

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1/2568

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 89, พ.ร.บ.ราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 55, ป.วิ.อ. มาตรา 246, ป.อ. มาตรา 59, ป.อ. มาตรา 221, ป.วิ.อ. มาตรา 259

ย่อ / หลักกฎหมาย

ป.วิ.อ. มาตรา 89 บัญญัติว่า หมายขังหรือหมายจำคุกต้องจัดการให้เป็นไปตามหมายนั้นในเขตศาลซึ่งออกหมาย เว้นแต่บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น จากบทบัญญัติตามมาตรา 89 ดังกล่าว หมายความว่า เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครต้องปฏิบัติตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด กล่าวคือ ต้องนำตัวจำเลยไปคุมขังในเรือนจำให้เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด ดังนั้น เมื่อความปรากฏแก่ศาลว่า อาจมีการบังคับโทษจำเลยไม่เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด เช่นนี้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งเป็นศาลที่พิพากษาลงโทษจำคุกและออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด ย่อมคงไว้ซึ่งอำนาจในการสั่งการให้จัดการหมายจำคุกให้เป็นไปตามหมายนั้นในเขตศาลตาม ป.วิ.อ. มาตรา 89 ดังกล่าว โดยการไต่สวนเพื่อตรวจสอบว่าได้มีการบังคับโทษให้เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของศาลหรือไม่ การไต่สวนดังกล่าวมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายรับรองไว้ในข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2562 ข้อ 61 วรรคสอง ที่กำหนดให้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งใดๆ ตามที่เห็นสมควร เพื่อบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล และยังมีอำนาจสั่งให้ทุเลาการบังคับโทษจำคุก ดังนั้น หากความปรากฏแก่ศาลว่าอาจมีการบังคับโทษผู้ต้องขังในคดีนี้ไม่เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งเป็นศาลที่พิพากษาลงโทษจำคุกและออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดย่อมมีอำนาจไต่สวนและตรวจสอบว่า การที่ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำและอธิบดีกรมราชทัณฑ์อนุญาตให้จำเลยรักษาตัวอยู่ภายนอกเรือนจำต่อเนื่องจนได้รับการปล่อยตัว เป็นไปตามหลักเกณฑ์ตาม พ.ร.บ.ราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 55 และกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องหรือไม่ และเป็นการบังคับโทษให้เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของศาลตาม ป.วิ.อ. มาตรา 89 หรือไม่ แม้ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครและอธิบดีกรมราชทัณฑ์มีอำนาจตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 55 และกฎกระทรวงการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ พ.ศ. 2563 และการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำถือว่าเป็นการให้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพในชีวิตและร่างกายและเป็นสิทธิในการเข้าถึงการรักษาพยาบาลของผู้ต้องขัง แต่การนำตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำนั้นต้องอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของกฎหมายว่าด้วยการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำด้วย มิใช่ว่าเมื่อเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครหรือกรมราชทัณฑ์ใช้อำนาจตามกฎหมายที่บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะแล้วจะไม่อยู่ภายใต้การตรวจสอบความถูกต้องชอบด้วยกฎหมายโดยศาลซึ่งมีคำพิพากษาและออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด จำเลยทราบข้อเท็จจริงหรือรับรู้เหตุการณ์ได้ว่าตนไม่ได้ป่วยวิกฤตฉุกเฉิน มีเพียงโรคประจำตัวซึ่งเป็นโรคเรื้อรังที่รักษาตัวแบบผู้ป่วยนอกได้ โดยไม่จำเป็นต้องนอนรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจอันเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพและสภาวะร่างกายของจำเลยเอง และจำเลยยังมีส่วนตัดสินใจในกระบวนการรักษาของแพทย์ การได้รับประโยชน์จากการพักอยู่ที่โรงพยาบาล

ตำรวจโดยไม่ต้องกลับไปถูกคุมขังที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครจนได้รับการปล่อยตัว จำเลยจึงไม่อาจอ้างว่าเป็นการดำเนินการของแพทย์และเจ้าหน้าที่ มิได้เกิดจากการกระทำของจำเลยเพื่อถือเอาประโยชน์จากระยะเวลาที่พักอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจมาหักวันคุมขังโทษตามคำพิพากษา

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจาก เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2566 ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดให้จำคุกจำเลยในคดีหมายเลขแดงที่ อม 4/2551 มีกำหนด 3 ปี ในคดีหมายเลขแดงที่ อม 5/2551 มีกำหนด 5 ปี และในคดีหมายเลขแดงที่ อม 10/2552 มีกำหนด 2 ปี โดยให้นับโทษจำคุกจำเลยในคดีหมายเลขแดงที่ อม 5/2551 ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยในคดีหมายเลขแดงที่ อม 4/2551 และโทษจำคุกของจำเลยที่ 1 ในคดีหมายเลขแดงที่ อม 10/2552 ต่อมานายชาญชัย ยื่นคำร้องขอให้ไต่สวนว่า มีการส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำขัดต่อพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 และกฎกระทรวงการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ พ.ศ. 2563 เป็นผลให้การบังคับโทษจำคุกจำเลยจึงไม่เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของศาล และขอให้มีคำสั่งเกี่ยวกับการบังคับโทษให้เป็นไปตามคำพิพากษาถึงที่สุด เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2568 ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งว่า ผู้ร้องไม่ใช่คู่ความในคดีหมายเลขแดงที่ อม 4/2551 คดีหมายเลขแดงที่ อม 10/2552 และคดีหมายเลขแดงที่ อม 5/2551 อีกทั้งไม่ใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการบังคับโทษจำคุกแก่จำเลยในคดีดังกล่าว เมื่อผู้ร้องไม่ใช่ผู้มีส่วนได้เสียในชั้นบังคับตามคำพิพากษาจึงไม่มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลนี้ แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อความปรากฏต่อศาลว่า อาจมีการบังคับตามคำพิพากษาที่ไม่เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของศาลนี้ ศาลย่อมมีอำนาจไต่สวนและมีคำสั่งตามที่เห็นสมควร จึงเห็นควรส่งสำเนาคำร้องให้โจทก์และจำเลยในคดีดังกล่าว แล้วให้โจทก์และจำเลยดังกล่าวแจ้งต่อศาลว่ามีข้อเท็จจริงตามที่กล่าวอ้างในคำร้อง หรือไม่ อย่างไร กับสำเนาคำร้องให้ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร อธิบดีกรมราชทัณฑ์ และนายแพทย์ใหญ่โรงพยาบาลตำรวจเพื่อให้ชี้แจงข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณาของศาลว่าการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบังคับโทษจำคุกแก่จำเลยเป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของศาล หรือไม่ โจทก์ จำเลย ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร อธิบดีกรมราชทัณฑ์ และนายแพทย์ใหญ่โรงพยาบาลตำรวจ ยื่นคำชี้แจงข้อเท็จจริงต่อศาลพร้อมเอกสารประกอบ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2566 ภายหลังจากที่ศาลอ่านคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกจำเลยและออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครรับตัวจำเลยไปดำเนินการบังคับโทษ ต่อมาเวลาประมาณ 10 นาฬิกา นายแพทย์วัฒน์ชัย ผู้อำนวยการทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ในขณะนั้น มอบหมายให้แพทย์หญิงรวมทิพย์ แพทย์อายุรกรรมทั่วไปประจำทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ตรวจร่างกายจำเลยซึ่งเป็นผู้ต้องขังรับใหม่ แพทย์หญิงรวมทิพย์ทำบันทึกการตรวจร่างกายและสรุปประวัติการรักษาโรคของจำเลยจากเวชระเบียนของโรงพยาบาลต่างประเทศ ตามเวชระเบียนสถานพยาบาลเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร และบันทึกอาการที่ได้จากการตรวจร่างกายรวมถึงประวัติการรักษาเดิมจากต่างประเทศของจำเลยดังกล่าวลงในแบบสำหรับส่งผู้ป่วยไปรับการตรวจหรือรักษาต่อ ในวันเดียวกันนั้นนายธัญพิสิษฐ์ พยาบาลวิชาชีพประจำสถานพยาบาลของเรือนจำ

พิเศษกรุงเทพมหานคร ปฏิบัติหน้าที่พยาบาลเวรตั้งแต่เวลา 8.30 นาฬิกา ของวันที่ 22 สิงหาคม 2566 ถึงเวลา 8.30 นาฬิกา ของวันที่ 23 สิงหาคม 2566 ทำบันทึกอาการของจำเลยทุก ๆ 4 ชั่วโมงว่า เวลา 14 นาฬิกา จำเลยมีความดันโลหิต 145/94 มิลลิเมตรปรอท หัวใจเต้น 82 ครั้ง/นาที หายใจ 18 ครั้ง/นาที ออกซิเจนปลายนิ้ว 93 เปอร์เซ็นต์ เวลา 18 นาฬิกา จำเลยมีความดันโลหิต 150/96 มิลลิเมตรปรอท หัวใจเต้น 86 ครั้ง/นาที หายใจ 24 ครั้ง/นาที ออกซิเจนปลายนิ้ว 92 เปอร์เซ็นต์ และเวลา 22 นาฬิกา จำเลยมีความดันโลหิต 178/98 มิลลิเมตรปรอท หัวใจเต้น 86 ครั้ง/นาที หายใจ 24 ครั้ง/นาที ออกซิเจนปลายนิ้ว 92 เปอร์เซ็นต์ อุณหภูมิร่างกาย 36.8 องศาเซลเซียส และมีข้อความว่า จำเลยบ่นอ่อนเพลีย ขาขาอ่อนแรงเล็กน้อย นอนไม่หลับ บ่นแน่นหน้าอก ความดันโลหิตสูง นายธัญพิสิษฐ์ แจ้งนายแพทย์นพพร แพทย์เวรทันตสถาน โรงพยาบาลราชทัณฑ์ทราบ นายแพทย์นพพรแนะนำให้ส่งตัวจำเลยไปรักษาที่โรงพยาบาลภายนอกที่มีศักยภาพสูงกว่าทันตสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ และนายธัญพิสิษฐ์โทรศัพท์ปรึกษาแพทย์หญิงรวมทิพย์แล้ว แพทย์หญิงรวมทิพย์แนะนำให้ส่งตัวจำเลยไปรักษาที่โรงพยาบาลภายนอกตามคำแนะนำของแพทย์เวรทันตสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ตามเวชระเบียนสถานพยาบาลเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร จากนั้นนายธัญพิสิษฐ์ทำบันทึกข้อความถึงพัศดีเวรขอส่งตัวจำเลยไปรักษาที่โรงพยาบาลภายนอก ระบุว่า จำเลยมีอาการแน่นหน้าอก ความดันโลหิตสูง นอนไม่หลับ อ่อนเพลีย เห็นควรส่งตัวไปรักษาที่โรงพยาบาลตำรวจโดยใช้แบบสำหรับส่งผู้ป่วยไปรับการตรวจหรือรักษาต่อประกอบการส่งตัว มีนายสมศักดิ์ นักพัฒนาวิทยาชำนาญการ ทำความเห็นเห็นว่าเห็นควรดำเนินการตามที่พยาบาลเวรเสนอ นายสัญญา พศดีเวร มีคำสั่งให้ดำเนินการดังเสนอ และมีหนังสือด่วนที่สุด ที่ ยธ 0768/5695 ถึงนายแพทย์ใหญ่ (สบ 8) โรงพยาบาลตำรวจ จากนั้นมีการส่งตัวจำเลยไปถึงโรงพยาบาลตำรวจในวันที่ 23 สิงหาคม 2566 เวลา 00.20 นาฬิกา พันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะ นายแพทย์ (สบ 5) แพทย์เวรผู้รับตัวจำเลยและเขียนข้อความการรับตัวจำเลยในหนังสือส่งตัวจำเลยว่า ได้รับตัวผู้ป่วยไว้แล้ว มาด้วยอาการแน่นหน้าอก หายใจไม่อิ่ม วัดค่าออกซิเจนต่ำลง เพื่อตรวจรักษาต่อ จำเลยเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลตำรวจที่ห้องพักพิเศษ ชั้นที่ 14 ของอาคารมหาภูมิพลราชานุสรณ์ 88 พรรษา (มกร.) ตั้งแต่วันที่ 23 สิงหาคม 2566 เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2566 มีพระบรมราชโองการพระราชทานพระมหากรุณาอภัยลดโทษให้จำเลย เหลือโทษจำคุกต่อไปอีก 1 ปี ตามกำหนดโทษตามคำพิพากษา ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2566 ต่อมาเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2566 พลตำรวจโทนายแพทย์ทวีศิลป์ นายแพทย์ (สบ 8) ในขณะนั้น ออกใบแสดงความเห็นแพทย์ว่า การรักษายังไม่สิ้นสุดเพราะต้องรักษาแผลที่ผ่าตัด ตรวจและวางแผนผ่าตัดโรคที่รายงานจึงจำเป็นต้องรักษาในโรงพยาบาล นายนิติ ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครในขณะนั้น ทำบันทึกข้อความถึงอธิบดีกรมราชทัณฑ์พร้อมเสนอใบแสดงความเห็นแพทย์ดังกล่าว ขออนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 30 วัน ตามบันทึกข้อความ ที่ ยธ 0768/6471 ลงวันที่ 18 กันยายน 2566 เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2566 นายสิทธิ รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ รักษาการแทนอธิบดีกรมราชทัณฑ์ในขณะนั้น อนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 30 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0705.4/31381 เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2566 พลตำรวจโทนายแพทย์ทวีศิลป์ออกใบแสดงความเห็นแพทย์ว่า ต้องรับการผ่าตัดเร่งด่วนเพราะมีอาการปวดรุนแรง มือและแขนขาอ่อนแรง นายนิติทำบันทึกข้อความด่วนที่สุดถึงอธิบดีกรมราชทัณฑ์พร้อมเสนอใบแสดงความเห็นแพทย์ดังกล่าว ขออนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 60 วัน ตามบันทึก

ข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0768/ (ไม่ปรากฏเลขที่) ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2566 เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2566 นายชาญ รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ รักษาการแทนอธิบดีกรมราชทัณฑ์ในขณะนั้น อนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 60 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0705.4/35326 เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2566 พันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะออกใบแสดงความเห็น แพทย์ว่า มีข้อบ่งชี้ต้องรักษาสมองขาดเลือดและผ่าตัดรักษาภาวะกระดูกคอเสื่อม (Cervical spondylotic myeloradiculopathy) อยู่ระหว่างดำเนินการรักษา และวางแผนการผ่าตัดรักษา และในวันเดียวกันพลตำรวจตรีนายแพทย์สามารถ นายแพทย์ (สบ 7) แพทย์ผู้เชี่ยวชาญศัลยกรรมกระดูก โรงพยาบาลตำรวจ ออกใบแสดงความเห็นแพทย์ว่า ปรีक्षाประสาทศัลยแพทย์วางแผน ผ่าตัดรักษากระดูกคอเสื่อมกดทับไขสันหลังและเส้นประสาท นายนี้สที่ทำบันทึกข้อความด่วนที่สุด ถึงอธิบดีกรมราชทัณฑ์พร้อมเสนอใบแสดงความเห็นแพทย์ดังกล่าว ขออนุญาตให้จำเลยรักษาตัว นอกเรือนจำเกินกว่า 120 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0768/414 ลงวันที่ 21 ธันวาคม 2566 เมื่อวันที่ 8 มกราคม 2567 นายสทการณ อธิบดีกรมราชทัณฑ์ อนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอก เรือนจำเกินกว่า 120 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0701/ลับ/627 ลงวันที่ 8 มกราคม 2567 เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2567 จำเลยได้รับการปล่อยตัวคุมประพฤติและเรือนจำพิเศษ กรุงเทพมหานครออกหนังสือสำคัญพักการลงโทษจำเลยกรณีมีเหตุพิเศษ และในวันเดียวกันจำเลย ออกจากโรงพยาบาลตำรวจ ต่อมาเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2567 ศาลอาญาธนบุรีออกหมายปล่อย จำเลย ตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. 2567 มาตรา 6 (3) คดีมีปัญหาต้อง วินิจฉัยประการแรกว่า ศาลมีอำนาจไต่สวนการบังคับโทษจำเลย หรือไม่ โดยจำเลยทำคำชี้แจง โต้แย้งในทำนองว่า การบังคับโทษตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของศาล เป็นอำนาจใน การบริหารโทษของกรมราชทัณฑ์ ไม่มีกฎหมายกำหนดให้ศาลมีอำนาจไต่สวน ศาลฎีกาแผนก คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึงไม่มีอำนาจไต่สวน นั้น เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 188 วรรคหนึ่ง บัญญัติให้การพิจารณาพิพากษา อรรถคดีเป็นอำนาจของศาลซึ่งต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายและในพระปรมาภิไธย พระมหากษัตริย์ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งจัดตั้งขึ้นตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจึงเป็นองค์กรที่ใช้อำนาจตุลาการในการพิจารณาพิพากษา อรรถคดีให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายและในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นศาลที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก จำเลยและเป็นศาลที่ออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดถึงผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ให้ผู้บัญชาการเรือนจำจำคุกจำเลยไว้ตามหมาย ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธี พิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2560 มาตรา 65 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า การบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีให้เป็นไปตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา และข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2562 ข้อ 61 วรรคหนึ่ง กำหนดว่า การบังคับคดีอาญาให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความอาญา ซึ่งในเรื่องนี้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89 บัญญัติว่า หมายขังหรือหมายจำคุกต้องจัดการให้เป็นไปตามหมายนั้นในเขตศาลซึ่งออกหมาย เว้นแต่บัญญัติ ไว้เป็นอย่างอื่นในประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น จากบทบัญญัติตามมาตรา 89 ดังกล่าว หมายความว่า เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครต้องปฏิบัติตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด กล่าวคือ ต้องนำตัวจำเลยไปคุมขังในเรือนจำให้เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด ดังนั้น เมื่อความ

ปรากฏแก่ศาลว่า อาจมีการบังคับโทษจำเลยไม่เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด เช่นนี้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งเป็นศาลที่พิพากษาลงโทษจำคุกและออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด ย่อมคงไว้ซึ่งอำนาจในการสั่งการให้จัดการหมายจำคุกให้เป็นไปตามหมายนั้นในเขตศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89 ดังกล่าว โดยการไต่สวนเพื่อตรวจสอบว่าได้มีการบังคับโทษให้เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของศาลหรือไม่ การไต่สวนดังกล่าวมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายรับรองไว้ในข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2562 ข้อ 61 วรรคสอง ที่กำหนดให้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งใดๆ ตามที่เห็นสมควร เพื่อบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล และยังมีอำนาจสั่งให้ทุเลาการบังคับโทษจำคุกในกรณีที่ผู้ต้องขังเจ็บป่วยซึ่งเกรงว่าจะถึงอันตรายแก่ชีวิตถ้าต้องจำคุก เมื่อจำเลย สามิ ภริยา ญาติของจำเลย พนักงานอัยการ ผู้บัญชาการเรือนจำ หรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่จัดการตามหมายจำคุกร้องขอ หรือเมื่อศาลเห็นสมควรก็ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 246 แม้ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครและอธิบดีกรมราชทัณฑ์มีอำนาจตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 55 และกฎกระทรวงการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ พ.ศ. 2563 และการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำถือว่าเป็นการให้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย และเป็นสิทธิในการเข้าถึงการรักษาพยาบาลของผู้ต้องขัง แต่การนำตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำนั้นต้องอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของกฎหมายว่าด้วยการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำด้วย มิใช่ว่าเมื่อเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครหรือกรมราชทัณฑ์ใช้อำนาจตามกฎหมายที่บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะแล้วจะไม่อยู่ภายใต้การตรวจสอบความถูกต้องชอบด้วยกฎหมายโดยศาลซึ่งมีคำพิพากษาและออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด ดังนั้น หากความปรากฏแก่ศาลว่าอาจมีการบังคับโทษผู้ต้องขังในคดีนี้ไม่เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งเป็นศาลที่พิพากษาลงโทษจำคุกและออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดย่อมมีอำนาจไต่สวนและตรวจสอบว่า การที่ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำและอธิบดีกรมราชทัณฑ์อนุญาตให้จำเลยรักษาตัวอยู่ภายนอกเรือนจำต่อเนื่องจนได้รับการปล่อยตัว เป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 55 และกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องหรือไม่ และเป็นการบังคับโทษให้เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89 หรือไม่ คำชี้แจงของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประการสุดท้ายว่า มีการบังคับโทษจำเลยเป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดหรือไม่ ข้อเท็จจริงได้ความจากการไต่สวนว่า ในวันที่ 22 สิงหาคม 2566 หลังจากเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครได้รับตัวจำเลยไว้ตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดแล้วได้นำตัวจำเลยไปคุมขังไว้ที่ห้องกักโรคแดน 7 ซึ่งเป็นสถานพยาบาลของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร โดยมีแพทย์หญิงรวมทิพย์ แพทย์อายุรกรรมทั่วไปประจำทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ตรวจร่างกายจำเลยขณะรับตัว และแพทย์หญิงรวมทิพย์ทำบันทึกการตรวจร่างกายและสรุปประวัติการรักษาโรคของจำเลยจากเวชระเบียนของโรงพยาบาลต่างประเทศ ตามเวชระเบียนสถานพยาบาลเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร โดยสรุปโรคประจำตัวของจำเลยรวม 10 ข้อ แต่มีเพียง 3 โรค ที่แพทย์หญิงรวมทิพย์เห็นว่าจำเลยควรได้รับการตรวจเพิ่มเติม ได้แก่ โรคกระดูกสันหลังทับเส้นประสาทและโรคหัวใจเนื่องจากทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ไม่มีแพทย์

เฉพาะทาง และโรคไวรัสตับอักเสบบีเนื่องจากทัศนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ไม่มีคลินิกโรคตับ แพทย์หญิงรวมทิพย์มีความเห็นว่าจำเป็นต้องส่งตัวไปรักษาที่โรงพยาบาลภายนอกเรือนจำซึ่งมี ศักยภาพสูงกว่าในวันและเวลาราชการ แต่อยู่ในภาวะที่ไม่ใช่กรณีฉุกเฉิน ซึ่งความเห็นของแพทย์ หญิงรวมทิพย์ดังกล่าวสอดคล้องกับความเห็นของศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ประสิทธิ์ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญจากแพทยสภา ที่เบิกความว่า จากการพิจารณาเวชระเบียนโรงพยาบาลตำรวจ และประวัติการรักษาโรคของจำเลยพบว่า ประเด็นทางด้านสุขภาพ 10 ข้อ นั้น ข้อที่ 1 ถึงที่ 7 เป็น โรคเรื้อรัง หมายความว่า โรคที่ยังอาจจะจำเป็นต้องรับประทานยาหรือยังต้องทำกายภาพบำบัดอยู่ แต่ไม่จำเป็นต้องอยู่โรงพยาบาล เช่น โรคความดันโลหิตสูง สามารถรับประทานยาที่บ้านและ กำหนดนัดมาตรวจเป็นครั้งคราวได้ โรคหลอดเลือดหัวใจ ยังต้องรับประทานยาป้องกันการเกิด ลิ้มเลือด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดลิ้มเลือดอุดตัน โรคปอดในกรณีของจำเลยไม่ได้มีการให้ยาแต่ให้ ออกกำลังปอด ส่วนเรื่องไขมันในเส้นเลือดต้องรับประทานยาลดคอเลสเตอรอลเพื่อลดไขมัน ข้อที่ 8 รักษาโดยไม่ผ่าตัดมาตั้งแต่ปี 2557 ข้อที่ 9 และข้อที่ 10 รักษาหายแล้ว ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า จำเลยมีโรคประจำตัวที่ได้รับการรักษามาแล้วและโรคประจำตัวที่เป็นโรคเรื้อรังสามารถรักษาด้วย การรับประทานยาต่อเนื่องไปได้ คงมีเฉพาะโรคกระดูกสันหลังทับเส้นประสาท โรคหัวใจ และโรค ไวรัสตับอักเสบบีที่แพทย์หญิงรวมทิพย์เห็นว่าควรให้ส่งตัวไปตรวจเพิ่มเติมที่โรงพยาบาลภายนอก เรือนจำในวันและเวลาราชการเนื่องจากไม่ใช่กรณีฉุกเฉิน และได้ความจากนายธัญพิสิษฐ์ พยาบาล เภรว่า ในคืนวันที่ 22 สิงหาคม 2566 เวลา 22 นาฬิกา นายธัญพิสิษฐ์วัดความดันโลหิตจำเลยได้ 178/98 มิลลิเมตรปรอท หัวใจเต้น 86 ครั้ง/นาที หายใจ 24 ครั้ง/นาที ออกซิเจนปลายนิ้ว 92 เปอร์เซ็นต์ อุณหภูมิร่างกาย 36.8 องศาเซลเซียส จำเลยแจ้งว่ามีอาการอ่อนเพลีย ขาขาอ่อนแรง เล็กน้อย นอนไม่หลับ บ่นแน่นหน้าอกและความดันโลหิตสูง นายธัญพิสิษฐ์เห็นว่าเป็นอาการของ โรคหัวใจเนื่องจากได้อ่านบันทึกการตรวจร่างกายที่แพทย์หญิงรวมทิพย์บันทึกเกี่ยวกับปัญหา โรคหัวใจในข้อที่ 1 ว่าจำเลยมีอาการแน่นหน้าอกเป็นๆ หายๆ ประกอบกับมีความดันโลหิตสูงนาย ธัญพิสิษฐ์จึงโทรศัพท์ปรึกษานายแพทย์นทพร ซึ่งปฏิบัติหน้าที่แพทย์เวรที่ทัศนสถานโรงพยาบาล ราชทัณฑ์ในคืนเกิดเหตุ นายแพทย์นทพรให้คำแนะนำว่าให้รับส่งตัวจำเลยไปรักษานอกเรือนจำ โดยเร็ว นายธัญพิสิษฐ์ติดต่อแพทย์หญิงรวมทิพย์ขออนุญาตใช้แบบสำหรับส่งผู้ป่วยไปรับการ ตรวจหรือรักษาต่อที่แพทย์หญิงรวมทิพย์เขียนสรุปในใบบันทึกการตรวจขณะรับตัวจำเลยเพื่อใช้ ประกอบการส่งตัวจำเลย แล้วทำบันทึกข้อความขอส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวยังโรงพยาบาลภายนอก และนายสัญญา พัสติเวอร์ อนุญาตให้ส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำ หลังจากนั้นเรือนจำพิเศษ กรุงเทพมหานครส่งตัวจำเลยไปโรงพยาบาลตำรวจ โดยไม่ได้ส่งตัวจำเลยไปที่ทัศนสถาน โรงพยาบาลราชทัณฑ์ซึ่งมีแพทย์เวรประจำอยู่ในคืนดังกล่าวและทัศนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ อยู่ห่างจากเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครเพียง 200 เมตร หรือแจ้งให้แพทย์เวรประจำทัศนสถาน โรงพยาบาลราชทัณฑ์มาที่สถานพยาบาลของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร เพื่อให้แพทย์ตรวจ รักษาและให้ความช่วยเหลือในเบื้องต้น ซึ่งในการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำนั้น พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 55 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่ผู้ต้องขังป่วย มีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพจิต หรือเป็นโรคติดต่อ ให้ผู้บัญชาการเรือนจำดำเนินการให้ผู้ต้องขังได้รับ การตรวจจากแพทย์โดยเร็ว วรรคสอง บัญญัติว่า หากผู้ต้องขังนั้นต้องได้รับการบำบัดรักษาเฉพาะ ด้านหรือถ้าคงรักษาพยาบาลอยู่ในเรือนจำจะไม่ทุเลาดีขึ้น ให้ส่งตัวผู้ต้องขังดังกล่าวไปยังสถาน บำบัดรักษาสำหรับโรคชนิดนั้นโดยเฉพาะ โรงพยาบาลหรือสถานบำบัดรักษาทางสุขภาพจิตนอก

เรือนจำต่อไป ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ ระยะเวลาการรักษา รวมทั้งผู้มีอำนาจอนุญาต ให้เป็นไปตามกฎกระทรวง โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ วรคสาม บัญญัติว่า ในกรณีที่ส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำตามวรรคสอง มิให้ถือว่าผู้ต้องขังนั้นพ้นจากการคุมขัง...และกฎกระทรวงการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ พ.ศ. 2563 ข้อ 2 กำหนดว่า เมื่อผู้บัญชาการเรือนจำได้รับรายงานจากเจ้าพนักงานเรือนจำว่า ผู้ต้องขังคนใดป่วย มีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพจิต หรือเป็นโรคติดต่อ ให้ส่งตัวผู้ต้องขังคนนั้นไปรับการตรวจในสถานพยาบาลของเรือนจำโดยเร็ว... ถ้าคงรักษาพยาบาลอยู่ในเรือนจำจะไม่ทุเลาดีขึ้น ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้ (1) กรณีผู้บัญชาการเรือนจำอนุญาตให้ส่งตัวผู้ต้องขังคนนั้นไปรับการรักษาในสถานบำบัดรักษาสำหรับโรคชนิดนั้นโดยเฉพาะ โรงพยาบาล หรือสถานบำบัดรักษาทางสุขภาพจิตของรัฐนอกเรือนจำ ตามที่แพทย์ พยาบาล หรือเจ้าพนักงานเรือนจำซึ่งผ่านการอบรมด้านการพยาบาลเสนอให้เจ้าพนักงานเรือนจำพาผู้ต้องขังคนนั้นไปและกลับในวันเดียวกัน ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 และกฎกระทรวงดังกล่าวมีสาระสำคัญของการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำที่จะต้องปฏิบัติเป็นลำดับขั้นตอนดังนี้ กล่าวคือ เมื่อผู้ต้องขังป่วยต้องได้รับการตรวจจากแพทย์ในสถานพยาบาลของเรือนจำโดยเร็วตามมาตรา 55 วรรคหนึ่ง ประกอบกฎกระทรวงดังกล่าวข้อ 2 วรรคหนึ่ง หากแพทย์เห็นว่าผู้ต้องขังต้องได้รับการรักษาเฉพาะด้านหรือถ้าคงรักษาตัวในสถานพยาบาลของเรือนจำแล้วจะไม่ทุเลาดีขึ้น และแพทย์ พยาบาล หรือเจ้าพนักงานเรือนจำซึ่งผ่านการอบรมด้านการพยาบาลเสนอให้เจ้าพนักงานเรือนจำพาผู้ต้องขังไปรักษานอกเรือนจำจึงให้ส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำได้ตามมาตรา 55 วรรคสอง ประกอบกฎกระทรวงดังกล่าว ข้อ 2 วรรคหนึ่ง (1) ซึ่งในกรณีของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครนั้นมีทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์เป็นโรงพยาบาลแม่ข่ายและอยู่ห่างออกไปเพียง 200 เมตร ทั้งในคืนเกิดเหตุมีนายแพทย์นทพรเป็นแพทย์เวรประจำ หากนำหลักเกณฑ์การส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 55 และกฎกระทรวงการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ พ.ศ. 2563 ดังกล่าวมาปรับใช้กับเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครในกรณีนี้แล้ว ในคืนเกิดเหตุเมื่อเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครพบว่าจำเลยป่วย เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครต้องส่งตัวจำเลยไปพบแพทย์ที่ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ซึ่งเป็นโรงพยาบาลแม่ข่าย หรือแจ้งให้แพทย์ที่ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์มาที่สถานพยาบาลของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครเพื่อตรวจรักษาจำเลยก่อน หากแพทย์ของทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ตรวจรักษาแล้วเห็นว่าต้องได้รับการรักษาเฉพาะด้านหรือถ้าคงรักษาพยาบาลอยู่ในเรือนจำอาการจะไม่ทุเลาดีขึ้น และมีความเห็นให้ส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำ เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครจึงมีอำนาจส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำได้ และเมื่อส่งตัวจำเลยไปรักษานอกเรือนจำแล้ว หากจำเลยมีอาการทุเลาดีขึ้นจะต้องนำตัวจำเลยกลับมารักษาตัวต่อที่สถานพยาบาลของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร แต่ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายอภัยพิสิษฐ์อ้างว่าจำเลยมีค่าความดันโลหิตสูงขึ้น เจ็บหน้าอกลักษณะเหมือนคนเป็นโรคหัวใจและออกซิเจนในเลือดต่ำ แต่นายอภัยพิสิษฐ์ไม่ได้ส่งตัวจำเลยไปที่ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์หรือแจ้งให้แพทย์เวรประจำทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์มาที่สถานพยาบาลของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครเพื่อตรวจรักษาจำเลยก่อน กลับดำเนินการส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำที่โรงพยาบาลตำรวจในทันที ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ว่า การส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 55

และกฎกระทรวงการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ พ.ศ. 2563 นอกจากนี้ นายธัญพิสิษฐ์ เบิกความว่าเป็นกรณีที่ต้องส่งจำเลยออกไปรักษาตัวนอกเรือนจำแบบฉุกเฉินเนื่องจากจำเลยมีอาการแน่นหน้าอก แต่ข้อเท็จจริงกลับได้ความจากศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ประสิทธิ์ พลตำรวจโทนายแพทย์โสภณรัชต์ นายแพทย์ใหญ่โรงพยาบาลตำรวจในขณะนั้น และนายแพทย์ พงศ์ภักดิ์ รักษาการแทนผู้อำนวยการทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ สอดคล้องกันว่า หากมีการนำตัวผู้ป่วยฉุกเฉินมาส่งที่โรงพยาบาลนั้น ขั้นตอนแรกจะต้องพาผู้ป่วยไปส่งที่ห้องฉุกเฉินและจะมีการตรวจรักษาเบื้องต้นเกี่ยวกับอาการที่ส่งมารักษาฉุกเฉิน ทั้งในกรณีของโรงพยาบาลตำรวจ มีระเบียบโรงพยาบาลตำรวจ ว่าด้วยการรับตัวผู้ป่วยคดีที่เป็นผู้ต้องหา ผู้ต้องกัก ผู้ต้องขังหรือนักโทษ เข้ารับการรักษาพยาบาลเป็นผู้ป่วยของโรงพยาบาลตำรวจ พ.ศ. 2557 ได้กำหนดแนวทางการตรวจรักษาในกรณีผู้ป่วยฉุกเฉินไว้ในข้อ 5.3 ว่า ในกรณีนอกเวลาราชการ แพทย์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่ห้องฉุกเฉินและอุบัติเหตุจะเป็นผู้ให้การตรวจรักษา และกำหนดแนวทางการรับตัวผู้ป่วยคดีไว้ในข้อ 6.2 ว่า ให้รับตัวผู้ป่วยคดีไว้ที่ห้องผู้ป่วยที่โรงพยาบาลตำรวจจัดไว้สำหรับผู้ต้องหา ผู้ต้องกัก ผู้ต้องขังหรือนักโทษ เว้นแต่นายแพทย์ใหญ่ (สบ 8) จะพิจารณาอนุญาตเป็นอย่างอื่น แต่ข้อเท็จจริงได้ความจากนายจรรุวัฒน์ และนายธีระศักดิ์ เจ้าพนักงานเรือนจำชุดควบคุมว่า เมื่อส่งตัวจำเลยไปถึงโรงพยาบาลตำรวจได้พาจำเลยไปที่ห้องพัก ชั้นที่ 14 ของอาคารมหาภูมิพลราชานุสรณ์ 88 พรรษา (มกร.) ซึ่งไม่ใช่ห้องฉุกเฉินหรือห้องอุบัติเหตุ และได้ความจากพลตำรวจโท นายแพทย์ทวีศิลป์ นายแพทย์ใหญ่โรงพยาบาลตำรวจ และพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะ นายแพทย์ (สบ 5) แพทย์ผู้รับตัวจำเลย ว่า ห้องพักของจำเลย ชั้นที่ 14 เป็นห้องพักพิเศษ แสดงว่าเมื่อจำเลยถูกส่งไปถึงโรงพยาบาลตำรวจไม่ได้มีการปฏิบัติต่อจำเลยแบบผู้ป่วยฉุกเฉินเหมือนเช่นกรณีปกติของผู้ป่วยฉุกเฉินโดยทั่วไป ทั้งได้ความจากพลตำรวจโทนายแพทย์โสภณรัชต์และพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะว่า ในการส่งตัวจำเลยไปที่ห้องพักชั้นที่ 14 พยานทั้งสองปากไม่ทราบว่ามีผู้ใดเป็นผู้ส่ง นับว่าเป็นเรื่องที่ผิดปกติและผิดวิสัยอย่างยิ่งที่นายแพทย์ใหญ่โรงพยาบาลตำรวจและแพทย์ผู้รับตัวจำเลยต่างก็ไม่ทราบเรื่องดังกล่าว พฤติการณ์ที่โรงพยาบาลตำรวจรับตัวจำเลยไว้ในคดียังกล่าวจึงไม่สอดคล้องกับอาการที่อ้างเป็นเหตุในการส่งตัวจำเลยว่าเป็นภาวะฉุกเฉินและยังขัดต่อระเบียบโรงพยาบาลตำรวจ ว่าด้วยการรับตัวผู้ป่วยคดีที่เป็นผู้ต้องหา ผู้ต้องกัก ผู้ต้องขังหรือนักโทษ เข้ารับการรักษาพยาบาลเป็นผู้ป่วยของโรงพยาบาลตำรวจ พ.ศ. 2557 จากข้อเท็จจริงตามที่ได้ความดังกล่าวมาแสดงให้เห็นว่า โรงพยาบาลตำรวจเตรียมห้องพักพิเศษ ชั้นที่ 14 ไว้ก่อนแล้ว และเมื่อมีการส่งตัวจำเลยมาถึงโรงพยาบาลตำรวจก็มีการนำตัวจำเลยไปที่ห้องพักพิเศษ ชั้นที่ 14 ดังกล่าว และยังได้ความจากศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ประสิทธิ์ และศาสตราจารย์นายแพทย์ไชยรัตน์ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญจากแพทยสภา สรุปได้ว่า ในการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉินเบื้องต้นที่มีอาการเกี่ยวกับโรคหัวใจนั้น ในทางปฏิบัติเมื่อพบว่าผู้ป่วยมีอาการแน่นหน้าอก อาการเหนื่อย อาจจะเป็นอาการสัญญาณบอกเบื้องต้นของหลอดเลือดหัวใจอุดตันได้ สามารถตรวจพิสูจน์ด้วยการตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจ (EKG) ซึ่งทุกโรงพยาบาลสามารถทำได้ ผู้ป่วยที่มีการอาการเจ็บหน้าอกรุนแรงควรได้รับการตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจภายใน 10 นาที นับแต่มาถึงสถานพยาบาล และได้ความจากพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะว่า ในวันที่ 23 สิงหาคม 2566 เวลา 00.20 นาฬิกา พันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะเป็นแพทย์ผู้รับตัวจำเลยและทราบว่าจำเลยถูกส่งตัวมาที่โรงพยาบาลตำรวจฉุกเฉินเพราะมีอาการแน่นหน้าอก ออกซิเจนในเลือดต่ำลักษณะของคนเป็นโรคหัวใจ ดังนั้น การตรวจรักษาจำเลยอย่างผู้ป่วยฉุกเฉินในกรณีดังกล่าวนี้แพทย์ที่รับตัวจำเลย

ย่อมจะต้องรีบดำเนินการตรวจรักษาเกี่ยวกับโรคหัวใจก่อน แต่กลับได้ความจากพันตำรวจเอก นายแพทย์ชนะว่า ในวันดังกล่าวพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะเพียงแต่ให้ยาพ่นขยายหลอดลมเพื่อ ช่วยเกี่ยวกับการทำงานของปอดและให้ยาลดความดันโลหิตแก่จำเลยเพื่อลดความดันโลหิตสูง และจำเลยแจ้งพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะว่าอาการแน่นหน้าอกดีขึ้น ตามเวชระเบียนบันทึก ความคืบหน้าการรักษา (Progress notes) โดยไม่ได้ให้ยาเกี่ยวกับอาการโรคหัวใจแก่จำเลย การที่ พันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะไม่ได้ให้ยาหรือรักษาเบื้องต้นเกี่ยวกับอาการของโรคหัวใจแก่จำเลย ซึ่งอาจเป็นเหตุฉุกเฉินในการส่งตัวมาที่โรงพยาบาลตำรวจนับว่าเป็นเรื่องที่ผิดปกติ ประกอบกับ ได้ความจากศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ประสิทธิ์และศาสตราจารย์นายแพทย์ไชยรัตน์ที่ ให้ความเห็นเกี่ยวกับการรักษาจำเลยในคืนที่รับตัว สรุปได้ว่า เมื่อพยานทั้งสองตรวจสอบจากเวช ระเบียนบันทึกความคืบหน้าการรักษา พบว่าในวันที่ 23 สิงหาคม 2566 ที่มีการส่งตัวจำเลยมาที่ โรงพยาบาลตำรวจโดยอ้างว่าเป็นสถานการณ์ฉุกเฉินนั้น ไม่มีการตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจ และไม่มี การตามแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคหัวใจมาดูอาการในทันที เพิ่งจะมีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญโรคหัวใจ เข้ามาตรวจจำเลยในวันที่ 24 สิงหาคม 2566 หรือหลังจาก 24 ชั่วโมงไปแล้วนับแต่วันที่มาถึง โรงพยาบาลตำรวจ ซึ่งตรวจวัดความดันโลหิตจำเลยได้ 140 มิลลิเมตรปรอท และตรวจคลื่นไฟฟ้า หัวใจจำเลยพบว่าการบีบตัวของหัวใจปกติ ไม่มีภาวะกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน (active ACS) รวมถึงจากการตรวจซ้ำในวันต่อมาก็ไม่พบว่ามีภาวะกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน ดังกล่าว มีเพียงความดันโลหิตเพิ่มขึ้นเล็กน้อย แสดงว่าความดันโลหิตที่สูงซึ่งเป็นโรคเรื้อรังอาจถูก กระตุ้นด้วยสาเหตุหลายอย่างที่ทำให้ความดันโลหิตสูงขึ้น ส่วนปัญหาเรื่องอาการเหนื่อยหอบมีค่า ออกซิเจนในเลือดต่ำนั้นก็ไม่มีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญโรคปอดมาตรวจรักษา การรักษาจำเลยของ โรงพยาบาลตำรวจไม่เป็นการรักษาแบบผู้ป่วยฉุกเฉิน และได้ความจากนายแพทย์วัฒน์ชัย ผู้อำนวยการทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ในขณะนั้น และนายแพทย์พงศ์ภัค รักษาการแทนผู้อำนวยการทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ซึ่งเป็นแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับโรคหัวใจ สรุปได้ว่า ที่ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์มีเครื่องมือตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจ มียาพ่นขยาย หลอดลมและยาลดความดันโลหิตที่ใช้รักษาจำเลยตามเวชระเบียนของโรงพยาบาลตำรวจในวันที่ 23 สิงหาคม 2566 แสดงให้เห็นได้ว่า อาการของจำเลยในคืนเกิดเหตุอยู่ในศักยภาพที่ทัณฑสถาน โรงพยาบาลราชทัณฑ์สามารถรักษาได้ ไม่จำเป็นต้องส่งตัวจำเลยไปรักษานอกเรือนจำ จากพฤติการณ์ ที่ได้ความดังกล่าวมาเชื่อได้ว่า ในคืนวันที่ 22 สิงหาคม 2566 จำเลยไม่ได้มีอาการแน่นหน้าอก แต่ อ้างว่ามีอาการแน่นหน้าอกเพื่อให้เจ้าพนักงานเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครใช้เหตุดังกล่าวเป็น ข้ออ้างในการส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลตำรวจ นอกจากนี้ยังได้ความจากนายแพทย์ วัฒน์ชัยและนายแพทย์พงศ์ภัคอีกว่า อาการของจำเลยตามที่ระบุในเวชระเบียนของโรงพยาบาล ตำรวจนับแต่วันที่ 24 สิงหาคม 2566 เป็นต้นไปนั้น ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์สามารถดูแล จำเลยได้ ซึ่งข้อเท็จจริงในส่วนนี้พันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะก็เบิกความยืนยันว่า อาการของ จำเลยตั้งแต่วันที่ 24 สิงหาคม 2566 จำเลยสามารถกลับไปรักษาตัวที่ทัณฑสถานโรงพยาบาล ราชทัณฑ์ได้ จึงเห็นได้ว่า อาการแน่นหน้าอกของจำเลยหากเกิดขึ้นจริงดังที่จำเลยอ้าง อาการของ จำเลยก็ทุเลาดีขึ้นและจำเลยก็สามารถกลับไปรักษาตัวที่สถานพยาบาลของเรือนจำพิเศษ กรุงเทพมหานครหรือทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ได้ตั้งแต่วันที่ 24 สิงหาคม 2566 เป็นต้นไป ที่จำเลยทำคำชี้แจงโต้แย้งในทำนองว่า การส่งตัวจำเลยไปรักษาที่โรงพยาบาลตำรวจเป็นการ ดำเนินการของแพทย์และเจ้าหน้าที่ มิได้เกิดจากการกระทำของจำเลยนั้น เห็นว่า การที่เรือนจำ

พิเศษกรุงเทพมหานครส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำนั้น เกิดจากสาเหตุที่จำเลยอ้างว่าตนเองมีอาการแน่นหน้าอกซึ่งเป็นลักษณะอาการโรคหัวใจกำเริบ และเจ้าพนักงานเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครเห็นควรให้ส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำ เมื่อข้อเท็จจริงที่ได้ความจากการไต่สวนเชื่อได้ว่า ในคดียกฟ้องจำเลยไม่ได้มีอาการแน่นหน้าอกอันเป็นอาการของโรคหัวใจกำเริบตามที่จำเลยกล่าวอ้างอันเป็นเหตุให้ต้องส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำแต่อย่างใด ดังนั้นจำเลยจะอ้างว่าการส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำมิได้เกิดจากการกระทำของจำเลยย่อมฟังไม่ขึ้น สำหรับการรักษาจำเลยที่โรงพยาบาลตำรวจตั้งแต่วันที่ 24 สิงหาคม 2566 จนถึงวันที่จำเลยออกจากโรงพยาบาลตำรวจเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2567 นั้น เห็นว่า หลังจากส่งตัวจำเลยไปโรงพยาบาลตำรวจแล้วจำเลยพักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจจนครบ 30 วัน และได้ความต่อไปว่า เมื่อจำเลยอยู่ในโรงพยาบาลตำรวจครบ 30 วัน แล้ว เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครขอให้โรงพยาบาลตำรวจออกใบแสดงความเห็นแพทย์ และพลตำรวจโทนายแพทย์ทวีศิลป์ได้ออกใบแสดงความเห็นแพทย์ ฉบับลงวันที่ 15 กันยายน 2566 ให้เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร โดยใบแสดงความเห็นแพทย์ระบุว่า การรักษายังไม่สิ้นสุดเพราะต้องรักษาแผลที่ผ่าตัด ตรวจและวางแผนผ่าตัดโรคที่ร้ายแรงจึงจำเป็นต้องรักษาในโรงพยาบาล และพลตำรวจโทนายแพทย์ทวีศิลป์เบิกความว่า ออกใบแสดงความเห็นแพทย์ดังกล่าวเพียงระบุอาการของจำเลยที่ต้องรักษา แต่ไม่ได้หมายความว่าจำเลยต้องพักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจ ที่ระบุว่าจำเลยต้องรักษาบาดแผลที่ผ่าตัดนั้น หมายถึงบาดแผลจากการผ่าตัดนี้วล็อกเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2566 แต่ได้ความจากศาสตราจารย์นายแพทย์กิริติ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญจากแพทยสภาว่า การผ่าตัดนี้วล็อกไม่ต้องนอนโรงพยาบาลและไม่ต้องได้รับการผ่าตัดเร่งด่วนเป็นเพียงการผ่าตัดเล็ก ผู้ป่วยปกติทั่วไปสามารถกลับบ้านได้ในวันผ่าตัด ซึ่งการผ่าตัดดังกล่าวหาใช่สาเหตุการป่วยอันเป็นเหตุที่อ้างใช้ส่งตัวจำเลยมาที่โรงพยาบาลตำรวจไม่ ส่วนอาการเกี่ยวกับโรคหัวใจของจำเลยนั้น ได้ความจากพลตำรวจตรีนายแพทย์ศุภฤกษ์ นายแพทย์ (สบ 7) โรงพยาบาลตำรวจ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับโรคหัวใจและร่วมดูแลเกี่ยวกับการรักษาโรคหัวใจของจำเลยด้วยว่า อาการโรคหัวใจของจำเลยนั้นจำเลยตัดสินใจให้รักษาโดยวิธีการใช้ยาอย่างเดียว และอาการความดันโลหิตสูงก็รักษาโดยการให้ยา ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอาการของจำเลยในวันที่ 15 กันยายน 2566 ไม่มีความจำเป็นที่โรงพยาบาลตำรวจต้องรับตัวจำเลยไว้รักษาอีกต่อไป เพราะสถานพยาบาลของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร หรือทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์สามารถดูแลจำเลยได้แล้ว ประกอบกับได้ความจากรายงานการตรวจสอบของแพทยสภาว่า อาการของจำเลยตามเวชระเบียนโรงพยาบาลตำรวจ ณ วันที่ 15 กันยายน 2566 นั้นไม่มีเหตุที่จำเลยต้องพักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจอีกต่อไป แต่นายนิติผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครในขณะนั้น กลับใช้ใบแสดงความเห็นแพทย์ฉบับลงวันที่ 15 กันยายน 2566 เป็นหลักฐานประกอบเพื่อมีบันทึกข้อความถึงอธิบดีกรมราชทัณฑ์ขออนุญาตให้จำเลยพักรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 30 วัน ตามบันทึกข้อความที่ ยธ 0768/6471 ลงวันที่ 18 กันยายน 2566 และนายสิทธิ รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ รักษาการแทนอธิบดีกรมราชทัณฑ์ในขณะนั้น ขออนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 30 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0705.4/31381 ลงวันที่ 20 กันยายน 2566 หลังจากนั้นจำเลยได้พักอยู่ที่ห้องพักพิเศษ ชั้นที่ 14 ตลอดมา และได้ความจากพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะว่า เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครไม่เคยติดตามสอบถามอาการเจ็บป่วยของจำเลยจากพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะเพื่อนำตัวจำเลยกลับไปเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ต่อมาเมื่อจำเลยพักอยู่ที่โรงพยาบาล

ตำรวจครบ 60 วัน เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครขอให้โรงพยาบาลตำรวจออกใบแสดงความเห็นแพทย์ และทางโรงพยาบาลตำรวจโดยพลตำรวจโทนายแพทย์ทวีศิลป์ได้ออกใบแสดงความเห็นแพทย์ฉบับลงวันที่ 18 ตุลาคม 2566 ให้เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร โดยใบแสดงความเห็นแพทย์ระบุว่า ต้องรับการผ่าตัดเร่งด่วนเพราะมีอาการปวดรุนแรง มือและแขนอ่อนแรง แต่กลับได้ความว่าการผ่าตัดดังกล่าวเป็นการผ่าตัดเอ็นหัวไหล่ขวาซึ่งฉีกขาดเพราะจำเลยประสบอุบัติเหตุขณะพักอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจ หากใช้สาเหตุการป่วยอันเป็นเหตุที่อ้างใช้ส่งตัวจำเลยมาที่โรงพยาบาลตำรวจไม่ ทั้งการรักษาโดยการผ่าตัดดังกล่าวสามารถรักษาแบบผู้ป่วยนอกได้ และขณะออกใบแสดงความเห็นแพทย์ฉบับลงวันที่ 18 ตุลาคม 2566 ยังไม่ถึงวันผ่าตัดเพราะได้ความว่ามีการผ่าตัดในวันที่ 23 ตุลาคม 2566 ขณะที่ยังไม่ถึงวันผ่าตัดจึงส่งตัวจำเลยกลับไปคุมขังที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครเพื่อรอการผ่าตัดได้ แต่นายนัสतिकกลับใช้ใบแสดงความเห็นแพทย์ดังกล่าวเป็นหลักฐานประกอบเพื่อมีบันทึกข้อความด่วนที่สุดถึงอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ขออนุญาตให้จำเลยรักษาตัวอยู่นอกเรือนจำเกินกว่า 60 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0768/ (ไม่ปรากฏเลขที่) ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2566 และนายชาญ รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ รักษาการแทนอธิบดีกรมราชทัณฑ์ในขณะนั้น อนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 60 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0705.4/35326 ลงวันที่ 20 ตุลาคม 2566 ทั้งที่ขณะนั้นจำเลยไม่มีความจำเป็นต้องพักรักษาอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจแล้ว หลังจากนั้นจำเลยก็พักอยู่ที่ห้องพักพิเศษชั้นที่ 14 อย่างต่อเนื่องตลอดมาจนครบ 120 วัน และได้ความจากพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะว่าทางเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครไม่เคยสอบถามอาการของจำเลยแต่อย่างใด และต่อมาเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครได้ขอให้โรงพยาบาลตำรวจออกใบแสดงความเห็นแพทย์ และทางโรงพยาบาลตำรวจโดยพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะได้ออกใบแสดงความเห็นแพทย์ฉบับลงวันที่ 21 ธันวาคม 2566 โดยระบุว่า มีข้อบ่งชี้ต้องรักษาสมองขาดเลือดและผ่าตัดรักษาภาวะกระดูกคอเสื่อม (Cervical spondylotic myeloradiculopathy) อยู่ระหว่างดำเนินการและวางแผนการผ่าตัดรักษา และพลตำรวจตรีนายแพทย์สามารถ นายแพทย์ (สบ 7) แพทย์ผู้เชี่ยวชาญศัลยกรรมกระดูกโรงพยาบาลตำรวจ ได้ออกใบแสดงความเห็นฉบับลงวันที่ 21 ธันวาคม 2566 โดยใบแสดงความเห็นแพทย์ระบุว่า ปรีक्षाประสาทศัลยแพทย์วางแผนผ่าตัดรักษากระดูกคอเสื่อมกดทับไขสันหลังและเส้นประสาท ซึ่งได้ความจากพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะและพลตำรวจตรีนายแพทย์สามารถว่า พยานทั้งสองออกใบแสดงความเห็นแพทย์เพียงระบุอาการป่วยของจำเลยที่จะทำการรักษา แต่ไม่ได้หมายความว่าออกใบแสดงความเห็นแพทย์เพื่อให้จำเลยพักอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจ และต่อมาพลตำรวจตรีนายแพทย์สามารถได้ออกใบแสดงความเห็นแพทย์อีกฉบับลงวันที่ 5 มกราคม 2567 โดยระบุว่า วางแผนผ่าตัดแก้กระดูกคอกดทับไขสันหลังและเส้นประสาท แต่กลับได้ความจากพลตำรวจโทนายแพทย์โสภณรัชต์ว่า แพทย์เคยเสนอจำเลยให้ผ่าตัดรักษากระดูกคอกดทับเส้นประสาทภายหลังจากจำเลยอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจ แต่จำเลยปฏิเสธการผ่าตัด การที่พลตำรวจตรีนายแพทย์สามารถระบุในใบรับรองแพทย์ฉบับลงวันที่ 5 มกราคม 2567 ว่า ต้องวางแผนผ่าตัดแก้กระดูกคอกดทับไขสันหลังและเส้นประสาท จึงขัดแย้งกับข้อเท็จจริงที่ได้ความจากพลตำรวจโทนายแพทย์โสภณรัชต์ ทั้งได้ความว่าในที่สุดก็ไม่มี การผ่าตัดกระดูกคอกดทับไขสันหลังและเส้นประสาทของจำเลยแต่อย่างใดจนกระทั่งจำเลยออกจากโรงพยาบาลตำรวจ แต่นายนัสतिकกลับใช้ใบแสดงความเห็นแพทย์ฉบับลงวันที่ 21 ธันวาคม 2566 เป็นหลักฐานประกอบเพื่อมีบันทึกข้อความด่วนที่สุด ถึงอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ขออนุญาตให้จำเลย

รักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 120 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0768/414 ลงวันที่ 21 ธันวาคม 2566 นายสหการณ์ อธิบดีกรมราชทัณฑ์ อนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 120 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0701/ลปบ/627 ลงวันที่ 8 มกราคม 2567 หลังจากนั้นจำเลยก็พักอยู่ที่ห้องพักพิเศษ ชั้นที่ 14 ตลอดมาจนกระทั่งจำเลยได้รับการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2567 แล้วจำเลยออกจากโรงพยาบาลตำรวจในวันเดียวกันกับที่ได้รับการพักการลงโทษ นับว่าจำเลยได้มาพักอยู่ที่ห้องพักพิเศษ ชั้นที่ 14 ติดต่อกันตั้งแต่วันที่ 23 สิงหาคม 2566 ถึงวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2567 เป็นเวลานานเกือบ 6 เดือน โดยไม่ได้กลับไปถูกคุมขังที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครจนกระทั่งจำเลยได้รับการพักการลงโทษ ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าการบังคับโทษจำเลยไม่เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดจึงเป็นการบังคับโทษที่มีข้อขัดแย้งตามกฎหมาย และตามพฤติการณ์ดังกล่าวมาข้างต้นบ่งชี้ให้เห็นว่า จำเลยทราบข้อเท็จจริงหรือรับรู้เหตุการณ์ได้ว่าตนไม่ได้ป่วยวิกฤติฉุกเฉิน แต่จำเลยมีเพียงโรคประจำตัวซึ่งเป็นโรคเรื้อรังที่รักษาตัวแบบผู้ป่วยนอกได้ โดยไม่จำเป็นต้องนอนรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจ เพราะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพและสภาวะร่างกายของจำเลยเอง นอกจากนี้ยังได้ความว่าจำเลยเข้ามามีส่วนตัดสินใจในกระบวนการรักษาของแพทย์ โดยปฏิเสธการผ่าตัดรักษาโรคหัวใจและโรคกระดูกคอกดทับไขสันหลังและเส้นประสาท แต่ให้แพทย์รักษาโดยการรับประทานยาตามอาการและเลือกรับการผ่าตัดนิ้วล็อกและเอ็นหัวไหล่ขวาซึ่งไม่ใช่เรื่องเร่งด่วนและเป็นผลทำให้การรักษาตัวจำเลยในโรงพยาบาลตำรวจขยายระยะเวลาออกไป จำเลยจึงได้รับประโยชน์จากการพักอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจโดยไม่ต้องกลับไปถูกคุมขังที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครจนได้รับการปล่อยตัว และไม่อาจอ้างว่าเป็นการดำเนินการของแพทย์และเจ้าหน้าที่ มิได้เกิดจากการกระทำของจำเลยเพื่อถือเอาประโยชน์จากระยะเวลาที่พักอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจมาหักวันคุมขังโทษตามคำพิพากษา ส่วนที่จำเลยทำคำชี้แจงโต้แย้งในทำนองว่า มีการบังคับโทษตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดครบถ้วนแล้ว โดยจำเลยได้รับพระราชทานอภัยลดโทษเป็นรายบุคคลลดโทษให้เหลือโทษจำคุก 1 ปี และจำเลยได้รับการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษ เป็นผู้ได้รับการพักการลงโทษโดยมีเงื่อนไขในการคุมประพฤติ ต่อมาได้รับพระราชทานอภัยโทษเป็นการทั่วไป จำเลยได้รับการปล่อยตัวพ้นโทษแล้วและจำเลยยื่นคำร้องฉบับลงวันที่ 28 สิงหาคม 2568 ขอให้ศาลวินิจฉัยข้อกฎหมายว่า จำเลยพ้นโทษจำคุกและมีการบังคับโทษตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว ถือว่าจำเลยได้รับโทษจำคุกครบถ้วนแล้ว นั้น เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2566 มีพระบรมราชโองการพระราชทานพระมหากรุณาอภัยลดโทษให้จำเลยเหลือโทษจำคุกต่อไปอีก 1 ปี ตามกำหนดโทษตามคำพิพากษา ดังนี้ ย่อมมีผลทำให้จำเลยได้รับการลดโทษและต้องรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาต่อไปอีก 1 ปี นับแต่วันที่ 31 สิงหาคม 2566 แต่หาจะมีผลทำให้การบังคับโทษจำคุกจำเลยสิ้นสุดลงไม่ เมื่อการบังคับโทษจำเลยเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายดังที่ได้วินิจฉัยมาข้างต้น กระบวนการบังคับโทษรวมทั้งการพักการลงโทษจำเลยจึงไม่มีผลตามกฎหมาย และไม่อาจนำเอาระยะเวลาที่พักอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจมาหักเป็นวันคุมขังได้ จำเลยจึงต้องรับโทษจำคุกอีก 1 ปี ตามพระบรมราชโองการ ส่วนคำชี้แจงของจำเลยในปัญหาอื่นไม่จำต้องวินิจฉัยเพราะเป็นข้อปลีกย่อย ไม่ทำให้ผลแห่งคดีเปลี่ยนแปลงไป คำชี้แจงของจำเลยทุกข้อฟังไม่ขึ้น จากข้อเท็จจริงและเหตุผลทั้งหมดดังวินิจฉัยมารับฟังได้ว่า การส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลตำรวจเป็นการไม่ชอบ และการบังคับโทษจำเลยตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของกฎหมายตามความในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.

2560 มาตรา 55 และกฎกระทรวงการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ พ.ศ. 2563 เป็นการ บังคับโทษที่มีขอบด้วยกฎหมาย จำเลยจึงไม่อาจถือเอาช่วงระยะเวลาที่จำเลยอยู่ในโรงพยาบาล ดำรงมาอ้างว่าตนได้รับโทษจำคุกแล้ว นอกจากนี้กรมราชทัณฑ์ก็ไม่อาจถือเอาระยะเวลาดังกล่าว มาใช้เป็นหลักเกณฑ์ประกอบการพิจารณาในการพักการลงโทษให้จำเลยได้ จึงต้องบังคับโทษ จำคุกแก่จำเลยมีกำหนด 1 ปี จึงมีคำสั่งให้บังคับโทษจำคุกแก่จำเลย โดยให้จำคุก 1 ปี ตาม พระบรมราชโองการ คุณบัญญัติกัตตสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ บค. 1/2568 อัยการสูงสุดโจทก์นาย ท.จำเลย ป.วิ.อ. ม. 89 พ.ร.บ.ราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 ม. 55 ป.วิ.อ. มาตรา 89 บัญญัติว่า หมายขังหรือหมายจำคุกต้องจัดการให้เป็นไปตามหมายนั้นในเขตศาลซึ่ง ออกหมาย เว้นแต่บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น จากบทบัญญัติ ตามมาตรา 89 ดังกล่าว หมายความว่า เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครต้องปฏิบัติตามหมายจำคุก เมื่อคดีถึงที่สุด กล่าวคือ ต้องนำตัวจำเลยไปคุมขังในเรือนจำให้เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดี ถึงที่สุด ดังนั้น เมื่อความปรากฏแก่ศาลว่า อาจมีการบังคับโทษจำเลยไม่เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อ คดีถึงที่สุด เช่นนี้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งเป็นศาลที่พิพากษา ลงโทษจำคุกและออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด ย่อมคงไว้ซึ่งอำนาจในการสั่งการให้จัดการ หมายจำคุกให้เป็นไปตามหมายนั้นในเขตศาลตาม ป.วิ.อ. มาตรา 89 ดังกล่าว โดยการไต่สวนเพื่อ ตรวจสอบว่าได้มีการบังคับโทษให้เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของศาลหรือไม่ การไต่สวน ดังกล่าวมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายรับรองไว้ในข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินคดีของศาลฎีกาแผนก คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2562 ข้อ 61 วรรคสอง ที่กำหนดให้ศาลมีอำนาจ ออกคำสั่งใดๆ ตามที่เห็นสมควร เพื่อบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล และยังมีอำนาจสั่งให้ทุเลาการบังคับโทษจำคุก ดังนั้น หากความปรากฏแก่ศาลว่าอาจมีการบังคับโทษ ผู้ต้องขังในคดีนี้ไม่เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งเป็นศาลที่พิพากษาลงโทษจำคุกและออกหมายจำคุกเมื่อคดี ถึงที่สุดย่อมมีอำนาจไต่สวนและตรวจสอบว่า การที่ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำและอธิบดีกรมราชทัณฑ์อนุญาตให้จำเลยรักษาตัวอยู่ภายนอก เรือนจำต่อเนื่องจนได้รับการปล่อยตัว เป็นไปตามหลักเกณฑ์ตาม พ.ร.บ.ราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 55 และกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องหรือไม่ และเป็นการบังคับโทษให้เป็นไปตามหมายจำคุก เมื่อคดีถึงที่สุดของศาลตาม ป.วิ.อ. มาตรา 89 หรือไม่ แม้ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษ กรุงเทพมหานครและอธิบดีกรมราชทัณฑ์มีอำนาจตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 55 และกฎกระทรวงการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ พ.ศ. 2563 และการส่งตัว ผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำถือว่าเป็นการให้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย และเป็นสิทธิในการเข้าถึงการรักษาพยาบาลของผู้ต้องขัง แต่การนำตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอก เรือนจำนั้นต้องอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของกฎหมาย ว่าด้วยการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำด้วย มิใช่ว่าเมื่อเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร หรือกรมราชทัณฑ์ใช้อำนาจตามกฎหมายที่บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะแล้วจะไม่อยู่ภายใต้การ ตรวจสอบความถูกต้องชอบด้วยกฎหมายโดยศาลซึ่งมีคำพิพากษาและออกหมายจำคุกเมื่อคดี ถึงที่สุด จำเลยทราบข้อเท็จจริงหรือรับรู้เหตุการณ์ได้ว่าตนไม่ได้ป่วยวิกฤติฉุกเฉิน มีเพียง โรคประจำตัวซึ่งเป็นโรคเรื้อรังที่รักษาตัวแบบผู้ป่วยนอกได้ โดยไม่จำเป็นต้องนอนรักษาตัวอยู่ที่ โรงพยาบาลตำรวจอันเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพและสภาวะร่างกายของจำเลยเอง และจำเลยยัง

มีส่วนตัดสินใจในกระบวนการรักษาของแพทย์ การได้รับประโยชน์จากการพักอยู่ที่โรงพยาบาล ดำรงโดยไม่ต้องกลับไปถูกคุมขังที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครจนได้รับการปล่อยตัว จำเลยจึงไม่อาจอ้างว่าเป็นการดำเนินการของแพทย์และเจ้าหน้าที่ มิได้เกิดจากการกระทำของจำเลยเพื่อถือเอาประโยชน์จากระยะเวลาที่พักอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจมาหักวันคุมขังโทษตามคำพิพากษาคดีสืบเนื่องมาจาก เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2566 ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดให้จำคุกจำเลยในคดีหมายเลขแดงที่ อม 4/2551 มีกำหนด 3 ปี ในคดีหมายเลขแดงที่ อม 5/2551 มีกำหนด 5 ปี และในคดีหมายเลขแดงที่ อม 10/2552 มีกำหนด 2 ปี โดยให้นับโทษจำคุกจำเลยในคดีหมายเลขแดงที่ อม 5/2551 ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยในคดีหมายเลขแดงที่ อม 4/2551 และโทษจำคุกของจำเลยที่ 1 ในคดีหมายเลขแดงที่ อม 10/2552 ต่อมานายชาญชัย ยื่นคำร้องขอให้ไต่สวนว่า มีการส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำขัดต่อพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 และกฎกระทรวงการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ พ.ศ. 2563 เป็นผลให้การบังคับโทษจำคุกจำเลยจึงไม่เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของศาล และขอให้มีคำสั่งเกี่ยวกับการบังคับโทษให้เป็นไปตามคำพิพากษาถึงที่สุด เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2568 ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งว่า ผู้ร้องไม่ใช่คู่ความในคดีหมายเลขแดงที่ อม 4/2551 คดีหมายเลขแดงที่ อม 10/2552 และคดีหมายเลขแดงที่ อม 5/2551 อีกทั้งไม่ใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการบังคับโทษจำคุกแก่จำเลยในคดีดังกล่าว เมื่อผู้ร้องไม่ใช่ผู้มีส่วนได้เสียในชั้นบังคับตามคำพิพากษาจึงไม่มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลนี้ แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อความปรากฏต่อศาลว่า อาจมีการบังคับตามคำพิพากษาที่ไม่เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของศาลนี้ ศาลย่อมมีอำนาจไต่สวนและมีคำสั่งตามที่เห็นสมควร จึงเห็นควรส่งสำเนาคำร้องให้โจทก์และจำเลยในคดีดังกล่าว แล้วให้โจทก์และจำเลยดังกล่าวแจ้งต่อศาลว่ามีข้อเท็จจริงตามที่กล่าวอ้างในคำร้อง หรือไม่ อย่างไร กับสำเนาคำร้องให้ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร อธิบดีกรมราชทัณฑ์ และนายแพทย์ใหญ่โรงพยาบาลตำรวจเพื่อให้ชี้แจงข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณาของศาลว่าการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบังคับโทษจำคุกแก่จำเลยเป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของศาล หรือไม่ โจทก์ จำเลย ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร อธิบดีกรมราชทัณฑ์ และนายแพทย์ใหญ่โรงพยาบาลตำรวจ ยื่นคำชี้แจงข้อเท็จจริงต่อศาลพร้อมเอกสารประกอบ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2566 ภายหลังจากที่ศาลอ่านคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกจำเลยและออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครรับตัวจำเลยไปดำเนินการบังคับโทษ ต่อมาเวลาประมาณ 10 นาฬิกา นายแพทย์วัฒน์ชัย ผู้อำนวยการพัฒนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ในขณะนั้น มอบหมายให้แพทย์หญิงรวมทิพย์ แพทย์อายุรกรรมทั่วไปประจำพัฒนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ตรวจร่างกายจำเลยซึ่งเป็นผู้ต้องขังรับใหม่ แพทย์หญิงรวมทิพย์ทำบันทึกการตรวจร่างกายและสรุปประวัติการรักษาโรคของจำเลยจากเวชระเบียนของโรงพยาบาลต่างประเทศ ตามเวชระเบียนสถานพยาบาลเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร และบันทึกอาการที่ได้จากการตรวจร่างกายรวมถึงประวัติการรักษาเดิมจากต่างประเทศของจำเลยดังกล่าวลงในแบบสำหรับส่งผู้ป่วยไปรับการตรวจหรือรักษาต่อ ในวันเดียวกันนั้นนายธัญพิสิษฐ์ พยาบาลวิชาชีพประจำสถานพยาบาลของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ปฏิบัติหน้าที่พยาบาลเวรตั้งแต่เวลา 8.30 นาฬิกา ของวันที่ 22 สิงหาคม

2566 ถึงเวลา 8.30 นาฬิกา ของวันที่ 23 สิงหาคม 2566 ทำบันทึกอาการของจำเลยทุก ๆ 4 ชั่วโมงว่า เวลา 14 นาฬิกา จำเลยมีความดันโลหิต 145/94 มิลลิเมตรปรอท หัวใจเต้น 82 ครั้ง/นาที หายใจ 18 ครั้ง/นาที ออกซิเจนปลายนิ้ว 93 เปอร์เซ็นต์ เวลา 18 นาฬิกา จำเลยมีความดันโลหิต 150/96 มิลลิเมตรปรอท หัวใจเต้น 86 ครั้ง/นาที หายใจ 24 ครั้ง/นาที ออกซิเจนปลายนิ้ว 92 เปอร์เซ็นต์ และเวลา 22 นาฬิกา จำเลยมีความดันโลหิต 178/98 มิลลิเมตรปรอท หัวใจเต้น 86 ครั้ง/นาที หายใจ 24 ครั้ง/นาที ออกซิเจนปลายนิ้ว 92 เปอร์เซ็นต์ อุณหภูมิร่างกาย 36.8 องศาเซลเซียส และมีข้อความว่า จำเลยบ่นอ่อนเพลีย ขาขาอ่อนแรงเล็กน้อย นอนไม่หลับ บ่นแน่นหน้าอก ความดันโลหิตสูง นายธัญพิสิษฐ์ แจ้งนายแพทย์นพพร แพทย์เวรทันตสถาน โรงพยาบาลราชทัณฑ์ทราบ นายแพทย์นพพรแนะนำให้ส่งตัวจำเลยไปรักษาที่โรงพยาบาลภายนอกที่มีศักยภาพสูงกว่าทันตสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ และนายธัญพิสิษฐ์โทรศัพท์ปรึกษาแพทย์หญิงรวมทิพย์แล้ว แพทย์หญิงรวมทิพย์แนะนำให้ส่งตัวจำเลยไปรักษาที่โรงพยาบาลภายนอกตามคำแนะนำของแพทย์เวรทันตสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ตามเวชระเบียนสถานพยาบาลเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร จากนั้นนายธัญพิสิษฐ์ทำบันทึกข้อความถึงพัศดีเวรของส่งตัวจำเลยไปรักษาที่โรงพยาบาลภายนอก ระบุว่า จำเลยมีอาการแน่นหน้าอก ความดันโลหิตสูง นอนไม่หลับ อ่อนเพลีย เห็นควรส่งตัวไปรักษาที่โรงพยาบาลตำรวจโดยใช้แบบสำหรับส่งผู้ป่วยไปรับการตรวจหรือรักษาต่อประกอบการส่งตัว มีนายสมศักดิ์ นักพัฒนาวิทยาชำนานการ ทำความเห็นเห็นว่าเห็นควรดำเนินการตามที่พยาบาลเวรเสนอ นายสัญญา พาศิเวอร์ มีคำสั่งให้ดำเนินการดังเสนอ และมีหนังสือด่วนที่สุด ที่ ยธ 0768/5695 ถึงนายแพทย์ใหญ่ (สบ 8) โรงพยาบาลตำรวจ จากนั้นมีการส่งตัวจำเลยไปถึงโรงพยาบาลตำรวจในวันที่ 23 สิงหาคม 2566 เวลา 00.20 นาฬิกา พันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะ นายแพทย์ (สบ 5) แพทย์เวรผู้รับตัวจำเลยและเขียนข้อความการรับตัวจำเลยในหนังสือส่งตัวจำเลยว่า ได้รับตัวผู้ป่วยไว้แล้ว มาด้วยอาการแน่นหน้าอก หายใจไม่อิ่ม วัดค่าออกซิเจนต่ำลง เพื่อตรวจรักษาต่อ จำเลยเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลตำรวจที่ห้องพักรักษา ชั้นที่ 14 ของอาคารมหาภูมิพลราชานุสรณ์ 88 พรรษา (มกร.) ตั้งแต่วันที่ 23 สิงหาคม 2566 เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2566 มีพระบรมราชโองการพระราชทานพระมหากรุณาอภัยลดโทษให้จำเลย เหลือโทษจำคุกต่อไปอีก 1 ปี ตามกำหนดโทษตามคำพิพากษา ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2566 ต่อมาเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2566 พลตำรวจโทนายแพทย์ทวีศิลป์ นายแพทย์ (สบ 8) ในขณะนั้น ออกใบแสดงความเห็นแพทย์ว่า การรักษายังไม่สิ้นสุดเพราะต้องรักษาแผลที่ผ่าตัด ตรวจและวางแผนผ่าตัดโรคที่รายงานจึงจำเป็นต้องรักษาในโรงพยาบาล นายนิติ ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครในขณะนั้น ทำบันทึกข้อความถึงอธิบดีกรมราชทัณฑ์พร้อมเสนอใบแสดงความเห็นแพทย์ดังกล่าว ขออนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 30 วัน ตามบันทึกข้อความ ที่ ยธ 0768/6471 ลงวันที่ 18 กันยายน 2566 เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2566 นายสิทธิ รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ รักษาการแทนอธิบดีกรมราชทัณฑ์ในขณะนั้น อนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 30 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0705.4/31381 เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2566 พลตำรวจโทนายแพทย์ทวีศิลป์ออกใบแสดงความเห็นแพทย์ว่า ต้องรับการผ่าตัดเร่งด่วนเพราะมีอาการปวดรุนแรง มือและแขนขาอ่อนแรง นายนิติทำบันทึกข้อความด่วนที่สุดถึงอธิบดีกรมราชทัณฑ์พร้อมเสนอใบแสดงความเห็นแพทย์ดังกล่าว ขออนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 60 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0768/ (ไม่ปรากฏเลขที่) ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2566 เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม

2566 นายชาญ รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ รักษาการแทนอธิบดีกรมราชทัณฑ์ในขณะนั้น อนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 60 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0705.4/35326 เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2566 พันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะออกใบแสดงความเห็น แพทย์ว่า มีข้อบ่งชี้ต้องรักษาสมองขาดเลือดและผ่าตัดรักษาภาวะกระดูกคอเสื่อม (Cervical spondylotic myeloradiculopathy) อยู่ระหว่างดำเนินการรักษา และวางแผนการผ่าตัดรักษา และในวันเดียวกันพลตำรวจตรีนายแพทย์สามารถ นายแพทย์ (สบ 7) แพทย์ผู้เชี่ยวชาญศัลยกรรมกระดูก โรงพยาบาลตำรวจ ออกใบแสดงความเห็นแพทย์ว่า ปรีกษาประสาทศัลยแพทย์วางแผน ผ่าตัดรักษากระดูกคอเสื่อมกดทับไขสันหลังและเส้นประสาท นายนิติทำบันทึกข้อความด่วนที่สุด ถึงอธิบดีกรมราชทัณฑ์พร้อมเสนอใบแสดงความเห็นแพทย์ดังกล่าว ขออนุญาตให้จำเลยรักษาตัว นอกเรือนจำเกินกว่า 120 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0768/414 ลงวันที่ 21 ธันวาคม 2566 เมื่อวันที่ 8 มกราคม 2567 นายสทการณ อธิบดีกรมราชทัณฑ์ อนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอก เรือนจำเกินกว่า 120 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0701/ลับ/627 ลงวันที่ 8 มกราคม 2567 เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2567 จำเลยได้รับการปล่อยตัวคุมประพฤติและเรือนจำพิเศษ กรุงเทพมหานครออกหนังสือสำคัญพักการลงโทษจำเลยกรณีมีเหตุพิเศษ และในวันเดียวกันจำเลย ออกจากโรงพยาบาลตำรวจ ต่อมาเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2567 ศาลอาญารธนบุรีออกหมายปล่อย จำเลย ตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. 2567 มาตรา 6 (3) คดีมีปัญหาต้อง วินิจฉัยประการแรกว่า ศาลมีอำนาจไต่สวนการบังคับโทษจำเลย หรือไม่ โดยจำเลยทำคำชี้แจง โต้แย้งในทำนองว่า การบังคับโทษตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของศาล เป็นอำนาจใน การบริหารโทษของกรมราชทัณฑ์ ไม่มีกฎหมายกำหนดให้ศาลมีอำนาจไต่สวน ศาลฎีกาแผนก คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึงไม่มีอำนาจไต่สวน นั้น เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 188 วรรคหนึ่ง บัญญัติให้การพิจารณาพิพากษา อรรถคดีเป็นอำนาจของศาลซึ่งต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายและในพระปรมาภิไธย พระมหากษัตริย์ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งจัดตั้งขึ้นตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจึงเป็นองค์กรที่ใช้อำนาจตุลาการในการพิจารณาพิพากษา อรรถคดีให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายและในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นศาลที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก จำเลยและเป็นศาลที่ออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดถึงผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ให้ผู้บัญชาการเรือนจำจำคุกจำเลยไว้ตามหมาย ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธี พิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2560 มาตรา 65 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า การบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีให้เป็นไปตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา และข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2562 ข้อ 61 วรรคหนึ่ง กำหนดว่า การบังคับคดีอาญาให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความอาญา ซึ่งในเรื่องนี้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89 บัญญัติว่า หมายซึ่งหรือหมายจำคุกต้องจัดการให้เป็นไปตามหมายนั้นในเขตศาลซึ่งออกหมาย เว้นแต่บัญญัติ ไว้เป็นอย่างอื่นในประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น จากบทบัญญัติตามมาตรา 89 ดังกล่าว หมายความว่า เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครต้องปฏิบัติตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด กล่าวคือ ต้องนำตัวจำเลยไปคุมขังในเรือนจำให้เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด ดังนั้น เมื่อความ ปรากฏแก่ศาลว่า อาจมีการบังคับโทษจำเลยไม่เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด เช่นนี้

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งเป็นศาลที่พิพากษาลงโทษจำคุกและ
ออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด ย่อมคงไว้ซึ่งอำนาจในการสั่งการให้จัดการหมายจำคุกให้
เป็นไปตามหมายนั้นในเขตศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89 ดังกล่าว
โดยการไต่สวนเพื่อตรวจสอบว่าได้มีการบังคับโทษให้เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของ
ศาลหรือไม่ การไต่สวนดังกล่าวมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายรับรองไว้ในข้อกำหนดเกี่ยวกับการ
ดำเนินคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2562 ข้อ 61
วรรคสอง ที่กำหนดให้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งใดๆ ตามที่เห็นสมควร เพื่อบังคับให้เป็นไปตาม
คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล และยังมีอำนาจสั่งให้ทุเลาการบังคับโทษจำคุกในกรณีที่ผู้ต้องขัง
เจ็บป่วยซึ่งเกรงว่าจะถึงอันตรายแก่ชีวิตถ้าต้องจำคุก เมื่อจำเลย สามิ ภริยา ญาติของจำเลย
พนักงานอัยการ ผู้บัญชาการเรือนจำ หรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่จัดการตามหมายจำคุกร้องขอ
หรือเมื่อศาลเห็นสมควรก็ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 246 แม้
ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครและอธิบดีกรมราชทัณฑ์มีอำนาจตามพระราชบัญญัติ
ราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 55 และกฎกระทรวงการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ พ.ศ.
2563 และการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำถือว่าเป็นการให้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ
ในชีวิตและร่างกาย และเป็นสิทธิในการเข้าถึงการรักษาพยาบาลของผู้ต้องขัง แต่การนำตัว
ผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำนั้นต้องอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และ
เงื่อนไขของกฎหมายว่าด้วยการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำด้วย มิใช่ว่าเมื่อเรือนจำ
พิเศษกรุงเทพมหานครหรือกรมราชทัณฑ์ใช้อำนาจตามกฎหมายที่บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะแล้วจะ
ไม่อยู่ภายใต้การตรวจสอบความถูกต้องชอบด้วยกฎหมายโดยศาลซึ่งมีคำพิพากษาและออก
หมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด ดังนั้น หากความปรากฏแก่ศาลว่าอาจมีการบังคับโทษผู้ต้องขังในคดีนี้
ไม่เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
ซึ่งเป็นศาลที่พิพากษาลงโทษจำคุกและออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดย่อมมีอำนาจไต่สวนและ
ตรวจสอบว่า การที่ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำ
และอธิบดีกรมราชทัณฑ์อนุญาตให้จำเลยรักษาตัวอยู่ภายนอกเรือนจำต่อเนื่องจนได้รับ
การปล่อยตัว เป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 55 และ
กฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องหรือไม่ และเป็นการบังคับโทษให้เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของ
ศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89 หรือไม่ คำชี้แจงของจำเลยข้อนี้
ฟังไม่ขึ้น คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประการสุดท้ายว่า มีการบังคับโทษจำเลยเป็นไปตามหมายจำคุก
เมื่อคดีถึงที่สุดหรือไม่ ข้อเท็จจริงได้ความจากการไต่สวนว่า ในวันที่ 22 สิงหาคม 2566 หลังจาก
เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครได้รับตัวจำเลยไว้ตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดแล้วได้นำตัวจำเลย
ไปคุมขังไว้ที่ห้องกักโรคแดน 7 ซึ่งเป็นสถานพยาบาลของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร โดยมี
แพทย์หญิงรวมทิพย์ แพทย์อายุรกรรมทั่วไปประจำทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์
ตรวจร่างกายจำเลยขณะรับตัว และแพทย์หญิงรวมทิพย์ทำบันทึกการตรวจร่างกายและสรุป
ประวัติการรักษาโรคของจำเลยจากเวชระเบียนของโรงพยาบาลต่างประเทศ ตามเวชระเบียน
สถานพยาบาลเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร โดยสรุปโรคประจำตัวของจำเลยรวม 10 ข้อ
แต่มีเพียง 3 โรค ที่แพทย์หญิงรวมทิพย์เห็นว่าจำเลยควรได้รับการตรวจเพิ่มเติม ได้แก่ โรค
กระดูกสันหลังทับเส้นประสาทและโรคหัวใจเนื่องจากทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ไม่มีแพทย์
เฉพาะทาง และโรคไวรัสตับอักเสบบีเนื่องจากทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ไม่มีคลินิกโรคตับ

แพทย์หญิงรวมทิพย์มีความเห็นว่าจำเป็นต้องส่งตัวไปรักษาที่โรงพยาบาลภายนอกเรือนจำซึ่งมีศักยภาพสูงกว่าในวันและเวลาราชการ แต่อยู่ในภาวะที่ไม่ใช่กรณีฉุกเฉิน ซึ่งความเห็นของแพทย์หญิงรวมทิพย์ดังกล่าวสอดคล้องกับความเห็นของศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ประสิทธิ์ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญจากแพทยสภา ที่เบิกความว่า จากการพิจารณาเวชระเบียนโรงพยาบาลตำรวจ และประวัติการรักษาโรคของจำเลยพบว่า ประเด็นทางด้านสุขภาพ 10 ข้อ นั้น ข้อที่ 1 ถึงที่ 7 เป็นโรคเรื้อรัง หมายความว่า โรคที่ยังอาจจะจำเป็นต้องรับประทานยาหรือยังต้องทำกายภาพบำบัดอยู่ แต่ไม่จำเป็นต้องอยู่โรงพยาบาล เช่น โรคความดันโลหิตสูง สามารถรับประทานยาที่บ้านและกำหนดนัดมาตรวจเป็นครั้งคราวได้ โรคหลอดเลือดหัวใจ ยังต้องรับประทานยาป้องกันการเกิดลิ่มเลือด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดลิ่มเลือดอุดตัน โรคปอดในกรณีของจำเลยไม่ได้มีการให้ยาแต่ให้ออกกำลังปอด ส่วนเรื่องไขมันในเส้นเลือดต้องรับประทานยาลดคอเลสเตอรอลเพื่อลดไขมัน ข้อที่ 8 รักษาโดยไม่ผ่าตัดมาตั้งแต่ปี 2557 ข้อที่ 9 และข้อที่ 10 รักษาหายแล้ว ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า จำเลยมีโรคประจำตัวที่ได้รับการรักษามาแล้วและโรคประจำตัวที่เป็นโรคเรื้อรังสามารถรักษาด้วยการรับประทานยาต่อเนื่องไปได้ คงมีเฉพาะโรคกระดูกสันหลังทับเส้นประสาท โรคหัวใจ และโรคไวรัสตับอักเสบบีที่แพทย์หญิงรวมทิพย์เห็นว่าควรให้ส่งตัวไปตรวจเพิ่มเติมที่โรงพยาบาลภายนอกเรือนจำในวันและเวลาราชการเนื่องจากไม่ใช่กรณีฉุกเฉิน และได้ความจากนายธัญพิสิษฐ์ พยาบาลเวรว่า ในคืนวันที่ 22 สิงหาคม 2566 เวลา 22 นาฬิกา นายธัญพิสิษฐ์วัดความดันโลหิตจำเลยได้ 178/98 มิลลิเมตรปรอท หัวใจเต้น 86 ครั้ง/นาที หายใจ 24 ครั้ง/นาที ออกซิเจนปลายนิ้ว 92 เปอร์เซ็นต์ อุณหภูมิร่างกาย 36.8 องศาเซลเซียส จำเลยแจ้งว่ามีอาการอ่อนเพลีย ขาขาอ่อนแรง เล็กน้อย นอนไม่หลับ บ่นแน่นหน้าอกและมีความดันโลหิตสูง นายธัญพิสิษฐ์เห็นว่าเป็นอาการของโรคหัวใจเนื่องจากได้อ่านบันทึกการตรวจร่างกายที่แพทย์หญิงรวมทิพย์บันทึกเกี่ยวกับปัญหาโรคหัวใจในข้อที่ 1 ว่าจำเลยมีอาการแน่นหน้าอกเป็นๆ หายๆ ประกอบกับมีความดันโลหิตสูงนายธัญพิสิษฐ์จึงโทรศัพท์ปรึกษานายแพทย์นทพร ซึ่งปฏิบัติหน้าที่แพทย์เวรที่ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ในคืนเกิดเหตุ นายแพทย์นทพรให้คำแนะนำว่าให้รีบส่งตัวจำเลยไปรักษานอกเรือนจำโดยเร็ว นายธัญพิสิษฐ์ติดต่อแพทย์หญิงรวมทิพย์ขออนุญาตใช้แบบสำหรับส่งผู้ป่วยไปรับการตรวจหรือรักษาต่อที่แพทย์หญิงรวมทิพย์เขียนสรุปในใบบันทึกการตรวจขณะรับตัวจำเลยเพื่อใช้ประกอบการส่งตัวจำเลย แล้วทำบันทึกข้อความขอส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวยังโรงพยาบาลภายนอกและนายสัญญา พัสดีเวร อนุญาตให้ส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำ หลังจากนั้นเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครส่งตัวจำเลยไปโรงพยาบาลตำรวจ โดยไม่ได้ส่งตัวจำเลยไปที่ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ซึ่งมีแพทย์เวรประจำอยู่ในคืนดังกล่าวและทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์อยู่ห่างจากเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครเพียง 200 เมตร หรือแจ้งให้แพทย์เวรประจำทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์มาที่สถานพยาบาลของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร เพื่อให้แพทย์ตรวจรักษาและให้ความช่วยเหลือในเบื้องต้น ซึ่งในการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำนั้น พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 55 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่ผู้ต้องขังป่วยมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพจิต หรือเป็นโรคติดต่อ ให้ผู้บัญชาการเรือนจำดำเนินการให้ผู้ต้องขังได้รับการตรวจจากแพทย์โดยเร็ว วรรคสอง บัญญัติว่า หากผู้ต้องขังนั้นต้องได้รับการบำบัดรักษาเฉพาะด้านหรือถ้าคงรักษาพยาบาลอยู่ในเรือนจำจะไม่ทุเลาดีขึ้น ให้ส่งตัวผู้ต้องขังดังกล่าวไปยังสถานบำบัดรักษาสำหรับโรคชนิดนั้นโดยเฉพาะ โรงพยาบาลหรือสถานบำบัดรักษาทางสุขภาพจิตนอกเรือนจำต่อไป ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ ระยะเวลา

การรักษา รวมทั้งผู้มีอำนาจอนุญาตให้เป็นไปตามกฎกระทรวง โดยได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการ วรรณคดีว่า ในกรณีที่ส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำตามวรรคสอง มีให้ถือว่าผู้ต้องขังนั้นพ้นจากการคุมขัง...และกฎกระทรวงการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอก เรือนจำ พ.ศ. 2563 ข้อ 2 กำหนดว่า เมื่อผู้บัญชาการเรือนจำได้รับรายงานจากเจ้าพนักงาน เรือนจำว่า ผู้ต้องขังคนใดป่วย มีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพจิต หรือเป็นโรคติดต่อ ให้ส่งตัวผู้ต้องขังคน นั้นไปรับการตรวจในสถานพยาบาลของเรือนจำโดยเร็ว... ถ้าคงรักษาพยาบาลอยู่ในเรือนจำจะไม่ ทุเลาดีขึ้น ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้ (1) กรณีผู้บัญชาการเรือนจำอนุญาตให้ส่งตัวผู้ต้องขังคนนั้นไป รับการรักษาในสถานบำบัดรักษาสำหรับโรคชนิดนั้นโดยเฉพาะ โรงพยาบาล หรือสถานบำบัดรักษา ทางสุขภาพจิตของรัฐนอกเรือนจำ ตามที่แพทย์ พยาบาล หรือเจ้าพนักงานเรือนจำซึ่งผ่าน การอบรมด้านการพยาบาลเสนอให้เจ้าพนักงานเรือนจำพาผู้ต้องขังคนนั้นไปและกลับใน วันเดียวกัน ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 และกฎกระทรวงดังกล่าวมีสาระสำคัญของ การส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำที่จะต้องปฏิบัติเป็นลำดับขั้นตอนดังนี้ กล่าวคือ เมื่อ ผู้ต้องขังป่วยต้องได้รับการตรวจจากแพทย์ในสถานพยาบาลของเรือนจำโดยเร็วตามมาตรา 55 วรรคหนึ่ง ประกอบกฎกระทรวงดังกล่าวข้อ 2 วรรคหนึ่ง หากแพทย์เห็นว่าผู้ต้องขังต้องได้รับ การรักษาเฉพาะด้านหรือถ้าคงรักษาตัวในสถานพยาบาลของเรือนจำแล้วจะไม่ทุเลาดีขึ้น และแพทย์ พยาบาล หรือเจ้าพนักงานเรือนจำซึ่งผ่านการอบรมด้านการพยาบาลเสนอให้ เจ้าพนักงานเรือนจำพาผู้ต้องขังไปรักษานอกเรือนจำจึงให้ส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือน จำได้ตามมาตรา 55 วรรคสอง ประกอบกฎกระทรวงดังกล่าว ข้อ 2 วรรคหนึ่ง (1) ซึ่งในกรณีของ เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครนั้นมีทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์เป็นโรงพยาบาลแม่ข่ายและ อยู่ห่างออกไปเพียง 200 เมตร ทั้งในคืนเกิดเหตุมีนายแพทย์นพพรเป็นแพทย์เวรประจำ หากนำ หลักเกณฑ์การส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 55 และกฎกระทรวงการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ พ.ศ. 2563 ดังกล่าวมาปรับ ใช้กับเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครในกรณีนี้แล้ว ในคืนเกิดเหตุเมื่อเรือนจำพิเศษ กรุงเทพมหานครพบว่าจำเลยป่วย เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครต้องส่งตัวจำเลยไปพบแพทย์ที่ ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ซึ่งเป็นโรงพยาบาลแม่ข่าย หรือแจ้งให้แพทย์ที่ทัณฑสถาน โรงพยาบาลราชทัณฑ์มาที่สถานพยาบาลของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครเพื่อตรวจรักษา จำเลยก่อน หากแพทย์ของทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ตรวจรักษาแล้วเห็นว่าต้องได้รับ การรักษาเฉพาะด้านหรือถ้าคงรักษาพยาบาลอยู่ในเรือนจำอาการจะไม่ทุเลาดีขึ้น และมีความเห็น ให้ส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำ เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครจึงมีอำนาจส่งตัวจำเลยไป รักษาตัวนอกเรือนจำได้ และเมื่อส่งตัวจำเลยไปรักษานอกเรือนจำแล้ว หากจำเลยมีอาการทุเลา ดีขึ้นจะต้องนำตัวจำเลยกลับมารักษาตัวต่อที่สถานพยาบาลของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร แต่ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายอรรถวิสิทธิ์อ้างว่าจำเลยมีค่าความดันโลหิตสูงขึ้น เจ็บหน้าอกลักษณะ เหมือนคนเป็นโรคหัวใจและออกซิเจนในเลือดต่ำ แต่นายอรรถวิสิทธิ์ไม่ได้ส่งตัวจำเลยไปที่ ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์หรือแจ้งให้แพทย์เวรประจำทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์มา ที่สถานพยาบาลของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครเพื่อตรวจรักษาจำเลยก่อน กลับดำเนินการ ส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำที่โรงพยาบาลตำรวจในทันที ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ว่า การ ส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 55 และกฎกระทรวงการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ พ.ศ. 2563 นอกจากนี้ นายอรรถวิสิทธิ์

เบิกความว่าเป็นกรณีที่ต้องส่งจำเลยออกไปรักษาตัวนอกเรือนจำแบบฉุกเฉินเนื่องจากจำเลยมีอาการแน่นหน้าอก แต่ข้อเท็จจริงกลับได้ความจากศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ประสิทธิ์ พลตำรวจโทนายแพทย์โสภณรัชต์ นายแพทย์ใหญ่โรงพยาบาลตำรวจในขณะนั้น และนายแพทย์ พงศ์ศักดิ์ รักษาการแทนผู้อำนวยการทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ สอดคล้องกันว่า หากมีการนำตัวผู้ป่วยฉุกเฉินมาส่งที่โรงพยาบาลนั้น ขั้นตอนแรกจะต้องพาผู้ป่วยไปส่งที่ห้องฉุกเฉินและจะมีการตรวจรักษาเบื้องต้นเกี่ยวกับอาการที่ส่งมารักษาฉุกเฉิน ทั้งในกรณีของโรงพยาบาลตำรวจ มีระเบียบโรงพยาบาลตำรวจ ว่าด้วยการรับตัวผู้ป่วยคดีที่เป็นผู้ต้องหา ผู้ต้องกัก ผู้ต้องขังหรือนักโทษ เข้ารับการรักษายาบาลเป็นผู้ป่วยของโรงพยาบาลตำรวจ พ.ศ. 2557 ได้กำหนดแนวทางการตรวจรักษาในกรณีผู้ป่วยฉุกเฉินไว้ในข้อ 5.3 ว่า ในกรณีนอกเวลาราชการ แพทย์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่ห้องฉุกเฉินและอุบัติเหตุจะเป็นผู้ให้การตรวจรักษา และกำหนดแนวทางการรับตัวผู้ป่วยคดีไว้ในห้องผู้ป่วยในข้อ 6.2 ว่า ให้รับตัวผู้ป่วยคดีไว้ที่ห้องผู้ป่วยที่โรงพยาบาลตำรวจจัดไว้สำหรับผู้ต้องหา ผู้ต้องกัก ผู้ต้องขังหรือนักโทษ เว้นแต่นายแพทย์ใหญ่ (สบ 8) จะพิจารณาอนุญาตเป็นอย่างอื่น แต่ข้อเท็จจริงได้ความจากนายจรรุวัฒน์ และนายธีระศักดิ์ เจ้าพนักงานเรือนจำชุดควบคุมว่า เมื่อส่งตัวจำเลยไปถึงโรงพยาบาลตำรวจได้พาจำเลยไปที่ห้องพัก ชั้นที่ 14 ของอาคารมหาภูมิพลราชานุสรณ์ 88 พรรษา (มกร.) ซึ่งไม่ใช่ห้องฉุกเฉินหรือห้องอุบัติเหตุ และได้ความจากพลตำรวจโทนายแพทย์ทวีศิลป์ นายแพทย์ใหญ่โรงพยาบาลตำรวจ และพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะ นายแพทย์ (สบ 5) แพทย์ผู้รับตัวจำเลย ว่า ห้องพักของจำเลย ชั้นที่ 14 เป็นห้องพักพิเศษ แสดงว่าเมื่อจำเลยถูกส่งไปถึงโรงพยาบาลตำรวจไม่ได้มีการปฏิบัติต่อจำเลยแบบผู้ป่วยฉุกเฉินเหมือนเช่นกรณีปกติของผู้ป่วยฉุกเฉินโดยทั่วไป ทั้งได้ความจากพลตำรวจโทนายแพทย์โสภณรัชต์และพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะว่า ในการส่งตัวจำเลยไปที่ห้องพักชั้นที่ 14 พยานทั้งสองปากไม่ทราบว่าผู้ใดเป็นผู้สั่ง นับว่าเป็นเรื่องที่ผิดปกติและผิดวิสัยอย่างยิ่งที่นายแพทย์ใหญ่โรงพยาบาลตำรวจและแพทย์ผู้รับตัวจำเลยต่างก็ไม่ทราบเรื่องดังกล่าว พฤติการณ์ที่โรงพยาบาลตำรวจรับตัวจำเลยไว้ในคินดังกล่าวจึงไม่สอดคล้องกับอาการที่อ้างเป็นเหตุในการส่งตัวจำเลยว่าเป็นภาวะฉุกเฉินและยังขัดต่อระเบียบโรงพยาบาลตำรวจ ว่าด้วยการรับตัวผู้ป่วยคดีที่เป็นผู้ต้องหา ผู้ต้องกัก ผู้ต้องขังหรือนักโทษ เข้ารับการรักษายาบาลเป็นผู้ป่วยของโรงพยาบาลตำรวจ พ.ศ. 2557 จากข้อเท็จจริงตามที่ได้ความดังกล่าวมาแสดงให้เห็นว่า โรงพยาบาลตำรวจเตรียมห้องพักพิเศษ ชั้นที่ 14 ไว้ก่อนแล้ว และเมื่อมีการส่งตัวจำเลยมาถึงโรงพยาบาลตำรวจก็มีการนำตัวจำเลยไปที่ห้องพักพิเศษ ชั้นที่ 14 ดังกล่าว และยังได้ความจากศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ประสิทธิ์ และศาสตราจารย์นายแพทย์ไชยรัตน์ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญจากแพทยสภา สรุปได้ว่า ในการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉินเบื้องต้นที่มีอาการเกี่ยวกับโรคหัวใจนั้น ในทางปฏิบัติเมื่อพบว่าผู้ป่วยมีอาการแน่นหน้าอก อาการเหนื่อย อาจจะเป็นอาการสัญญาณบอกเบื้องต้นของหลอดเลือดหัวใจอุดตันได้ สามารถตรวจพิสูจน์ด้วยการตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจ (EKG) ซึ่งทุกโรงพยาบาลสามารถทำได้ ผู้ป่วยที่มีการอาการเจ็บหน้าอกรุนแรงควรได้รับการตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจภายใน 10 นาที นับแต่มาถึงสถานพยาบาล และได้ความจากพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะว่า ในวันที่ 23 สิงหาคม 2566 เวลา 00.20 นาฬิกา พันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะเป็นแพทย์ผู้รับตัวจำเลยและทราบว่าจำเลยถูกส่งตัวมาที่โรงพยาบาลตำรวจฉุกเฉินเพราะมีอาการแน่นหน้าอก ออกซิเจนในเลือดต่ำลักษณะของคนเป็นโรคหัวใจ ดังนั้น การตรวจรักษาจำเลยอย่างผู้ป่วยฉุกเฉินในกรณีดังกล่าวนี้แพทย์ที่รับตัวจำเลยย่อมจะต้องรีบดำเนินการตรวจรักษาเกี่ยวกับโรคหัวใจก่อน แต่กลับได้ความจากพันตำรวจเอก

นายแพทย์ชนะว่า ในวันดังกล่าวพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะเพียงแต่ให้ยาพ่นขยายหลอดลมเพื่อช่วยเกี่ยวกับการทำงานของปอดและให้ยาลดความดันโลหิตแก่จำเลยเพื่อลดความดันโลหิตสูงและจำเลยแจ้งพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะว่าอาการแน่นหน้าอกดีขึ้น ตามเวชระเบียนบันทึกความคืบหน้าการรักษา (Progress notes) โดยไม่ได้ให้ยาเกี่ยวกับอาการโรคหัวใจแก่จำเลย การที่พันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะไม่ได้ให้ยาหรือรักษาเบื้องต้นเกี่ยวกับอาการของโรคหัวใจแก่จำเลยซึ่งอาจเป็นเหตุฉุกเฉินในการส่งตัวมาที่โรงพยาบาลตำรวจนับว่าเป็นเรื่องที่ผิดปกติ ประกอบกับได้รับความจากศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ประสิทธิ์และศาสตราจารย์นายแพทย์ไชยรัตน์ที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับการรักษาจำเลยในคืนที่รับตัว สรุปได้ว่า เมื่อพยานทั้งสองตรวจสอบจากเวชระเบียนบันทึกความคืบหน้าการรักษา พบว่าในวันที่ 23 สิงหาคม 2566 ที่มีการส่งตัวจำเลยมาที่โรงพยาบาลตำรวจโดยอ้างว่าเป็นสถานการณ์ฉุกเฉินนั้น ไม่มีการตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจ และไม่มี การตามแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคหัวใจมาดูอาการในทันที เพิ่งจะมีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญโรคหัวใจเข้ามาตรวจจำเลยในวันที่ 24 สิงหาคม 2566 หรือหลังจาก 24 ชั่วโมงไปแล้วนับแต่วันที่มาถึงโรงพยาบาลตำรวจ ซึ่งตรวจวัดความดันโลหิตจำเลยได้ 140 มิลลิเมตรปรอท และตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจจำเลยพบว่าการบีบตัวของหัวใจปกติ ไม่มีภาวะกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน (active ACS) รวมถึงจากการตรวจซ้ำในวันต่อมาก็ไม่พบว่ามีภาวะกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดเฉียบพลันดังกล่าว มีเพียงความดันโลหิตเพิ่มขึ้นเล็กน้อย แสดงว่าความดันโลหิตที่สูงซึ่งเป็นโรคเรื้อรังอาจถูกกระตุ้นด้วยสาเหตุหลายอย่างที่ทำความดันโลหิตสูงขึ้น ส่วนปัญหาเรื่องอาการเหนื่อยหอบมีค่าออกซิเจนในเลือดต่ำนั้นก็ไม่มีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญโรคปอดมาตรวจรักษา การรักษาจำเลยของโรงพยาบาลตำรวจไม่เป็นการรักษาแบบผู้ป่วยฉุกเฉิน และได้รับความจากนายแพทย์วัฒน์ชัย ผู้อำนวยการทณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ในขณะนั้น และนายแพทย์พงศ์ภัค รักษาการแทนผู้อำนวยการทณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ซึ่งเป็นแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับโรคหัวใจ สรุปได้ว่า ที่ทณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์มีเครื่องมือตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจ มียาพ่นขยายหลอดลมและยาลดความดันโลหิตที่ใช้รักษาจำเลยตามเวชระเบียนของโรงพยาบาลตำรวจในวันที่ 23 สิงหาคม 2566 แสดงให้เห็นได้ว่า อาการของจำเลยในคืนเกิดเหตุอยู่ในศักยภาพที่ทณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์สามารถรักษาได้ ไม่จำเป็นต้องส่งตัวจำเลยไปรักษานอกเรือนจำ จากพฤติการณ์ที่ได้ความดังกล่าวมาเชื่อได้ว่า ในคืนวันที่ 22 สิงหาคม 2566 จำเลยไม่ได้มีอาการแน่นหน้าอก แต่อ้างว่ามีอาการแน่นหน้าอกเพื่อให้เจ้าพนักงานเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครใช้เหตุดังกล่าวเป็นข้ออ้างในการส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลตำรวจ นอกจากนี้ยังได้รับความจากนายแพทย์วัฒน์ชัยและนายแพทย์พงศ์ภัคอีกว่า อาการของจำเลยตามที่ระบุในเวชระเบียนของโรงพยาบาลตำรวจนับแต่วันที่ 24 สิงหาคม 2566 เป็นต้นไปนั้น ทณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์สามารถดูแลจำเลยได้ ซึ่งข้อเท็จจริงในส่วนนี้พันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะก็เบิกความยืนยันว่า อาการของจำเลยตั้งแต่วันที่ 24 สิงหาคม 2566 จำเลยสามารถกลับไปรักษาตัวที่ทณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ได้ จึงเห็นได้ว่า อาการแน่นหน้าอกของจำเลยหากเกิดขึ้นจริงดังที่จำเลยอ้าง อาการของจำเลยก็ทุเลาดีขึ้นและจำเลยก็สามารถกลับไปรักษาตัวที่สถานพยาบาลของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครหรือทณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ได้ตั้งแต่วันที่ 24 สิงหาคม 2566 เป็นต้นไป ที่จำเลยทำคำชี้แจงโต้แย้งในทำนองว่า การส่งตัวจำเลยไปรักษาที่โรงพยาบาลตำรวจเป็นการดำเนินการของแพทย์และเจ้าหน้าที่ มิได้เกิดจากการกระทำของจำเลยนั้น เห็นว่า การที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำนั้น เกิดจากสาเหตุที่จำเลยอ้างว่า

ตนเองมีอาการแน่นหน้าอกซึ่งเป็นลักษณะอาการโรคหัวใจกำเริบ และเจ้าพนักงานเรือนจำพิเศษ กรุงเทพมหานครเห็นควรให้ส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำ เมื่อข้อเท็จจริงที่ได้ความจากการไต่สวนเชื่อได้ว่า ในคดียกฟ้องจำเลยไม่ได้มีอาการแน่นหน้าอกอันเป็นอาการของโรคหัวใจกำเริบ ตามที่จำเลยกล่าวอ้างอันเป็นเหตุให้ต้องส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำแต่อย่างใด ดังนั้น จำเลยจะอ้างว่าการส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำมิได้เกิดจากการกระทำของจำเลยย่อมฟังไม่ขึ้น สำหรับการรักษาจำเลยที่โรงพยาบาลตำรวจตั้งแต่วันที่ 24 สิงหาคม 2566 จนถึงวันที่ จำเลยออกจากโรงพยาบาลตำรวจเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2567 นั้น เห็นว่า หลังจากส่งตัวจำเลยไปโรงพยาบาลตำรวจแล้วจำเลยพักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจจนครบ 30 วัน และได้ความต่อไปว่า เมื่อจำเลยอยู่ในโรงพยาบาลตำรวจครบ 30 วัน แล้ว เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครขอให้โรงพยาบาลตำรวจออกใบแสดงความเห็นแพทย์ และผลตำรวจโทนายแพทย์ทวีศิลป์ได้ออกใบแสดงความเห็นแพทย์ ฉบับลงวันที่ 15 กันยายน 2566 ให้เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร โดยใบแสดงความเห็นแพทย์ระบุว่า การรักษายังไม่สิ้นสุดเพราะต้องรักษาแผลที่ผ่าตัด ตรวจและวางแผน ผ่าตัดโรคที่รายงานจึงจำเป็นต้องรักษาในโรงพยาบาล และผลตำรวจโทนายแพทย์ทวีศิลป์ เบิกความว่า ออกใบแสดงความเห็นแพทย์ดังกล่าวเพียงระบุอาการของจำเลยที่ต้องรักษา แต่ไม่ได้หมายความว่าจำเลยต้องพักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจ ที่ระบุว่าจำเลยต้องรักษาบาดแผลที่ ผ่าตัดนั้น หมายถึงบาดแผลจากการผ่าตัดนิ้วล็อกเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2566 แต่ได้ความจาก ศาสตราจารย์นายแพทย์กิริติ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญจากแพทยสภาว่า การผ่าตัดนิ้วล็อกไม่ต้องนอน โรงพยาบาลและไม่ต้องได้รับการผ่าตัดเร่งด่วนเป็นเพียงการผ่าตัดเล็ก ผู้ป่วยปกติทั่วไปสามารถ กลับบ้านได้ในวันผ่าตัด ซึ่งการผ่าตัดดังกล่าวหาใช่สาเหตุการป่วยอันเป็นเหตุที่อ้างใช้ส่งตัวจำเลย มาที่โรงพยาบาลตำรวจไม่ ส่วนอาการเกี่ยวกับโรคหัวใจของจำเลยนั้น ได้ความจากผลตำรวจตรี นายแพทย์ศุภฤกษ์ นายแพทย์ (สบ 7) โรงพยาบาลตำรวจ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับโรคหัวใจและ ร่วมดูแลเกี่ยวกับการรักษาโรคหัวใจของจำเลยด้วยว่า อาการโรคหัวใจของจำเลยนั้นจำเลย ตัดสินใจให้รักษาโดยวิธีการใช้ยาอย่างเดียว และอาการความดันโลหิตสูงก็รักษาโดยการให้ยา ซึ่ง แสดงให้เห็นว่าอาการของจำเลยในวันที่ 15 กันยายน 2566 ไม่มีความจำเป็นที่โรงพยาบาลตำรวจ ต้องรับตัวจำเลยไว้รักษาอีกต่อไป เพราะสถานพยาบาลของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร หรือ ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์สามารถดูแลจำเลยได้แล้ว ประกอบกับได้ความจากรายงานการ ตรวจสอบของแพทยสภาว่า อาการของจำเลยตามเวชระเบียนโรงพยาบาลตำรวจ ณ วันที่ 15 กันยายน 2566 นั้นไม่มีเหตุที่จำเลยต้องพักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจอีกต่อไป แต่นายนิติ ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครในขณะนั้น กลับใช้ใบแสดงความเห็นแพทย์ฉบับ ลงวันที่ 15 กันยายน 2566 เป็นหลักฐานประกอบเพื่อมีบันทึกข้อความถึงอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ขออนุญาตให้จำเลยพักรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 30 วัน ตามบันทึกข้อความที่ ยธ 0768/6471 ลงวันที่ 18 กันยายน 2566 และนายสิทธิ รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ รักษาการแทนอธิบดี กรมราชทัณฑ์ในขณะนั้น อนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 30 วัน ตามบันทึก ข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0705.4/31381 ลงวันที่ 20 กันยายน 2566 หลังจากนั้นจำเลยได้พักอยู่ที่ ห้องพักพิเศษ ชั้นที่ 14 ตลอดมา และได้ความจากพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะว่า เรือนจำพิเศษ กรุงเทพมหานครไม่เคยติดตามสอบถามอาการเจ็บป่วยของจำเลยจากพันตำรวจเอกนายแพทย์ ชนะเพื่อนำตัวจำเลยกลับไปเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ต่อมาเมื่อจำเลยพักอยู่ที่โรงพยาบาล ตำรวจครบ 60 วัน เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครขอให้โรงพยาบาลตำรวจออกใบแสดงความเห็น

แพทย์ และทางโรงพยาบาลตำรวจโดยพลตำรวจโทนายแพทย์ทวีศิลป์ได้ออกใบแสดงความเห็นแพทย์ฉบับลงวันที่ 18 ตุลาคม 2566 ให้เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร โดยใบแสดงความเห็นแพทย์ระบุว่า ต้องรับการผ่าตัดเร่งด่วนเพราะมีอาการปวดรุนแรง มือและแขนอ่อนแรง แต่กลับได้ความว่าการผ่าตัดดังกล่าวเป็นการผ่าตัดเอ็นหัวไหล่ขวาซึ่งฉีกขาดเพราะจำเลยประสบอุบัติเหตุขณะพักอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจ หาใช่สาเหตุการป่วยอันเป็นเหตุที่อ้างใช้ส่งตัวจำเลยมาที่โรงพยาบาลตำรวจไม่ ทั้งการรักษาโดยการผ่าตัดดังกล่าวสามารถรักษาแบบผู้ป่วยนอกได้ และขณะออกใบแสดงความเห็นแพทย์ฉบับลงวันที่ 18 ตุลาคม 2566 ยังไม่ถึงวันผ่าตัดเพราะได้ความว่ามีการผ่าตัดในวันที่ 23 ตุลาคม 2566 ขณะที่ยังไม่ถึงวันผ่าตัดจึงส่งตัวจำเลยกลับไปคุมขังที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครเพื่อรอการผ่าตัดได้ แต่นายนัสतिकกลับใช้ใบแสดงความเห็นแพทย์ดังกล่าวเป็นหลักฐานประกอบเพื่อมีบันทึกข้อความด่วนที่สุดถึงอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ขออนุญาตให้จำเลยรักษาตัวอยู่นอกเรือนจำเกินกว่า 60 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0768/ (ไม่ปรากฏเลขที่) ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2566 และนายชาญ รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ รักษาการแทนอธิบดีกรมราชทัณฑ์ในขณะนั้น อนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 60 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0705.4/35326 ลงวันที่ 20 ตุลาคม 2566 ทั้งที่ขณะนั้นจำเลยไม่มีความจำเป็นต้องพักรักษาอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจแล้ว หลังจากนั้นจำเลยก็พักอยู่ที่ห้องพักพิเศษชั้นที่ 14 อย่างต่อเนื่องตลอดมาจนครบ 120 วัน และได้ความจากพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะว่าทางเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครไม่เคยสอบถามอาการของจำเลยแต่อย่างใด และต่อมาเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครได้ขอให้โรงพยาบาลตำรวจออกใบแสดงความเห็นแพทย์ และทางโรงพยาบาลตำรวจโดยพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะได้ออกใบแสดงความเห็นแพทย์ฉบับลงวันที่ 21 ธันวาคม 2566 โดยระบุว่า มีข้อบ่งชี้ต้องรักษาสมองขาดเลือดและผ่าตัดรักษาภาวะกระดูกคอเสื่อม (Cervical spondylotic myeloradiculopathy) อยู่ระหว่างดำเนินการและวางแผนการผ่าตัดรักษา และพลตำรวจตรีนายแพทย์สามารถ นายแพทย์ (สบ 7) แพทย์ผู้เชี่ยวชาญศัลยกรรมกระดูกโรงพยาบาลตำรวจ ได้ออกใบแสดงความเห็นฉบับลงวันที่ 21 ธันวาคม 2566 โดยใบแสดงความเห็นแพทย์ระบุว่า ปรีक्षाประสาทศัลยแพทย์วางแผนผ่าตัดรักษากระดูกคอเสื่อมกดทับไขสันหลังและเส้นประสาท ซึ่งได้ความจากพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะและพลตำรวจตรีนายแพทย์สามารถว่า พยานทั้งสองออกใบแสดงความเห็นแพทย์เพียงระบุอาการป่วยของจำเลยที่จะทำการรักษา แต่ไม่ได้หมายความว่าออกใบแสดงความเห็นแพทย์เพื่อให้จำเลยพักอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจ และต่อมาพลตำรวจตรีนายแพทย์สามารถได้ออกใบแสดงความเห็นแพทย์อีกฉบับลงวันที่ 5 มกราคม 2567 โดยระบุว่า วางแผนผ่าตัดแก้กระดูกคอกดทับไขสันหลังและเส้นประสาท แต่กลับได้ความจากพลตำรวจโทนายแพทย์โสภณรัชต์ว่า แพทย์เคยเสนอจำเลยให้ผ่าตัดรักษากระดูกคอกดทับเส้นประสาทภายหลังจากจำเลยอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจ แต่จำเลยปฏิเสธการผ่าตัด การที่พลตำรวจตรีนายแพทย์สามารถระบุในใบรับรองแพทย์ฉบับลงวันที่ 5 มกราคม 2567 ว่า ต้องวางแผนผ่าตัดแก้กระดูกคอกดทับไขสันหลังและเส้นประสาท จึงขัดแย้งกับข้อเท็จจริงที่ได้ความจากพลตำรวจโทนายแพทย์โสภณรัชต์ ทั้งได้ความว่าในที่สุดก็ไม่มีการผ่าตัดกระดูกคอกดทับไขสันหลังและเส้นประสาทของจำเลยแต่อย่างใดจนกระทั่งจำเลยออกจากโรงพยาบาลตำรวจ แต่นายนัสतिकกลับใช้ใบแสดงความเห็นแพทย์ฉบับลงวันที่ 21 ธันวาคม 2566 เป็นหลักฐานประกอบเพื่อมีบันทึกข้อความด่วนที่สุด ถึงอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ขออนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 120 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0768/414 ลงวันที่ 21

ธันวาคม 2566 นายสหการณ์ อธิบัติกรมราชทัณฑ์ อนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 120 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0701/ลับ/627 ลงวันที่ 8 มกราคม 2567 หลังจากนั้น จำเลยก็พักอยู่ที่ห้องพักพิเศษ ชั้นที่ 14 ตลอดมาจนกระทั่งจำเลยได้รับการพักการลงโทษกรณีมี เหตุพิเศษเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2567 แล้วจำเลยออกจากโรงพยาบาลตำรวจในวันเดียวกันกับที่ ได้รับการพักการลงโทษ นับว่าจำเลยได้มาพักอยู่ที่ห้องพักพิเศษ ชั้นที่ 14 ติดต่อกันตั้งแต่วันที่ 23 สิงหาคม 2566 ถึงวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2567 เป็นเวลานานเกือบ 6 เดือน โดยไม่ได้กลับไปถูกคุมขัง ที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครจนกระทั่งจำเลยได้รับการพักการลงโทษ ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า การบังคับโทษจำเลยไม่เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดจึงเป็นการบังคับโทษที่มี ขอบด้วยกฎหมาย และตามพฤติการณ์ดังกล่าวมาข้างต้นบ่งชี้ให้เห็นว่า จำเลยทราบข้อเท็จจริงหรือ รับรู้เหตุการณ์ได้ว่าตนไม่ได้ป่วยวิกฤติฉุกเฉิน แต่จำเลยมีเพียงโรคประจำตัวซึ่งเป็นโรคเรื้อรังที่ รักษาตัวแบบผู้ป่วยนอกได้ โดยไม่จำเป็นต้องนอนรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจ เพราะเป็น ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพและสภาวะร่างกายของจำเลยเอง นอกจากนี้ยังได้ความว่าจำเลยเข้ามา มีส่วนตัดสินใจในกระบวนการรักษาของแพทย์ โดยปฏิเสธการผ่าตัดรักษาโรคหัวใจและโรค กระดูกคอกดทับไขสันหลังและเส้นประสาท แต่ให้แพทย์รักษาโดยการรับประทานยาตามอาการ และเลือกรับการผ่าตัดนิ้วล็อกและเอ็นหัวไหล่ขวาซึ่งไม่ใช่เรื่องเร่งด่วนและเป็นผลทำให้การ รักษาตัวจำเลยในโรงพยาบาลตำรวจขยายระยะเวลาออกไป จำเลยจึงได้รับประโยชน์จากการพัก อยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจโดยไม่ต้องกลับไปถูกคุมขังที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครจนได้รับการ ปลดปล่อยตัว และไม่อาจอ้างว่าเป็นการดำเนินการของแพทย์และเจ้าหน้าที่ มิได้เกิดจาก การกระทำของจำเลยเพื่อถือเอาประโยชน์จากระยะเวลาที่พักอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจมาหักวัน คุมขังโทษตามคำพิพากษา ส่วนที่จำเลยทำคำชี้แจงโต้แย้งในทำนองว่า มีการบังคับโทษตาม หมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดครบถ้วนแล้ว โดยจำเลยได้รับพระราชทานอภัยลดโทษเป็นรายบุคคล ลดโทษให้เหลือโทษจำคุก 1 ปี และจำเลยได้รับการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษ เป็นผู้ได้รับการ พักการลงโทษโดยมีเงื่อนไขในการคุมประพฤติ ต่อมาได้รับพระราชทานอภัยโทษเป็นการทั่วไป จำเลยได้รับการปล่อยตัวพ้นโทษแล้วและจำเลยยื่นคำร้องฉบับลงวันที่ 28 สิงหาคม 2568 ขอให้ ศาลวินิจฉัยข้อกฎหมายว่า จำเลยพ้นโทษจำคุกและมีการบังคับโทษตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด แล้ว ถือว่าจำเลยได้รับโทษจำคุกครบถ้วนแล้ว นั้น เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2566 มีพระบรมราชโองการพระราชทานพระมหากรุณาอภัยลดโทษให้จำเลยเหลือโทษ จำคุกต่อไปอีก 1 ปี ตามกำหนดโทษตามคำพิพากษา ดังนี้ ย่อมมีผลทำให้จำเลยได้รับการลดโทษ และต้องรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาต่อไปอีก 1 ปี นับแต่วันที่ 31 สิงหาคม 2566 แต่หากมีผลทำ ให้การบังคับโทษจำคุกจำเลยสิ้นสุดลงไม่ เมื่อการบังคับโทษจำเลยเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังที่ได้วินิจฉัยมาข้างต้น กระบวนการบังคับโทษรวมทั้งการพักการลงโทษจำเลยจึงไม่มีผล ตามกฎหมาย และไม่อาจนำเอาระยะเวลาที่พักอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจมาหักเป็นวันคุมขังได้ จำเลยจึงต้องรับโทษจำคุกอีก 1 ปี ตามพระบรมราชโองการ ส่วนคำชี้แจงของจำเลยในปัญหาอื่น ไม่จำต้องวินิจฉัยเพราะเป็นข้อปลีกย่อย ไม่ทำให้ผลแห่งคดีเปลี่ยนแปลงไป คำชี้แจงของจำเลยทุก ข้อฟังไม่ขึ้น จากข้อเท็จจริงและเหตุผลทั้งหมดดังวินิจฉัยมารับฟังได้ว่า การส่งตัวจำเลยไปรักษาตัว ที่โรงพยาบาลตำรวจเป็นการไม่ชอบ และการบังคับโทษจำเลยตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดไม่ เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของกฎหมายตามความในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 55 และกฎกระทรวงการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ พ.ศ. 2563 เป็นการ

บังคับโทษที่มีขอบด้วยกฎหมาย จำเลยจึงไม่อาจถือเอาช่วงระยะเวลาที่จำเลยอยู่ในโรงพยาบาล
ตำรวจมาอ้างว่าตนได้รับโทษจำคุกแล้ว นอกจากนี้กรมราชทัณฑ์ก็ไม่อาจถือเอาระยะเวลาดังกล่าว
มาใช้เป็นหลักเกณฑ์ประกอบการพิจารณาในการพักการลงโทษให้จำเลยได้ จึงต้องบังคับโทษ
จำคุกแก่จำเลยมีกำหนด 1 ปี จึงมีคำสั่งให้บังคับโทษจำคุกแก่จำเลย โดยให้จำคุก 1 ปี ตาม
พระบรมราชโองการ (ฉัตรชัย ไทรโชต-อดุลย์ อดมผล-สุพิชญ์ กรอบคำ) - - แหล่งที่มาหนังสือ
คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกหมายเลขคดีศาลฎีกาพค.1/2568หมายเลขคดีศาลชั้นต้น
หมายเลขคดีแดงศาลชั้นต้นหมายเลข คำวินิจฉัยของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของ
ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่หมายเลขนี้มีได้มีผลเฉพาะคดีนี้ แต่ถือเป็นบรรทัดฐานใหม่ที่สำคัญ
เกี่ยวกับอำนาจของฝ่ายตุลาการในการควบคุมตรวจสอบการบังคับโทษของฝ่ายบริหารหรือ
กรมราชทัณฑ์ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด สบถึงความเข้าใจที่ว่าในคดีอาญาเมื่อศาล
พิพากษาว่าจำเลยมีความผิดและกำหนดโทษแล้ว บทบาทหน้าที่ของศาลสิ้นสุดลง โดยหลังจากนั้น
กระบวนการบังคับโทษ รวมทั้งการส่งตัวผู้ต้องโทษไปรักษาอาการเจ็บป่วยหรือคุมขังนอกเรือนจำ
การลดวันต้องโทษ การพักการลงโทษหรือปล่อยตัว เป็นอำนาจหน้าที่โดยเด็ดขาดของ
กรมราชทัณฑ์ ซึ่งอาจเป็นช่องทางให้มีการบังคับโทษไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยเฉพาะการ
เอื้อประโยชน์หรือเลือกปฏิบัติต่อผู้ต้องโทษรายใดหรือกลุ่มใดโดยเฉพาะ หรือการแทรกแซงจาก
ฝ่ายการเมือง เพราะเห็นว่าศาลและองค์กรอื่นไม่มีอำนาจควบคุมจึงไม่อาจตรวจสอบได้ ก่อให้เกิด
ความไม่เป็นธรรมในการบังคับใช้กฎหมายและการบังคับโทษตามคำพิพากษาของศาล ทำให้
ประชาชนขาดความเชื่อมั่นศรัทธาในกระบวนการยุติธรรม มีข้อสังเกตในคำวินิจฉัยคดีนี้เกี่ยวกับ
การบังคับโทษทางอาญาที่สำคัญหลายประเด็น คือ ประเด็นแรก คำวินิจฉัยคดีนี้ชี้ให้เห็นว่าอำนาจ
ของศาลในการควบคุมตรวจสอบการบังคับโทษของฝ่ายบริหารหรือกรมราชทัณฑ์โดยหลักแล้ว
เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89 ซึ่งบัญญัติว่า "หมายขังหรือ
หมายจำคุกต้องจัดการให้เป็นไปตามหมายนั้นในเขตศาลซึ่งออกหมาย" แม้จะกล่าวถึงรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 188 วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติให้การพิจารณา
พิพากษารรคดีเป็นอำนาจของศาล พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา
คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2560 มาตรา 65 วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า การ
บังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีให้เป็นไปตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา และ
ข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
พ.ศ. 2562 ข้อ 61 วรรคหนึ่ง ซึ่งกำหนดว่า การบังคับคดีอาญาให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธี
พิจารณาความอาญา ก็เป็นเพียงการเชื่อมโยงให้เห็นถึงที่มาว่า เหตุใดศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของ
ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ไว้ต่างหากแล้ว จึง
มีอำนาจนำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89 มาใช้บังคับได้ด้วยเท่านั้น
นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาถ้อยคำบทบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89
ดังกล่าว ซึ่งมีได้กำหนดให้อำนาจศาลในการควบคุมตรวจสอบการบังคับโทษของกรมราชทัณฑ์ไว้
โดยชัดเจน ผู้หมายเหตุจึงเห็นว่ากรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
วินิจฉัยว่าบทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89 ให้อำนาจดังกล่าว
แก่ศาลด้วย เป็นการตีความกฎหมายเพื่อให้เกิดความยุติธรรม โดยคำนึงถึงการแก้ไขปัญหาที่เกิด
จากการบังคับโทษทางอาญาที่มีขอบด้วยกฎหมาย ประเด็นที่สอง ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของ
ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยด้วยว่า "พฤติการณ์ต่าง ๆ ของจำเลยบ่งชี้ว่าจำเลยทราบ

ข้อเท็จจริงหรือรับรู้เหตุการณ์ได้ว่าตนไม่ได้ป่วยวิกฤติฉุกเฉิน แต่จำเลยมีเพียงโรคประจำตัวซึ่งเป็นโรคเรื้อรังที่รักษาตัวแบบผู้ป่วยนอกได้ โดยไม่จำเป็นต้องนอนรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจ... นอกจากนี้ ยังได้ความว่าจำเลยเข้ามามีส่วนตัดสินใจในกระบวนการรักษาของแพทย์... เป็นผลทำให้การรักษาตัวจำเลยในโรงพยาบาลตำรวจขยายระยะเวลาออกไป จำเลยจึงได้รับประโยชน์จากการพักอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจโดยไม่ต้องกลับไปถูกคุมขังที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครจนได้รับการปล่อยตัว และจำเลยไม่อาจอ้างว่าเป็นการดำเนินการของแพทย์และเจ้าหน้าที่ มิได้เกิดจากการกระทำของจำเลยเพื่อถือเอาประโยชน์จากระยะเวลาที่พักอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจมาหักวันคุมขังโทษตามคำพิพากษา" จึงมีข้อสังเกตว่าหากเป็นกรณีที่ผู้ต้องโทษไม่มีส่วนเกี่ยวข้องรู้เห็นในกระบวนการบังคับโทษที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เช่น ผู้ต้องโทษมิได้มีคุณสมบัติตามกฎหมายในการที่จะได้รับการพักการลงโทษหรือปล่อยตัว แต่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องพิจารณาพักการลงโทษไปโดยผิดหลงหรือขาดเจตนาทุจริต ศาลจะมีคำสั่งให้เพิกถอนได้หรือไม่ ผู้หมายเหตุเห็นว่ากรณีนี้เป็นเรื่องของการบังคับโทษตามคำพิพากษา มิใช่การวินิจฉัยความรับผิดชอบในทางอาญากรณีที่เป็นการกระทำความผิดโดยเจตนา ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 59 ซึ่งจะต้องมีเจตนากระทำความผิดด้วยจึงจะครบองค์ประกอบความผิด ดังนั้น ประเด็นว่าผู้ต้องโทษหรือเจ้าหน้าที่มีส่วนเกี่ยวข้องรู้เห็นหรือมีเจตนาทุจริตในกระบวนการบังคับโทษที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายด้วยหรือไม่นั้นย่อมมิใช่ข้อสำคัญในคดี แต่สำหรับในคดีนี้เหตุที่ศาลวินิจฉัยว่าจำเลยมีส่วนเกี่ยวข้องรู้เห็นด้วยน่าจะเพราะเป็นข้อโต้แย้งส่วนหนึ่งของจำเลยนั่นเอง ประเด็นที่สาม คำสั่งในคดีนี้ คือ "การส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลตำรวจเป็นการไม่ชอบ และการบังคับโทษจำเลยตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของกฎหมายตามความในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 55 และกฎกระทรวงการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ พ.ศ. 2563 เป็นการบังคับโทษที่มีชอบด้วยกฎหมาย จำเลยจึงไม่อาจถือเอาช่วงระยะเวลาที่จำเลยอยู่ในโรงพยาบาลตำรวจมาอ้างว่าตนได้รับโทษจำคุกแล้ว นอกจากนี้ กรมราชทัณฑ์ก็ไม่อาจถือเอาระยะเวลาดังกล่าวมาใช้เป็นหลักเกณฑ์ประกอบการพิจารณาในการพักการลงโทษให้จำเลยได้ จึงต้องบังคับโทษจำคุกแก่จำเลยมีกำหนด 1 ปี จึงมีคำสั่งให้บังคับโทษจำคุกจำเลย โดยให้จำคุก 1 ปี ตามพระบรมราชโองการ" คำวินิจฉัยในคดีนี้เพียงแต่วางบรรทัดฐานเกี่ยวกับอำนาจของศาลในการควบคุมตรวจสอบการบังคับโทษที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายที่เกิดขึ้นมาก่อนหน้านั้นแล้วเท่านั้น แต่ยังมีได้ใช้อำนาจของศาลที่มีอยู่ในการกำหนดเงื่อนไขในการบังคับโทษดังกล่าวข้างต้นไว้ในคำสั่งหรือคำพิพากษาเพื่อป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการบังคับโทษในภายหลัง เช่น การปล่อยตัวผู้ต้องโทษเร็วเกินไป โดยที่ผู้ต้องโทษยังมิได้รับโทษตามสัดส่วนความร้ายแรงของการกระทำความผิด การเลือกปฏิบัติต่อผู้ต้องโทษคนใดหรือกลุ่มใดโดยเฉพาะหรือการแทรกแซงจากฝ่ายบริหารหรือการเมือง ซึ่งในกรณีเหล่านี้แม้จะเป็นการบังคับโทษที่ไม่เป็นธรรมหรือไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการลงโทษตามคำพิพากษาได้ แต่หากกรมราชทัณฑ์ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องถูกต้องครบถ้วนแล้ว ก็อาจเกิดข้อโต้แย้งเกี่ยวกับอำนาจของศาลในการไต่สวนหรือมีคำสั่งเพิกถอนในภายหลังได้ ดังนั้น เพื่อป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการบังคับโทษภายหลังที่ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาไปแล้ว ผู้หมายเหตุเห็นว่า มาตรการสำคัญอย่างหนึ่งซึ่งศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และคดีอาญาอื่นทุกประเภทอาจนำมาใช้บังคับ คือ การกำหนดเงื่อนไขในการบังคับโทษ รวมทั้งการกำหนดระยะเวลาจำคุกขั้นต่ำ (Mandatory minimum

sentence) ซึ่งในประเทศฝรั่งเศสเรียกว่าระยะเวลาเพื่อความปลอดภัยของสังคม (Period of safeness) ไว้ในคำสั่งหรือคำพิพากษา ทั้งนี้ เพื่อเป็นการรับรองว่าผู้ต้องโทษที่จะได้รับการพักการลงโทษหรือปล่อยตัวนั้นจะต้องถูกจำคุกอย่างแท้จริงในสัดส่วนที่เหมาะสมกับระดับความร้ายแรงของการกระทำความผิด ซึ่งหลายประเทศได้นำมาตรการในการกำหนดระยะเวลาจำคุกขั้นต่ำไว้ในคำพิพากษาในลักษณะนี้มาใช้บังคับเป็นเวลานานแล้ว โดยในกรณีที่เป็นการมีความผิดอาญาร้ายแรงนั้นในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นประเทศที่ยังคงมีโทษประหารชีวิตหรือประเทศที่ยกเลิกโทษประหารชีวิตไปแล้ว เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมนี ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ บางมลรัฐของสหรัฐอเมริกา นอกจากการพิพากษาลงโทษจำคุกตลอดชีวิตแบบที่มีได้กำหนดเงื่อนไขในการบังคับโทษไว้ในคำพิพากษา ซึ่งมีผลให้การพิจารณาพักการลงโทษหรือปล่อยตัวเป็นไปตามหลักเกณฑ์ทั่วไปที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์เช่นเดียวกับประเทศไทยแล้ว ยังมีการนำมาตรการในการพิพากษาลงโทษจำคุกตลอดชีวิตอีก 2 รูปแบบ ที่สำคัญมาใช้บังคับกับผู้กระทำความผิดอาญาที่ร้ายแรงเป็นอย่างยิ่ง (The most serious crime) ด้วย คือ (1) การพิพากษาลงโทษจำคุกตลอดชีวิตโดยกำหนดให้ผู้ต้องโทษต้องถูกจำคุกไปจนตลอดชีวิต (Whole life order) หรืออาจเรียกว่าการจำคุกตลอดชีวิตโดยแท้จริงหรือโดยเด็ดขาด เช่น ในปี ค.ศ. 2024 ศาลของประเทศอังกฤษพิพากษาลงโทษจำคุกตลอดชีวิตนาง Lucy Letby อายุ 33 ปี ซึ่งเป็นพยาบาลดูแลเด็กทารกที่โรงพยาบาลแห่งหนึ่ง ฐานฆ่าเด็กทารกที่อยู่ในความดูแลของจำเลย 7 คน และพยายามฆ่าเด็กทารกอีก 7 คน โดยกำหนดให้จำเลยต้องถูกจำคุกไปจนตลอดชีวิต สำหรับการพิพากษาลงโทษในประเทศนี้ในประเทศฝรั่งเศส เช่น คดีนาย Patrick Tissier ซึ่งปี ค.ศ. 1971 ถูกศาลพิพากษาลงโทษจำคุกตลอดชีวิตโดยไม่มีเงื่อนไขในการบังคับโทษ ในความผิดฐานข่มขืนและฆ่าผู้อื่น ซึ่งจำเลยได้รับการปล่อยตัวหลังจากถูกจำคุกเพียง 10 ปี ต่อมาปี ค.ศ. 1982 ภายหลังได้รับการปล่อยตัวไม่นาน จำเลยกระทำความผิดฐานเดียวกันอีก ศาลพิพากษาลงโทษจำคุกตลอดชีวิตโดยไม่มีเงื่อนไขในการบังคับโทษ และจำเลยได้รับการปล่อยตัวหลังจากถูกจำคุกเพียง 10 ปี เช่นเดิม ครั้นปี ค.ศ. 1992 ภายหลังได้รับการปล่อยตัวไม่นาน จำเลยกระทำความผิดฐานเดียวกันอีก ทำให้เกิดกระแสเรียกร้องของประชาชนให้ศาลพิพากษาลงโทษจำคุกตลอดชีวิตซึ่งจำเลยจะต้องถูกจำคุกอยู่ในเรือนจำไปจนตลอดชีวิตอย่างแท้จริง ในที่สุดศาลพิพากษาลงโทษจำคุกตลอดชีวิตโดยกำหนดให้จำเลยต้องถูกจำคุกไปจนตลอดชีวิต อย่างไรก็ดี ในประเทศฝรั่งเศสนั้น แม้ศาลจะพิพากษาลงโทษจำคุกตลอดชีวิตในลักษณะนี้ แต่เมื่อถูกจำคุกครบ 30 ปี แล้ว อาจมีการพิจารณาเพื่อพักการลงโทษหรือปล่อยตัวจำเลยได้ (2) การพิพากษาลงโทษจำคุกตลอดชีวิตโดยกำหนดระยะเวลาจำคุกขั้นต่ำก่อนที่ผู้ต้องโทษจะได้รับการพิจารณาให้พักการลงโทษหรือปล่อยตัว (Minimum term order) โดยมีช่วงระยะเวลาจำคุกขั้นต่ำที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละประเทศ เช่น ในประเทศอังกฤษ การกำหนดระยะเวลาจำคุกขั้นต่ำที่กำหนดไว้ใน Criminal Justice Act 2003 และ Sentencing Act 2020 โดยศาลจะประเมินว่าหากมิได้ลงโทษจำคุกตลอดชีวิตแล้ว จำเลยควรจะถูกลงโทษจำคุกเป็นระยะเวลาสูงสุดเท่าใดซึ่งเรียกว่า National determination sentence ซึ่งระยะเวลาจำคุกขั้นต่ำของโทษจำคุกตลอดชีวิตจะเท่ากับ 2 ใน 3 ของ National determination sentence ดังกล่าว โดยใช้บังคับในคดีอาญาร้ายแรงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ เช่น คดีฆ่าเจ้าพนักงานตำรวจ ผู้พิพากษา พนักงานอัยการ คดีข่มขืนหรือฆ่าผู้อื่นโดยทารุณโหดร้าย ในส่วนประเทศฝรั่งเศสนั้น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 221-3 และมาตรา 132-23 ศาลอาจพิพากษาลงโทษจำคุกตลอดชีวิตโดยกำหนดระยะเวลาจำคุกขั้นต่ำ

ก่อนที่จะได้รับการพิจารณาพักการลงโทษหรือปล่อยตัวตั้งแต่ 18 ปี ถึง 30 ปี ส่วนในกรณีทั่วไปซึ่งมิใช่โทษจำคุกตลอดชีวิต ศาลก็อาจกำหนดระยะเวลาจำคุกขั้นต่ำไว้ในคำพิพากษาได้เช่นเดียวกัน เช่น ในประเทศอังกฤษระยะเวลาจำคุกขั้นต่ำครึ่งหนึ่งของกำหนดโทษตามคำพิพากษา ส่วนประเทศเยอรมนี ระยะเวลาจำคุกขั้นต่ำคือ 2 ใน 3 ของกำหนดโทษตามคำพิพากษา สำหรับในประเทศฝรั่งเศสหากศาลพิพากษาลงโทษจำคุกตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป เฉพาะฐานความผิดที่กฎหมายกำหนด กฎหมายบังคับให้ศาลกำหนดระยะเวลาจำคุกขั้นต่ำหรือระยะเวลาเพื่อความปลอดภัยของสังคมครึ่งหนึ่งของกำหนดโทษตามคำพิพากษา ส่วนคดีที่ศาลพิพากษาลงโทษจำคุกไม่ถึง 10 ปี ศาลจะใช้ดุลพินิจกำหนดระยะเวลาจำคุกขั้นต่ำด้วยหรือไม่ก็ได้ เมื่อย้อนกลับมาพิจารณาในส่วนของประเทศไทย จนถึงปัจจุบันยังไม่มีบทบัญญัติกฎหมายที่ชัดเจนให้อำนาจศาลใช้ดุลพินิจกำหนดระยะเวลาจำคุกขั้นต่ำหรือกำหนดเงื่อนไขในการบังคับโทษไว้ในคำพิพากษาได้ ดังนั้น หลังจากพิพากษาคดีแล้ว การลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษหรือปล่อยตัว จะเป็นไปตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 ตามมาตรา 52 (5) (7) ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์ทั่วไปไว้ว่า นักโทษเด็ดขาดได้รับโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน หรือ 1 ใน 3 ของกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้นแล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า หรือนักโทษเด็ดขาดที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตเมื่อได้รับโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี และมีความประพฤติดีในเรือนจำ อาจได้รับประโยชน์จากการลดวันต้องโทษ หรือได้รับการพิจารณาให้พักการลงโทษหรือปล่อยตัวได้ นอกจากนี้ พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ยังให้อำนาจกรมราชทัณฑ์ในการออกพระราชกฤษฎีกาหรือกฎกระทรวงเปลี่ยนแปลงระยะเวลาในการจำคุกของผู้ต้องโทษได้ โดยไม่ผ่านกระบวนการตรวจสอบของศาล ทำให้ผู้ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตในประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นผู้ต้องคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกตลอดชีวิตตั้งแต่แรก หรือต้องคำพิพากษาให้ประหารชีวิตแต่ได้รับพระราชทานอภัยโทษลดโทษเป็นจำคุกตลอดชีวิต ต่างได้รับการพักการลงโทษหรือถูกปล่อยตัวภายหลังถูกจำคุกโดยเฉลี่ยเพียงประมาณ 12 ถึง 15 ปีเศษ ทั้งที่ผู้ต้องโทษเหล่านี้ในหลายคดียังคงมีความเสี่ยงในการกระทำความผิดซ้ำสูง และกระทำความผิดในลักษณะก่อเหตุอย่างร้ายมนุษยธรรมหรือโหดเหี้ยมทารุณเป็นอย่างยิ่ง เช่น การฆ่าที่เกี่ยวเนื่องกับการข่มขืนโดยทารุณโหดร้าย การฆ่ากลุ่มคนหลายคน การฆ่าหรือข่มขืนในลักษณะที่เป็นฆาตกรต่อเนื่อง หรือผู้ที่เป็นตัวการสำคัญในการผลิตหรือค้ายาเสพติดให้โทษร้ายแรงรายใหญ่ ทั้งนี้ เนื่องจากการพิพากษาลงโทษจำคุกตลอดชีวิตศาลมิได้กำหนดเงื่อนไขในการบังคับโทษหรือกำหนดระยะเวลาจำคุกขั้นต่ำไว้ หรือในกรณีลงโทษประหารชีวิต ก็ได้กำหนดเงื่อนไขไว้ในคำพิพากษาว่าหากผู้ต้องโทษได้รับพระราชทานอภัยโทษลดโทษเป็นจำคุกตลอดชีวิต ให้กำหนดระยะเวลาจำคุกขั้นต่ำกี่ปีจึงจะได้รับการพักการลงโทษหรือปล่อยตัว นอกจากนี้ ในคดีบางประเภท เช่น การทุจริตคอร์รัปชัน การฉ้อโกงประชาชนที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อประชาชนหรือประเทศชาติอย่างร้ายแรง วัตถุประสงค์ในการลงโทษจะต้องมุ่งเน้นให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษตามสัดส่วนความเสียหายที่ได้ก่อให้เกิดขึ้น รวมทั้งจะต้องมีลักษณะที่เป็นการประณามการกระทำผิด และป้องปรามการกระทำความผิดในลักษณะเดียวกันนั้นมิให้เกิดขึ้นอีก ดังนั้น หากนำหลักเกณฑ์ทั่วไปตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์มาใช้ในการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษหรือปล่อยตัวก่อนครบกำหนดโทษตามคำพิพากษา เช่นเดียวกับผู้ต้องโทษในคดีประเภทอื่น ๆ ก็ย่อมจะขัดต่อวัตถุประสงค์ในการลงโทษสำหรับผู้กระทำความผิดในคดีประเภทนี้ และเกิดความไม่เป็นธรรมได้ จึงมีข้อพิจารณาว่า ในบริบทของประเทศไทยในปัจจุบันซึ่งยังไม่มีกรบัญญัติหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายในส่วนนี้ให้ชัดเจน ศาลใน

คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและคดีอาญาประเภทอื่น ๆ จะใช้ดุลพินิจกำหนดระยะเวลาจำคุกขั้นต่ำหรือกำหนดเงื่อนไขในการบังคับโทษไว้ในคำพิพากษาเป็นกรณีพิเศษในบางคดีได้หรือไม่ กรณีจำต้องพิจารณาหลักความชอบธรรมในการลงโทษทางอาญา (Legitimate penological grounds) ดังต่อไปนี้ (1) หลักความชอบธรรมทางกฎหมาย (Legitimacy) และหลักสิทธิมนุษยชน (Human rights) ในการลงโทษ แม้ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจในการกำหนดโทษในลักษณะนี้ของศาลไว้โดยชัดเจน แต่ก็ไม่มีกฎหมายกำหนดห้ามไว้แต่อย่างใด ทั้งเมื่อพิจารณารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 28 วรรคท้าย ซึ่งบัญญัติว่า "การทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมจะกระทำมิได้" และมาตรา 29 วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า "บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญาเว้นแต่ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดมิได้" ดังนั้น เมื่อศาลพิพากษากำหนดโทษจำเลยไม่หนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิด ซึ่งไม่ต้องห้ามตามมาตรา 29 วรรคหนึ่ง แล้ว การที่ศาลจะใช้ดุลพินิจกำหนดระยะเวลาจำคุกขั้นต่ำซึ่งยังคงอยู่ในช่วงของกำหนดโทษดังกล่าวไว้ในคดีนั้น ๆ ในกรณีที่มีพฤติการณ์พิเศษเป็นอย่างยิ่งเกี่ยวกับสภาพความร้ายแรงของการกระทำความผิดและความน่าตำหนิของผู้กระทำความผิด ซึ่งมีผลให้ผู้ต้องโทษต้องถูกจำคุกจริงเป็นระยะเวลาขั้นต่ำที่แน่นอนซึ่งยังคงเป็นระยะเวลาที่น้อยกว่าหรือเท่ากับกำหนดโทษตามคำพิพากษา จึงย่อมไม่เป็นการลงโทษที่ขัดต่อบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา 28 วรรคท้าย ว่าด้วยการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมอันเป็นหลักสิทธิมนุษยชนแต่อย่างใด อันสอดคล้องกับคำวินิจฉัยของศาลสิทธิมนุษยชนยุโรป (The European Court of Human Rights) ในคดี Vinter v. United Kingdom คดี Hutchinson v. United Kingdom และคดี Petukhov v. Ukraine ซึ่งวางหลักการเอาไว้ว่า รัฐอาจออกกฎหมายหรือศาลอาจพิพากษาลงโทษจำคุกตลอดชีวิตโดยกำหนดให้ผู้ต้องโทษต้องถูกจำคุกไปจนตลอดชีวิตได้ โดยไม่ขัดต่อมาตรา 3 ของอนุสัญญายุโรปว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ค.ศ. 1953 ซึ่งบัญญัติคุ้มครองเอาไว้ว่า "บุคคลใดจะถูกลงโทษหรือปฏิบัติอย่างใด ๆ อันเป็นการทรมาน หรือไร้มนุษยธรรม หรือลดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์มิได้" จากคำวินิจฉัยของศาลสิทธิมนุษยชนยุโรปดังกล่าว ยังแสดงให้เห็นด้วยว่าแม้จะไม่มีบทบัญญัติกฎหมายของรัฐให้อำนาจศาลกำหนดเงื่อนไขในการบังคับโทษดังกล่าวไว้ แต่ศาลสามารถใช้ดุลพินิจเช่นนี้ได้เนื่องจากมิใช่การลงโทษที่เป็นการทรมาน หรือไร้มนุษยธรรม หรือลดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้ต้องโทษแต่อย่างใด (2) หลักการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำความผิด (Rehabilitation) การกำหนดระยะเวลาจำคุกขั้นต่ำหรือกำหนดเงื่อนไขในการบังคับโทษไว้ในคำพิพากษาเป็นการสร้างสมดุลระหว่างการรักษาความสงบสุขของสังคมและการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำความผิด ดังนั้น แม้ศาลจะกำหนดระยะเวลาจำคุกขั้นต่ำไว้ในคำพิพากษา ผู้ต้องโทษก็ยังคงได้รับประโยชน์ตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์ในการลดวันต้องโทษในกรณีที่ประพฤติดีในเรือนจำ เพียงแต่จะยังไม่ได้รับการพักการลงโทษหรือปล่อยตัวก่อนครบกำหนดระยะเวลาจำคุกขั้นต่ำตามที่ศาลกำหนดไว้เท่านั้น กรณีจึงไม่มีผลให้ผู้ต้องโทษขาดแรงจูงใจในการแก้ไขปรับปรุงตนเองในระหว่างการรับโทษ เพราะหากประพฤติดีก็อาจได้รับการพักการลงโทษหรือปล่อยตัวเมื่อครบกำหนดระยะเวลาจำคุกขั้นต่ำแล้วในทันที หรือก่อนที่จะครบกำหนดระยะเวลาจำคุกตามคำพิพากษาได้ นอกจากนี้ผู้ต้องโทษอาจได้รับการพิจารณาให้พักการลงโทษหรือปล่อยตัวก่อนครบกำหนด

ระยะเวลาจำคุกขั้นต่ำได้ในกรณีที่มีพฤติการณ์พิเศษ (Exceptional circumstances) หรืออาจเรียกว่าเหตุแห่งความน่าเห็นใจเป็นอย่างยิ่ง (Compassionate grounds) เช่น ผู้ต้องโทษเจ็บป่วย ร้ายแรง พิการ หรือชราภาพ ในลักษณะที่ไม่อาจกระทำความผิดได้อีก (Physically incapacitated) หรือกรณีผู้ต้องโทษได้รับการบำบัดทางการแพทย์เพื่อกำจัดต้นตอในการกระทำความผิด ซึ่งทำให้การจำคุกผู้ต้องโทษไม่เป็นประโยชน์หรือจำเป็นอีกต่อไป ดังนั้น แม้ศาลจะกำหนดระยะเวลาจำคุกขั้นต่ำ แต่ควรระบุเพิ่มเติมด้วยว่า ในกรณีเหล่านี้ผู้ต้องโทษหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอาจร้องขอต่อศาลเพื่อพิจารณาสั่งอนุญาตให้พักการลงโทษหรือปล่อยตัวผู้ต้องโทษก่อนครบกำหนดระยะเวลาจำคุกขั้นต่ำได้ด้วย นอกจากกรณีดังกล่าวแล้ว พระมหากษัตริย์ยังทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจพระราชทานอภัยโทษเป็นการเฉพาะรายได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 259 ดังนั้น การที่ศาลกำหนดระยะเวลาจำคุกขั้นต่ำหรือกำหนดเงื่อนไขในการบังคับโทษไว้ในคำพิพากษาจึงมิได้กระทบต่อพระราชอำนาจดังกล่าวของพระมหากษัตริย์แต่อย่างใด สอดคล้องกับหลักการลงโทษในต่างประเทศ เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส ซึ่งประมุขของประเทศมีอำนาจในการอภัยโทษแก่ผู้ต้องโทษเป็นการเฉพาะรายภายใต้หลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด ซึ่งมาตรการต่าง ๆ ข้างต้นถูกสร้างขึ้นบนหลักการที่ว่า การลงโทษต้องมีความแน่นอนตามคำพิพากษา แต่ในขณะเดียวกันหลักความยุติธรรมก็อาจยืดหยุ่นให้สอดคล้องกับหลักแห่งความเมตตา กำหนดโทษจึงอาจถูกปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับพฤติการณ์พิเศษที่อาจไม่มีอยู่ในชั้นพิพากษาคดีแต่เกิดขึ้นในภายหลังจากนั้นแล้วได้ (3) หลักแห่งความจำเป็นและได้สัดส่วนในการลงโทษ (Proportionality) และหลักการลงโทษที่เหมาะสมกับผู้กระทำความผิดแต่ละราย (Individualization) การที่องค์คณะผู้พิพากษาเป็นผู้พิจารณาพิพากษาคดีจึงย่อมอยู่ในตำแหน่งเหมาะสมในการวินิจฉัยประเมินระดับความร้ายแรงของการกระทำความผิดและความน่าตำหนิของผู้กระทำความผิดในคดีนั้น ๆ โดยรอบด้านว่าสมควรถูกจำคุกจริงอยู่ในเรือนจำเป็นระยะเวลาที่แน่นอนขั้นต่ำเท่าใดจึงจะได้รับการพิจารณาพักการลงโทษหรือปล่อยตัว โดยอาศัยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพฤติการณ์ในการกระทำความผิดและที่เกี่ยวกับตัวผู้กระทำความผิดจากการสืบพยานหลักฐาน และอาจค้นหาเพิ่มเติมด้วยวิธีการตามที่กฎหมายกำหนด เช่น การมีคำสั่งให้พนักงานคุมประพฤติสืบเสาะข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวจำเลย หรือให้จิตแพทย์ตรวจและวิเคราะห์สภาพทางจิตของจำเลย เป็นต้น โดยหากศาลเห็นสมควรใช้ดุลพินิจกำหนดเงื่อนไขในการบังคับโทษไว้ในคำพิพากษาในคดีใดเป็นกรณีพิเศษ ซึ่งเป็นข้อยกเว้นของการกำหนดโทษโดยทั่วไป ก็จะต้องให้เหตุผลไว้โดยชัดแจ้งด้วย อันเป็นการรับรองว่าการใช้ดุลพินิจของศาลในกรณีเช่นนี้มีความจำเป็นและได้สัดส่วนในการลงโทษ รวมทั้งเหมาะสมกับผู้กระทำความผิดแต่ละราย จึงเห็นได้ว่าแม้ในปัจจุบันประเทศไทยจะยังไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายให้อำนาจศาลกำหนดระยะเวลาจำคุกขั้นต่ำหรือกำหนดเงื่อนไขในการบังคับโทษไว้ในคำพิพากษาโดยชัดเจน แต่เมื่อการกำหนดโทษดังกล่าวสอดคล้องกับหลักความชอบธรรมในการลงโทษ (Legitimate penological grounds) ทั้งด้านหลักความชอบธรรมทางกฎหมาย (Legitimacy) หลักสิทธิมนุษยชน (Human rights) หลักการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำความผิด (Rehabilitation) หลักแห่งความจำเป็นและได้สัดส่วนในการลงโทษ (Proportionality) และหลักการลงโทษที่เหมาะสมกับผู้กระทำความผิดแต่ละราย (Individualization) ดังได้วินิจฉัยไว้ข้างต้นทุกประการ ศาลจึงย่อมมีอำนาจใช้ดุลพินิจในการกำหนดโทษในลักษณะนี้ได้ โดยไม่ถือเป็นการต้องห้ามด้วยกฎหมาย ดังนั้น เมื่อย้อนกลับมาพิจารณาคดีที่หมายเหตุนี้ การที่จำเลยไม่ได้รับโทษตามคำพิพากษาและพระบรมราชโองการของ

พระมหากษัตริย์ที่ได้ทรงพระกรุณาพระราชทานอภัยโทษลดโทษให้แก่จำเลย ย่อมส่งผลให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่นศรัทธาในกระบวนการยุติธรรมอย่างร้ายแรง จึงมีความชอบธรรมและสมควรด้วยเหตุผลเป็นอย่างยิ่งที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะกำหนดเงื่อนไขในการบังคับโทษไว้ในคำวินิจฉัยในคดีนี้เป็นกรณีพิเศษ เช่น การกำหนดว่าการพิจารณาพักการลงโทษหรือปล่อยตัวจำเลยก่อนครบกำหนดโทษ 1 ปี จะต้องยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อไต่สวนและพิจารณาสั่งอนุญาตก่อน หรือการกำหนดระยะเวลาจำคุกขั้นต่ำก่อนที่จำเลยจะได้รับการพิจารณาพักการลงโทษหรือปล่อยตัว หรือกำหนดว่าบทบัญญัติกฎหมายว่าด้วยการพักการลงโทษหรือปล่อยตัวก่อนครบกำหนดโทษตามคำพิพากษามีให้นำมาใช้บังคับกับจำเลย ซึ่งจะมีผลให้คำวินิจฉัยในคดีนี้ยังมีความศักดิ์สิทธิ์และเป็นบรรทัดฐานเกี่ยวกับบทบาทของศาลซึ่งมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาทุกประเภทในการควบคุมตรวจสอบการบังคับโทษได้บริบูรณ์ยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามโดยเฉพาะในส่วนคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้น มีข้อสังเกตสำคัญว่า แม้ศาลจะมีได้กำหนดระยะเวลาจำคุกขั้นต่ำหรือกำหนดเงื่อนไขในการบังคับโทษไว้ตั้งแต่ในชั้นมีคำสั่งหรือคำพิพากษา แต่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2562 ข้อ 61 วรรคสอง ซึ่งกำหนดไว้ว่า "เมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว ให้ผู้พิพากษาประจำแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกาจำนวนสามคน มีอำนาจออกหมายหรือคำสั่งใด ๆ ตามที่เห็นสมควร เพื่อบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล" ซึ่งมีข้อพิจารณาดังนี้ ประการแรก ข้อกำหนดนี้เป็นการกำหนดบทบาทของผู้พิพากษาประจำแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกาเกี่ยวกับการควบคุมตรวจสอบการบังคับโทษของฝ่ายบริหารหรือกรมราชทัณฑ์ภายหลังศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดไปแล้ว เพื่อให้การบังคับโทษเป็นไปตามคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาล โดยการออกหมายต่าง ๆ เช่น ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าอาจมีการบังคับโทษโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ศาลอาจหมายเรียกเอกสารใด ๆ จากผู้ครอบครองมาตรวจสอบ หรือหมายเรียกบุคคลใดมาไต่สวน หรือออกคำสั่งใด ๆ ตามที่เห็นสมควร เพื่อให้การบังคับโทษเป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ซึ่งในคดีที่หมายเหตุนี้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้อ้างข้อกำหนดนี้ในการใช้อำนาจไต่สวนเกี่ยวกับการบังคับโทษจำเลยด้วย ประการที่สอง การกำหนดระยะเวลาจำคุกขั้นต่ำหรือเงื่อนไขเกี่ยวกับการบังคับโทษ เช่น การกำหนดว่าการพิจารณาพักการลงโทษหรือปล่อยตัวจำเลยก่อนครบกำหนดโทษตามคำพิพากษา จะต้องยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อไต่สวนและพิจารณาสั่งอนุญาตก่อน หรือการกำหนดว่าบทบัญญัติว่าด้วยการพักการลงโทษหรือปล่อยตัวก่อนครบกำหนดโทษตามคำพิพากษามีให้นำมาใช้บังคับกับจำเลย ย่อมถือเป็นคำสั่งใด ๆ เพื่อบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลตามความในข้อกำหนดดังกล่าวด้วย ดังนั้น แม้ในชั้นมีคำสั่งหรือคำพิพากษาศาลจะมีได้กำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการบังคับโทษไว้ แต่ก็ย่อมจะมีอำนาจออกคำสั่งในเรื่องนี้เพิ่มเติมในภายหลังได้ และมีได้จำกัดว่าจะมีคำสั่งดังกล่าวได้เพียงครั้งเดียว ทั้งกรณีถือเป็นการออกคำสั่งเกี่ยวกับการบังคับโทษเท่านั้น จึงมิใช่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหรือคำพิพากษา ประการที่สาม ตามความในข้อกำหนดนี้ที่ว่า "...ออกหมายหรือคำสั่งใด ๆ ตามที่เห็นสมควร เพื่อให้การบังคับโทษเป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล" เป็นการกำหนดให้อำนาจศาลในการควบคุมตรวจสอบการบังคับโทษไว้โดยกว้าง จึงมีความยืดหยุ่นในการที่ศาลจะตีความปรับใช้เพื่อควบคุมตรวจสอบการบังคับโทษของฝ่ายบริหารหรือกรมราชทัณฑ์ให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนดและเป็นธรรม กรณีจึงมิใช่เพียงการออกคำสั่งใด ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาการบังคับโทษโดยไม่

ข้อด้วยกฎหมายที่เกิดขึ้นมาก่อนแล้วดังเช่นในคดีที่หมายเหตุนี้เท่านั้น แต่น่าจะรวมถึง การออกคำสั่งใด ๆ เพื่อป้องกันล่วงหน้ามิให้เกิดปัญหาดังกล่าว รวมทั้งเพื่อป้องกันมิให้ฝ่าย ราชทัณฑ์พิจารณาพักการลงโทษหรือปล่อยตัวผู้ต้องโทษก่อนที่จะได้รับโทษตามสัดส่วน ความร้ายแรงของการกระทำความผิดและความน่าตำหนิของผู้นั้น หรือเพื่อมิให้มีการเลือกปฏิบัติ ต่อผู้ต้องโทษคนใดหรือกลุ่มใดโดยเฉพาะ ดังนั้น ในส่วนคดีที่หมายเหตุนี้ แม้คดีจะถึงที่สุดแล้ว ศาล ก็น่าจะยังคงมีอำนาจออกคำสั่งกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการบังคับโทษดังกล่าวข้างต้นเพิ่มเติมได้ ซึ่ง ในกรณีดังกล่าวแม้การบังคับโทษจะได้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์โดยถูกต้อง ครบถ้วน แต่หากมิได้ปฏิบัติตามคำสั่งศาลที่ออกกำหนดในภายหลังศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ถึงที่สุดดังกล่าว ก็ย่อมถือเป็นการบังคับโทษที่มีข้อบกพร่องได้ ประการสุดท้าย ผู้พิพากษาที่มีอำนาจ ออกคำสั่งตามข้อกำหนดดังกล่าว คือ ผู้พิพากษาประจำแผนกคดีอาญาของผู้ ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกาจำนวนสามคนเป็นองค์คณะ แสดงว่าในคดีที่หมายเหตุนี้ ผู้พิพากษาประจำแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกาเพียงสามคนเป็น องค์คณะในการไต่สวนและมีคำสั่งได้เช่นเดียวกัน นอกจากนี้ ข้อกำหนดดังกล่าวมิได้เจาะจงว่าจะ ต้องเป็นผู้พิพากษาที่เป็นองค์คณะพิจารณาพิพากษาคดีนั้นมาก่อนเท่านั้น เนื่องจากเป็น การออกคำสั่งเกี่ยวกับการบังคับโทษภายหลังมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว ผู้พิพากษาที่เป็นองค์คณะ พิจารณาพิพากษาคดีจึงอาจเกษียณอายุราชการหรือย้ายไปดำรงตำแหน่งที่อื่นแล้วนั่นเอง จึงเห็น ได้ว่า แม้ในส่วนของคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะมีข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินคดี ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2562 ข้อ 61 วรรคสอง กำหนดให้ศาลมีอำนาจในการควบคุมตรวจสอบและมีคำสั่งเกี่ยวกับการบังคับโทษของฝ่ายบริหาร หรือกรมราชทัณฑ์ให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งได้ก็ตาม แต่เป็นการใช้อำนาจของศาล ภายหลังคดีถึงที่สุดแล้ว มิใช่ในชั้นที่มีคำสั่งหรือคำพิพากษา ทั้งยังมิได้ระบุหลักเกณฑ์หรือแนวทาง ปฏิบัติของศาลให้ชัดเจน ดังนั้น เมื่อพิจารณาประกอบข้อพิพาทในข้อต้นที่ว่า ในบริบทของ ประเทศไทยในปัจจุบัน ผู้พิพากษาในคดีอาญาทุกประเภทมีอำนาจใช้ดุลพินิจกำหนดเงื่อนไขใน การบังคับโทษไว้ในคำสั่งหรือคำพิพากษาได้ แม้จะยังมิได้มีการบัญญัติหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ในส่วนนี้ให้ชัดเจนก็ตาม แต่เมื่อการใช้อำนาจหรือดุลพินิจดังกล่าวมิได้เป็นธรรมเนียมปฏิบัติของ ศาลไทยมาก่อน จึงควรออกเป็นระเบียบข้อบังคับ หรือข้อกำหนด หรือคำแนะนำของประธาน ศาลฎีกา กำหนดหลักเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติในเรื่องนี้ในคดีอาญาทุกประเภทให้ชัดเจน ตามที่ พระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 5 พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ อาญา พุทธศักราช 2477 มาตรา 5 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องให้อำนาจไว้ เพื่อให้ผู้พิพากษาเกิด ความมั่นใจว่าสามารถใช้อำนาจหรือดุลพินิจเช่นนี้ได้โดยชอบ และเพื่อให้การใช้ดุลพินิจดังกล่าว มีเอกภาพเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับหลักความชอบธรรมในการลงโทษ ทั้งด้านหลัก ความชอบธรรมทางกฎหมาย หลักสิทธิมนุษยชน หลักการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำความผิด หลัก แห่งความจำเป็นและได้สัดส่วนในการลงโทษ และหลักการลงโทษที่เหมาะสมกับผู้กระทำความผิด แต่ละราย สมาสใจ สมาสเอียด ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวงนครศรีธรรมราชคำพิพากษา: คดีสืบ เนื่องมาจาก เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2566 ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดให้จำคุกจำเลยในคดีหมายเลขแดงที่ อม 4/2551 มีกำหนด 3 ปี ใน คดีหมายเลขแดงที่ อม 5/2551 มีกำหนด 5 ปี และในคดีหมายเลขแดงที่ อม 10/2552 มีกำหนด 2 ปี โดยให้นับโทษจำคุกจำเลยในคดีหมายเลขแดงที่ อม 5/2551 ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยในคดี

หมายเลขแดงที่ อม 4/2551 และโทษจำคุกของจำเลยที่ 1 ในคดีหมายเลขแดงที่ อม 10/2552 ต่อมานายชาญชัย ยื่นคำร้องขอให้ไต่สวนว่า มีการส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำขัดต่อพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 และกฎกระทรวงการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ พ.ศ. 2563 เป็นผลให้การบังคับโทษจำคุกจำเลยจึงไม่เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของศาล และขอให้มีคำสั่งเกี่ยวกับการบังคับโทษให้เป็นไปตามคำพิพากษาถึงที่สุด เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2568 ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งว่า ผู้ร้องไม่ใช่คู่ความในคดีหมายเลขแดงที่ อม 4/2551 คดีหมายเลขแดงที่ อม 10/2552 และคดีหมายเลขแดงที่ อม 5/2551 อีกทั้งไม่ใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการบังคับโทษจำคุกแก่จำเลยในคดีดังกล่าว เมื่อผู้ร้องไม่ใช่ผู้มีส่วนได้เสียในชั้นบังคับตามคำพิพากษาจึงไม่มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลนี้ แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อความปรากฏต่อศาลว่า อาจมีการบังคับตามคำพิพากษาที่ไม่เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของศาลนี้ ศาลย่อมมีอำนาจไต่สวนและมีคำสั่งตามที่เห็นสมควร จึงเห็นควรส่งสำเนาคำร้องให้โจทก์และจำเลยในคดีดังกล่าว แล้วให้โจทก์และจำเลยดังกล่าวแจ้งต่อศาลว่ามีข้อเท็จจริงตามที่กล่าวอ้างในคำร้อง หรือไม่ อย่างไร กับสำเนาคำร้องให้ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร อธิบดีกรมราชทัณฑ์ และนายแพทย์ใหญ่โรงพยาบาลตำรวจเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณาของศาลว่าการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบังคับโทษจำคุกแก่จำเลยเป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของศาล หรือไม่ โจทก์ จำเลย ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร อธิบดีกรมราชทัณฑ์ และนายแพทย์ใหญ่โรงพยาบาลตำรวจ ยื่นคำชี้แจงข้อเท็จจริงต่อศาลพร้อมเอกสารประกอบ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2566 ภายหลังจากที่ศาลอ่านคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกจำเลยและออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครรับตัวจำเลยไปดำเนินการบังคับโทษ ต่อมาเวลาประมาณ 10 นาฬิกา นายแพทย์วัฒน์ชัย ผู้อำนวยการทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ในขณะนั้น มอบหมายให้แพทย์หญิงรวมทิพย์ แพทย์อายุรกรรมทั่วไปประจำทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ตรวจร่างกายจำเลยซึ่งเป็นผู้ต้องขังรับใหม่ แพทย์หญิงรวมทิพย์ทำบันทึกการตรวจร่างกายและสรุปประวัติการรักษาโรคของจำเลยจากเวชระเบียนของโรงพยาบาลต่างประเทศ ตามเวชระเบียนสถานพยาบาลเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร และบันทึกอาการที่ได้จากการตรวจร่างกายรวมถึงประวัติการรักษาเดิมจากต่างประเทศของจำเลยดังกล่าวลงในแบบสำหรับส่งผู้ป่วยไปรับการตรวจหรือรักษาต่อ ในวันเดียวกันนั้นนายธัญพิสิษฐ์ พยาบาลวิชาชีพประจำสถานพยาบาลของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ปฏิบัติหน้าที่พยาบาลเวรตั้งแต่เวลา 8.30 นาฬิกา ของวันที่ 22 สิงหาคม 2566 ถึงเวลา 8.30 นาฬิกา ของวันที่ 23 สิงหาคม 2566 ทำบันทึกอาการของจำเลยทุก ๆ 4 ชั่วโมงว่า เวลา 14 นาฬิกา จำเลยมีความดันโลหิต 145/94 มิลลิเมตรปรอท หัวใจเต้น 82 ครั้ง/นาที หายใจ 18 ครั้ง/นาที ออกซิเจนปลายนิ้ว 93 เปอร์เซ็นต์ เวลา 18 นาฬิกา จำเลยมีความดันโลหิต 150/96 มิลลิเมตรปรอท หัวใจเต้น 86 ครั้ง/นาที หายใจ 24 ครั้ง/นาที ออกซิเจนปลายนิ้ว 92 เปอร์เซ็นต์ และเวลา 22 นาฬิกา จำเลยมีความดันโลหิต 178/98 มิลลิเมตรปรอท หัวใจเต้น 86 ครั้ง/นาที หายใจ 24 ครั้ง/นาที ออกซิเจนปลายนิ้ว 92 เปอร์เซ็นต์ อุณหภูมิร่างกาย 36.8 องศาเซลเซียส และมีข้อความว่า จำเลยบ่นอ่อนเพลีย ขาขาอ่อนแรงเล็กน้อย นอนไม่หลับ บ่นแน่นหน้าอก ความดันโลหิตสูง นายธัญพิสิษฐ์ แจ้งนายแพทย์นันทพร แพทย์เวรทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ทราบ นายแพทย์นันทพรแนะนำให้ส่งตัวจำเลยไปรักษาที่โรงพยาบาล

ภายนอกที่มีศักยภาพสูงกว่าทัศนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ และนายธัญพิสิษฐ์โทรศัพท์ปรึกษาแพทย์หญิงรวมทิพย์แล้ว แพทย์หญิงรวมทิพย์แนะนำให้ส่งตัวจำเลยไปรักษาที่โรงพยาบาลภายนอกตามคำแนะนำของแพทย์เวชทัศนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ตามเวชระเบียนสถานพยาบาลเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร จากนั้นนายธัญพิสิษฐ์ทำบันทึกข้อความถึงพัศดีเวรขอส่งตัวจำเลยไปรักษายังโรงพยาบาลภายนอก ระบุว่า จำเลยมีอาการแน่นหน้าอก ความดันโลหิตสูง นอนไม่หลับ อ่อนเพลีย เห็นควรส่งตัวไปรักษาที่โรงพยาบาลตำรวจโดยใช้แบบสำหรับส่งผู้ป่วยไปรับการตรวจหรือรักษาต่อประกอบการส่งตัว มีนายสมศักดิ์ นักพัฒนาวิทยาชำนานูการ ทำความเห็นเห็นว่าเห็นควรดำเนินการตามที่พยาบาลเวรเสนอ นายสัญญา พิศิไรวร มีคำสั่งให้ดำเนินการดังเสนอ และมีหนังสือด่วนที่สุด ที่ ยธ 0768/5695 ถึงนายแพทย์ใหญ่ (สบ 8) โรงพยาบาลตำรวจ จากนั้นมีการส่งตัวจำเลยไปถึงโรงพยาบาลตำรวจในวันที่ 23 สิงหาคม 2566 เวลา 00.20 นาฬิกา พันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะ นายแพทย์ (สบ 5) แพทย์เวรผู้รับตัวจำเลยและเขียนข้อความการรับตัวจำเลยในหนังสือส่งตัวจำเลยว่า ได้รับตัวผู้ป่วยไว้แล้ว มาด้วยอาการแน่นหน้าอก หายใจไม่อิ่ม วัดค่าออกซิเจนต่ำลง เพื่อตรวจรักษาต่อ จำเลยเข้ารับการรักษที่โรงพยาบาลตำรวจที่ห้องพัศพิเศษ ชั้นที่ 14 ของอาคารมหาภูมิพลราชานุสรณ์ 88 พรรษา (มกร.) ตั้งแต่วันที่ 23 สิงหาคม 2566 เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2566 มีพระบรมราชโองการพระราชทานพระมหากรุณาอภัยลดโทษให้จำเลย เหลือโทษจำคุกต่อไปอีก 1 ปี ตามกำหนดโทษตามคำพิพากษา ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2566 ต่อมาเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2566 พลตำรวจโทนายแพทย์ทวีศิลป์ นายแพทย์ (สบ 8) ในขณะนั้น ออกใบแสดงความเห็นแพทย์ว่า การรักษายังไม่สิ้นสุดเพราะต้องรักษาแผลที่ผ่าตัด ตรวจและวางแผนผ่าตัดโรคที่รายงานจึงจำเป็นต้องรักษาในโรงพยาบาล นายนิติ ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครในขณะนั้น ทำบันทึกข้อความถึงอธิบดีกรมราชทัณฑ์พร้อมเสนอใบแสดงความเห็นแพทย์ดังกล่าว ขออนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 30 วัน ตามบันทึกข้อความ ที่ ยธ 0768/6471 ลงวันที่ 18 กันยายน 2566 เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2566 นายสิทธิ รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ รักษาการแทนอธิบดีกรมราชทัณฑ์ในขณะนั้น อนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 30 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0705.4/31381 เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2566 พลตำรวจโทนายแพทย์ทวีศิลป์ออกใบแสดงความเห็นแพทย์ว่า ต้องรับการผ่าตัดเร่งด่วนเพราะมีอาการปวดรุนแรง มือและแขนขาอ่อนแรง นายนิติทำบันทึกข้อความด่วนที่สุดถึงอธิบดีกรมราชทัณฑ์พร้อมเสนอใบแสดงความเห็นแพทย์ดังกล่าว ขออนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 60 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0768/ (ไม่ปรากฏเลขที่) ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2566 เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2566 นายชาญ รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ รักษาการแทนอธิบดีกรมราชทัณฑ์ในขณะนั้น อนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 60 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0705.4/35326 เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2566 พันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะออกใบแสดงความเห็นแพทย์ว่า มีข้อบ่งชี้ต้องรักษาสมองขาดเลือดและผ่าตัดรักษาภาวะกระดูกคอเสื่อม (Cervical spondylotic myeloradiculopathy) อยู่ระหว่างดำเนินการรักษา และวางแผนการผ่าตัดรักษา และในวันเดียวกันพลตำรวจตรีนายแพทย์สามารถ นายแพทย์ (สบ 7) แพทย์ผู้เชี่ยวชาญศัลยกรรมกระดูก โรงพยาบาลตำรวจ ออกใบแสดงความเห็นแพทย์ว่า รักษาประสาทศัลยแพทย์วางแผนผ่าตัดรักษากระดูกคอเสื่อมกดทับไขสันหลังและเส้นประสาท นายนิติทำบันทึกข้อความด่วนที่สุดถึงอธิบดีกรมราชทัณฑ์พร้อมเสนอใบแสดงความเห็นแพทย์ดังกล่าว ขออนุญาตให้จำเลยรักษาตัว

นอกเรือนจำเกินกว่า 120 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0768/414 ลงวันที่ 21 ธันวาคม 2566 เมื่อวันที่ 8 มกราคม 2567 นายสหการณ์ อธิบดีกรมราชทัณฑ์ อนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 120 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0701/ลับ/627 ลงวันที่ 8 มกราคม 2567 เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2567 จำเลยได้รับการปล่อยตัวคุมประพฤติและเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครออกหนังสือสำคัญพักการลงโทษจำเลยกรณีมีเหตุพิเศษ และในวันเดียวกันจำเลยออกจากโรงพยาบาลตำรวจ ต่อมาเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2567 ศาลอาญานบรีออกหมายปล่อยจำเลย ตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. 2567 มาตรา 6 (3) คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยประการแรกว่า ศาลมีอำนาจไต่สวนการบังคับโทษจำเลย หรือไม่ โดยจำเลยทำคำชี้แจงโต้แย้งในทำนองว่า การบังคับโทษตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของศาล เป็นอำนาจในการบริหารโทษของกรมราชทัณฑ์ ไม่มีกฎหมายกำหนดให้ศาลมีอำนาจไต่สวน ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึงไม่มีอำนาจไต่สวน นั้น เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 188 วรรคหนึ่ง บัญญัติให้การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาลซึ่งต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายและในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งจัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจึงเป็นองค์กรที่ใช้อำนาจตุลาการในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายและในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นศาลที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกจำเลยและเป็นศาลที่ออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดถึงผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครให้ผู้บัญชาการเรือนจำจำคุกจำเลยไว้ตามหมาย ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2560 มาตรา 65 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่าการบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีให้เป็นไปตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา และข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2562 ข้อ 61 วรรคหนึ่ง กำหนดว่า การบังคับคดีอาญาให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งในเรื่องนี้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89 บัญญัติว่าหมายซึ่งหรือหมายจำคุกต้องจัดการให้เป็นไปตามหมายนั้นในเขตศาลซึ่งออกหมาย เว้นแต่บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น จากบทบัญญัติตามมาตรา 89 ดังกล่าวหมายความว่า เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครต้องปฏิบัติตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด กล่าวคือต้องนำตัวจำเลยไปคุมขังในเรือนจำให้เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด ดังนั้น เมื่อความปรากฏแก่ศาลว่า อาจมีการบังคับโทษจำเลยไม่เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด เช่นนี้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งเป็นศาลที่พิพากษาลงโทษจำคุกและออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด ย่อมคงไว้ซึ่งอำนาจในการสั่งการให้จัดการหมายจำคุกให้เป็นไปตามหมายนั้นในเขตศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89 ดังกล่าว โดยการไต่สวนเพื่อตรวจสอบว่าได้มีการบังคับโทษให้เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของศาลหรือไม่ การไต่สวนดังกล่าวมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายรับรองไว้ในข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2562 ข้อ 61 วรรคสอง ที่กำหนดให้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งใดๆ ตามที่เห็นสมควร เพื่อบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล และยังมีอำนาจสั่งให้ทุเลาการบังคับโทษจำคุกในกรณีที่ผู้ต้องขังเจ็บป่วยซึ่งเกรงว่าจะถึงอันตรายแก่ชีวิตถ้าต้องจำคุก เมื่อจำเลย สามิ ภริยา ญาติของจำเลย

พนักงานอัยการ ผู้บัญชาการเรือนจำ หรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่จัดการตามหมายจำคุกร้องขอ หรือเมื่อศาลเห็นสมควรก็ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 246 แม้ ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครและอธิบดีกรมราชทัณฑ์มีอำนาจตามพระราชบัญญัติ ราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 55 และกฎกระทรวงการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ พ.ศ. 2563 และการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำถือว่าเป็นการให้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ในชีวิตและร่างกาย และเป็นสิทธิในการเข้าถึงการรักษาพยาบาลของผู้ต้องขัง แต่การนำตัว ผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำนั้นต้องอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และ เงื่อนไขของกฎหมายว่าด้วยการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำด้วย มิใช่ว่าเมื่อเรือนจำ พิเศษกรุงเทพมหานครหรือกรมราชทัณฑ์ใช้อำนาจตามกฎหมายที่บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะแล้วจะ ไม่อยู่ภายใต้การตรวจสอบความถูกต้องชอบด้วยกฎหมายโดยศาลซึ่งมีคำพิพากษาและออก หมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด ดังนั้น หากความปรากฏแก่ศาลว่าอาจมีการบังคับโทษผู้ต้องขังในคดีนี้ ไม่เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งเป็นศาลที่พิพากษาลงโทษจำคุกและออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดย่อมมีอำนาจไต่สวนและ ตรวจสอบว่า การที่ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำ และอธิบดีกรมราชทัณฑ์อนุญาตให้จำเลยรักษาตัวอยู่ภายนอกเรือนจำต่อเนื่องจนได้รับ การปล่อยตัว เป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 55 และ กฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องหรือไม่ และเป็นการบังคับโทษให้เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของ ศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89 หรือไม่ คำชี้แจงของจำเลยข้อนี้ ฟังไม่ขึ้น คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประการสุดท้ายว่า มีการบังคับโทษจำเลยเป็นไปตามหมายจำคุก เมื่อคดีถึงที่สุดหรือไม่ ข้อเท็จจริงได้ความจากการไต่สวนว่า ในวันที่ 22 สิงหาคม 2566 หลังจาก เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครได้รับตัวจำเลยไว้ตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดแล้วได้นำตัวจำเลย ไปคุมขังไว้ที่ห้องกักโรคแดน 7 ซึ่งเป็นสถานพยาบาลของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร โดยมี แพทย์หญิงรวมทิพย์ แพทย์อายุรกรรมทั่วไปประจำทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ตรวจร่างกายจำเลยขณะรับตัว และแพทย์หญิงรวมทิพย์ทำบันทึกการตรวจร่างกายและสรุป ประวัติการรักษาโรคของจำเลยจากเวชระเบียนของโรงพยาบาลต่างประเทศ ตามเวชระเบียน สถานพยาบาลเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร โดยสรุปโรคประจำตัวของจำเลยรวม 10 ข้อ แต่มีเพียง 3 โรค ที่แพทย์หญิงรวมทิพย์เห็นว่าจำเลยควรได้รับการตรวจเพิ่มเติม ได้แก่ โรค กระดูกสันหลังทับเส้นประสาทและโรคหัวใจเนื่องจากทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ไม่มีแพทย์ เฉพาะทาง และโรคไวรัสตับอักเสบบีเนื่องจากทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ไม่มีคลินิกโรคตับ แพทย์หญิงรวมทิพย์มีความเห็นว่าจำเป็นต้องส่งตัวไปรักษาที่โรงพยาบาลภายนอกเรือนจำซึ่งมี ศักยภาพสูงกว่าในวันและเวลาราชการ แต่อยู่ในภาวะที่ไม่ใช่กรณีฉุกเฉิน ซึ่งความเห็นของแพทย์ หญิงรวมทิพย์ดังกล่าวสอดคล้องกับความเห็นของศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ประสิทธิ์ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญจากแพทยสภา ที่เบิกความว่า จากการพิจารณาเวชระเบียนโรงพยาบาลตำรวจ และประวัติการรักษาโรคของจำเลยพบว่า ประเด็นทางด้านสุขภาพ 10 ข้อ นั้น ข้อที่ 1 ถึงที่ 7 เป็น โรคเรื้อรัง หมายความว่า โรคที่ยังอาจจะจำเป็นต้องรับประทานยาหรือยังต้องทำกายภาพบำบัดอยู่ แต่ไม่จำเป็นต้องอยู่โรงพยาบาล เช่น โรคความดันโลหิตสูง สามารถรับประทานยาที่บ้านและ กำหนดนัดมาตรวจเป็นครั้งคราวได้ โรคหลอดเลือดหัวใจ ยังต้องรับประทานยาป้องกันการเกิด ลิ้มเลือด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดลิ้มเลือดอุดตัน โรคปอดในกรณีของจำเลยไม่ได้มีการให้ยาแต่ให้

ออกกำลังปอด ส่วนเรื่องไขมันในเส้นเลือดต้องรับประทานยาลดคอเลสเตอรอลเพื่อลดไขมัน ข้อที่ 8 รักษาโดยไม่ผ่าตัดมาตั้งแต่ปี 2557 ข้อที่ 9 และข้อที่ 10 รักษาหายแล้ว ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า จำเลยมีโรคประจำตัวที่ได้รับการรักษามาแล้วและโรคประจำตัวที่เป็นโรคเรื้อรังสามารถรักษาด้วยการรับประทานยาต่อเนื่องไปได้ คงมีเฉพาะโรคกระดูกสันหลังทับเส้นประสาท โรคหัวใจ และโรคไวรัสตับอักเสบบีที่แพทย์หญิงรวมทิพย์เห็นว่าควรให้ส่งตัวไปตรวจเพิ่มเติมที่โรงพยาบาลภายนอกเรือนจำในวันและเวลาราชการเนื่องจากไม่ใช่กรณีฉุกเฉิน และได้ความจากนายธัญพิสิษฐ์ พยาบาลเวรว่า ในคืนวันที่ 22 สิงหาคม 2566 เวลา 22 นาฬิกา นายธัญพิสิษฐ์วัดความดันโลหิตจำเลยได้ 178/98 มิลลิเมตรปรอท หัวใจเต้น 86 ครั้ง/นาที หายใจ 24 ครั้ง/นาที ออกซิเจนปลายนิ้ว 92 เปอร์เซ็นต์ อุณหภูมิร่างกาย 36.8 องศาเซลเซียส จำเลยแจ้งว่ามีอาการอ่อนเพลีย ขาขาอ่อนแรง เล็กน้อย นอนไม่หลับ บ่นแน่นหน้าอกและมีความดันโลหิตสูง นายธัญพิสิษฐ์เห็นว่าเป็นอาการของโรคหัวใจเนื่องจากได้อ่านบันทึกการตรวจร่างกายที่แพทย์หญิงรวมทิพย์บันทึกเกี่ยวกับปัญหาโรคหัวใจในข้อที่ 1 ว่าจำเลยมีอาการแน่นหน้าอกเป็นๆ หายๆ ประกอบกับมีความดันโลหิตสูงนายธัญพิสิษฐ์จึงโทรศัพท์ปรึกษานายแพทย์นทพร ซึ่งปฏิบัติหน้าที่แพทย์เวรที่ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ในคืนเกิดเหตุ นายแพทย์นทพรให้คำแนะนำว่าให้รีบส่งตัวจำเลยไปรักษานอกเรือนจำโดยเร็ว นายธัญพิสิษฐ์ติดต่อแพทย์หญิงรวมทิพย์ขออนุญาตใช้แบบสำหรับส่งผู้ป่วยไปรับการตรวจหรือรักษาต่อที่แพทย์หญิงรวมทิพย์เขียนสรุปในใบบันทึกการตรวจขณะรับตัวจำเลยเพื่อใช้ประกอบการส่งตัวจำเลย แล้วทำบันทึกข้อความขอส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวยังโรงพยาบาลภายนอกและนายสัญญา พัสดีเวร อนุญาตให้ส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำ หลังจากนั้นเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครส่งตัวจำเลยไปโรงพยาบาลตำรวจ โดยไม่ได้ส่งตัวจำเลยไปที่ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ซึ่งมีแพทย์เวรประจำอยู่ในคดียังกล่าวและทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์อยู่ห่างจากเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครเพียง 200 เมตร หรือแจ้งให้แพทย์เวรประจำทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์มาที่สถานพยาบาลของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร เพื่อให้แพทย์ตรวจรักษาและให้ความช่วยเหลือในเบื้องต้น ซึ่งในการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำนั้น พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 55 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่ผู้ต้องขังป่วยมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพจิต หรือเป็นโรคติดต่อ ให้ผู้บัญชาการเรือนจำดำเนินการให้ผู้ต้องขังได้รับการตรวจจากแพทย์โดยเร็ว วรรคสอง บัญญัติว่า หากผู้ต้องขังนั้นต้องได้รับการบำบัดรักษาเฉพาะด้านหรือถ้าคงรักษาพยาบาลอยู่ในเรือนจำจะไม่ทุเลาดีขึ้น ให้ส่งตัวผู้ต้องขังดังกล่าวไปยังสถานบำบัดรักษาสำหรับโรคชนิดนั้นโดยเฉพาะ โรงพยาบาลหรือสถานบำบัดรักษาทางสุขภาพจิตนอกเรือนจำต่อไป ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ ระยะเวลาการรักษา รวมทั้งผู้มีอำนาจอนุญาต ให้เป็นไปตามกฎกระทรวง โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ วรรคสาม บัญญัติว่า ในกรณีที่ส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำตามวรรคสอง มิให้ถือว่าผู้ต้องขังนั้นพ้นจากการคุมขัง...และกฎกระทรวงการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ พ.ศ. 2563 ข้อ 2 กำหนดว่า เมื่อผู้บัญชาการเรือนจำได้รับรายงานจากเจ้าพนักงานเรือนจำว่า ผู้ต้องขังคนใดป่วย มีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพจิต หรือเป็นโรคติดต่อ ให้ส่งตัวผู้ต้องขังคนนั้นไปรับการตรวจในสถานพยาบาลของเรือนจำโดยเร็ว... ถ้าคงรักษาพยาบาลอยู่ในเรือนจำจะไม่ทุเลาดีขึ้น ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้ (1) กรณีผู้บัญชาการเรือนจำอนุญาตให้ส่งตัวผู้ต้องขังคนนั้นไปรับการรักษาในสถานบำบัดรักษาสำหรับโรคชนิดนั้นโดยเฉพาะ โรงพยาบาล หรือสถานบำบัดรักษาทางสุขภาพจิตของรัฐนอกเรือนจำ ตามที่แพทย์ พยาบาล หรือเจ้าพนักงานเรือนจำซึ่งผ่าน

การอบรมด้านการพยาบาลเสนอให้เจ้าพนักงานเรือนจำพาผู้ต้องขังคนนั้นไปและกลับในวันเดียวกัน ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 และกฎกระทรวงดังกล่าวมีสาระสำคัญของการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำที่จะต้องปฏิบัติเป็นลำดับขั้นตอนดังนี้ กล่าวคือ เมื่อผู้ต้องขังป่วยต้องได้รับการตรวจจากแพทย์ในสถานพยาบาลของเรือนจำโดยเร็วตามมาตรา 55 วรรคหนึ่ง ประกอบกฎกระทรวงดังกล่าวข้อ 2 วรรคหนึ่ง หากแพทย์เห็นว่าผู้ต้องขังต้องได้รับการรักษาเฉพาะด้านหรือถ้าคงรักษาตัวในสถานพยาบาลของเรือนจำแล้วจะไม่ทุเลาดีขึ้น และแพทย์ พยาบาล หรือเจ้าพนักงานเรือนจำซึ่งผ่านการอบรมด้านการพยาบาลเสนอให้เจ้าพนักงานเรือนจำพาผู้ต้องขังไปรักษานอกเรือนจำจึงให้ส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำได้ตามมาตรา 55 วรรคสอง ประกอบกฎกระทรวงดังกล่าว ข้อ 2 วรรคหนึ่ง (1) ซึ่งในกรณีของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครนั้นมีทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์เป็นโรงพยาบาลแม่ข่ายและอยู่ห่างออกไปเพียง 200 เมตร ทั้งในคืนเกิดเหตุมีนายแพทย์นพพรเป็นแพทย์เวรประจำ หากนำหลักเกณฑ์การส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 55 และกฎกระทรวงการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ พ.ศ. 2563 ดังกล่าวมาปรับใช้กับเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครในกรณีนี้แล้ว ในคืนเกิดเหตุเมื่อเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครพบว่าจำเลยป่วย เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครต้องส่งตัวจำเลยไปพบแพทย์ที่ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ซึ่งเป็นโรงพยาบาลแม่ข่าย หรือแจ้งให้แพทย์ที่ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์มาที่สถานพยาบาลของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครเพื่อตรวจรักษาจำเลยก่อน หากแพทย์ของทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ตรวจรักษาแล้วเห็นว่าต้องได้รับการรักษาเฉพาะด้านหรือถ้าคงรักษาพยาบาลอยู่ในเรือนจำอาการจะไม่ทุเลาดีขึ้น และมีความเห็นให้ส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำ เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครจึงมีอำนาจส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำได้ และเมื่อส่งตัวจำเลยไปรักษานอกเรือนจำแล้ว หากจำเลยมีอาการทุเลาดีขึ้นจะต้องนำตัวจำเลยกลับมารักษาตัวต่อที่สถานพยาบาลของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร แต่ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายธัญพิสิษฐ์อ้างว่าจำเลยมีค่าความดันโลหิตสูงขึ้น เจ็บหน้าอกลักษณะเหมือนคนเป็นโรคหัวใจและออกซิเจนในเลือดต่ำ แต่นายธัญพิสิษฐ์ไม่ได้ส่งตัวจำเลยไปที่ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์หรือแจ้งให้แพทย์เวรประจำทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์มาที่สถานพยาบาลของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครเพื่อตรวจรักษาจำเลยก่อน กลับดำเนินการส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำที่โรงพยาบาลตำรวจในทันที ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ว่า การส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 55 และกฎกระทรวงการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ พ.ศ. 2563 นอกจากนี้ นายธัญพิสิษฐ์เบิกความเป็นกรณีที่ต้องส่งจำเลยออกไปรักษาตัวนอกเรือนจำแบบฉุกเฉินเนื่องจากจำเลยมีอาการแน่นหน้าอก แต่ข้อเท็จจริงกลับได้ความจากศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ประสิทธิ์ พลตำรวจโทนายแพทย์โสภณรัชต์ นายแพทย์ใหญ่โรงพยาบาลตำรวจในขณะนั้น และนายแพทย์พงศ์ภัค รักษาราชการแทนผู้อำนวยการทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ สอดคล้องกันว่า หากมีการนำตัวผู้ป่วยฉุกเฉินมาส่งที่โรงพยาบาลนั้น ขั้นตอนแรกจะต้องพาผู้ป่วยไปส่งที่ห้องฉุกเฉินและจะมีการตรวจรักษาเบื้องต้นเกี่ยวกับอาการที่ส่งมารักษาฉุกเฉิน ทั้งในกรณีของโรงพยาบาลตำรวจ มีระเบียบโรงพยาบาลตำรวจ ว่าด้วยการรับตัวผู้ป่วยคดีที่เป็นผู้ต้องหา ผู้ต้องกัก ผู้ต้องขังหรือนักโทษ เข้ารับการรักษายาบาลเป็นผู้ป่วยของโรงพยาบาลตำรวจ พ.ศ. 2557 ได้กำหนดแนวทางการตรวจรักษาในกรณีผู้ป่วยฉุกเฉินไว้ในข้อ 5.3 ว่า ในกรณีนอกเวลาราชการ แพทย์ผู้ปฏิบัติหน้าที่

ที่ห้องฉุกเฉินและอุบัติเหตุจะเป็นผู้ให้การตรวจรักษา และกำหนดแนวทางการรับตัวผู้ป่วยคดีไว้ในห้องผู้ป่วยในข้อ 6.2 ว่า ให้รับตัวผู้ป่วยคดีไว้ที่ห้องผู้ป่วยที่โรงพยาบาลตำรวจจัดไว้สำหรับผู้ต้องหา ผู้ต้องกัก ผู้ต้องขังหรือนักโทษ เว้นแต่นายแพทย์ใหญ่ (สบ 8) จะพิจารณาอนุญาตเป็นอย่างอื่น แต่ข้อเท็จจริงได้ความจากนายจรรวฒน์ และนายธีระศักดิ์ เจ้าพนักงานเรือนจำชุดควบคุมว่า เมื่อส่งตัวจำเลยไปถึงโรงพยาบาลตำรวจได้พาจำเลยไปที่ห้องพัก ชั้นที่ 14 ของอาคารมหาภูมิพลราชานุสรณ์ 88 พรรษา (มกร.) ซึ่งไม่ใช่ห้องฉุกเฉินหรือห้องอุบัติเหตุ และได้ความจากพลตำรวจโท นายแพทย์ทวีศิลป์ นายแพทย์ใหญ่โรงพยาบาลตำรวจ และพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะ นายแพทย์ (สบ 5) แพทย์ผู้รับตัวจำเลย ว่า ห้องพักของจำเลย ชั้นที่ 14 เป็นห้องพักพิเศษ แสดงว่าเมื่อจำเลยถูกส่งไปถึงโรงพยาบาลตำรวจไม่ได้มีการปฏิบัติต่อจำเลยแบบผู้ป่วยฉุกเฉินเหมือนเช่นกรณีปกติของผู้ป่วยฉุกเฉินโดยทั่วไป ทั้งได้ความจากพลตำรวจโทนายแพทย์โสภณรัชต์และพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะว่า ในการส่งตัวจำเลยไปที่ห้องพักชั้นที่ 14 พยานทั้งสองปากไม่ทราบว่ามีใครเป็นผู้ส่ง นับว่าเป็นเรื่องที่ผิดปกติและผิดวิสัยอย่างยิ่งที่นายแพทย์ใหญ่โรงพยาบาลตำรวจและแพทย์ผู้รับตัวจำเลยต่างก็ไม่ทราบเรื่องดังกล่าว พฤติการณ์ที่โรงพยาบาลตำรวจรับตัวจำเลยไว้ในคืนดังกล่าวจึงไม่สอดคล้องกับอาการที่อ้างเป็นเหตุในการส่งตัวจำเลยว่าเป็นภาวะฉุกเฉินและยังขัดต่อระเบียบโรงพยาบาลตำรวจ ว่าด้วยการรับตัวผู้ป่วยคดีที่เป็นผู้ต้องหา ผู้ต้องกัก ผู้ต้องขังหรือนักโทษ เข้ารับการรักษาพยาบาลเป็นผู้ป่วยของโรงพยาบาลตำรวจ พ.ศ. 2557 จากข้อเท็จจริงตามที่ได้ความดังกล่าวมาแสดงให้เห็นว่า โรงพยาบาลตำรวจเตรียมห้องพักพิเศษ ชั้นที่ 14 ไว้ก่อนแล้ว และเมื่อมีการส่งตัวจำเลยมาถึงโรงพยาบาลตำรวจก็มีการนำตัวจำเลยไปที่ห้องพักพิเศษ ชั้นที่ 14 ดังกล่าว และยังได้ความจากศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ประสิทธิ์ และศาสตราจารย์นายแพทย์ไชยรัตน์ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญจากแพทยสภา สรุปได้ว่า ในการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉินเบื้องต้นที่มีอาการเกี่ยวกับโรคหัวใจนั้น ในทางปฏิบัติเมื่อพบว่าผู้ป่วยมีอาการแน่นหน้าอก อาการเหนื่อย อาจจะเป็นอาการสัญญาณบอกเบื้องต้นของหลอดเลือดหัวใจอุดตันได้ สามารถตรวจพิสูจน์ด้วยการตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจ (EKG) ซึ่งทุกโรงพยาบาลสามารถทำได้ ผู้ป่วยที่มีการอาการเจ็บหน้าอกรุนแรงควรได้รับการตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจภายใน 10 นาที นับแต่มาถึงสถานพยาบาล และได้ความจากพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะว่า ในวันที่ 23 สิงหาคม 2566 เวลา 00.20 นาฬิกา พันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะเป็นแพทย์ผู้รับตัวจำเลยและทราบว่าจำเลยถูกส่งตัวมาที่โรงพยาบาลตำรวจฉุกเฉินเพราะมีอาการแน่นหน้าอก ออกซิเจนในเลือดต่ำลักษณะของคนเป็นโรคหัวใจ ดังนั้น การตรวจรักษาจำเลยอย่างผู้ป่วยฉุกเฉินในกรณีดังกล่าวนี้แพทย์ที่รับตัวจำเลยย่อมจะต้องรีบดำเนินการตรวจรักษาเกี่ยวกับโรคหัวใจก่อน แต่กลับได้ความจากพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะว่า ในวันดังกล่าวพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะเพียงแค่ให้ยาพ่นขยายหลอดลมเพื่อช่วยเกี่ยวกับการทำงานของปอดและให้ยาลดความดันโลหิตแก่จำเลยเพื่อลดความดันโลหิตสูง และจำเลยแจ้งพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะว่าอาการแน่นหน้าอกดีขึ้น ตามเวชระเบียนบันทึกความคืบหน้าการรักษา (Progress notes) โดยไม่ได้ให้ยาเกี่ยวกับอาการโรคหัวใจแก่จำเลย การที่พันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะไม่ได้ให้ยาหรือรักษาเบื้องต้นเกี่ยวกับอาการของโรคหัวใจแก่จำเลย ซึ่งอ้างเป็นเหตุฉุกเฉินในการส่งตัวมาที่โรงพยาบาลตำรวจนับว่าเป็นเรื่องที่ผิดปกติ ประกอบกับได้ความจากศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ประสิทธิ์และศาสตราจารย์นายแพทย์ไชยรัตน์ที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับการรักษาจำเลยในคืนที่รับตัว สรุปได้ว่า เมื่อพยานทั้งสองตรวจสอบจากเวชระเบียนบันทึกความคืบหน้าการรักษา พบว่าในวันที่ 23 สิงหาคม 2566 ที่มีการส่งตัวจำเลยมาที่

โรงพยาบาลตำรวจโดยอ้างว่าเป็นสถานการณ์ฉุกเฉินนั้น ไม่มีการตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจ และไม่มี การตามแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคหัวใจมาดูอาการในทันที เพิ่งจะมีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญโรคหัวใจ เข้ามาตรวจจำเลยในวันที่ 24 สิงหาคม 2566 หรือหลังจาก 24 ชั่วโมงไปแล้วนับแต่วันที่มาถึง โรงพยาบาลตำรวจ ซึ่งตรวจวัดความดันโลหิตจำเลยได้ 140 มิลลิเมตรปรอท และตรวจคลื่นไฟฟ้า หัวใจจำเลยพบว่าการบีบตัวของหัวใจปกติ ไม่มีภาวะกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน (active ACS) รวมถึงจากการตรวจซ้ำในวันต่อมาก็ไม่พบว่ามีภาวะกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน ดังกล่าว มีเพียงความดันโลหิตเพิ่มขึ้นเล็กน้อย แสดงว่าความดันโลหิตที่สูงซึ่งเป็นโรคเรื้อรังอาจถูก กระตุ้นด้วยสาเหตุหลายอย่างที่ทำให้ความดันโลหิตสูงขึ้น ส่วนปัญหาเรื่องอาการเหนื่อยหอบมีค่า ออกซิเจนในเลือดต่ำนั้นก็ไม่มีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญโรคปอดมาตรวจรักษา การรักษาจำเลยของ โรงพยาบาลตำรวจไม่เป็นการรักษาแบบผู้ป่วยฉุกเฉิน และได้ความจากนายแพทย์วัฒน์ชัย ผู้อำนวยการทันตสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ในขณะนั้น และนายแพทย์พงศ์ภัค รักษาการ แทนผู้อำนวยการทันตสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ซึ่งเป็นแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับโรคหัวใจ สรุปได้ว่า ที่ทันตสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์มีเครื่องมือตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจ มียาพ่นขยาย หลอดลมและยาลดความดันโลหิตที่ใช้รักษาจำเลยตามเวชระเบียนของโรงพยาบาลตำรวจในวันที่ 23 สิงหาคม 2566 แสดงให้เห็นได้ว่า อาการของจำเลยในคืนเกิดเหตุอยู่ในสภาวะที่ทันตสถาน โรงพยาบาลราชทัณฑ์สามารถรักษาได้ ไม่จำเป็นต้องส่งตัวจำเลยไปรักษานอกเรือนจำ จากพฤติการณ์ ที่ได้ความดังกล่าวมาเชื่อได้ว่า ในคืนวันที่ 22 สิงหาคม 2566 จำเลยไม่ได้มีอาการแน่นหน้าอก แต่ อ้างว่ามีอาการแน่นหน้าอกเพื่อให้เจ้าพนักงานเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครใช้เหตุดังกล่าวเป็น ข้ออ้างในการส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลตำรวจ นอกจากนี้ยังได้ความจากนายแพทย์ วัฒน์ชัยและนายแพทย์พงศ์ภัคอีกว่า อาการของจำเลยตามที่ระบุในเวชระเบียนของโรงพยาบาล ตำรวจนับแต่วันที่ 24 สิงหาคม 2566 เป็นต้นไปนั้น ทันตสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์สามารถดูแล จำเลยได้ ซึ่งข้อเท็จจริงในส่วนนี้พันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะก็เบิกความยืนยันว่า อาการของ จำเลยตั้งแต่วันที่ 24 สิงหาคม 2566 จำเลยสามารถกลับไปรักษาตัวที่ทันตสถานโรงพยาบาล ราชทัณฑ์ได้ จึงเห็นได้ว่า อาการแน่นหน้าอกของจำเลยหากเกิดขึ้นจริงดังที่จำเลยอ้าง อาการของ จำเลยก็ทุเลาดีขึ้นและจำเลยก็สามารถกลับไปรักษาตัวที่สถานพยาบาลของเรือนจำพิเศษ กรุงเทพมหานครหรือทันตสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ได้ตั้งแต่วันที่ 24 สิงหาคม 2566 เป็นต้นไป ที่จำเลยทำคำชี้แจงโต้แย้งในทำนองว่า การส่งตัวจำเลยไปรักษาที่โรงพยาบาลตำรวจเป็นการ ดำเนินการของแพทย์และเจ้าหน้าที่ มิได้เกิดจากการกระทำของจำเลยนั้น เห็นว่า การที่เรือนจำ พิเศษกรุงเทพมหานครส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำนั้น เกิดจากสาเหตุที่จำเลยอ้างว่า ตนเองมีอาการแน่นหน้าอกซึ่งเป็นลักษณะอาการโรคหัวใจกำเริบ และเจ้าพนักงานเรือนจำพิเศษ กรุงเทพมหานครเห็นควรให้ส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำ เมื่อข้อเท็จจริงที่ได้ความจากการ ไต่สวนเชื่อได้ว่า ในคืนดังกล่าวจำเลยไม่ได้มีอาการแน่นหน้าอกอันเป็นอาการของโรคหัวใจกำเริบ ตามที่จำเลยกล่าวอ้างอันเป็นเหตุให้ต้องส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำแต่อย่างใด ดังนั้น จำเลยจะอ้างว่าการส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำมิได้เกิดจากการกระทำของจำเลยย่อม ฟังไม่ขึ้น สำหรับการรักษาจำเลยที่โรงพยาบาลตำรวจตั้งแต่วันที่ 24 สิงหาคม 2566 จนถึงวันที่ จำเลยออกจากโรงพยาบาลตำรวจเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2567 นั้น เห็นว่า หลังจากส่งตัวจำเลย ไปโรงพยาบาลตำรวจแล้วจำเลยพักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจจนครบ 30 วัน และได้ความ ต่อไปว่า เมื่อจำเลยอยู่ในโรงพยาบาลตำรวจครบ 30 วัน แล้ว เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครขอให้

โรงพยาบาลตำรวจออกไปแสดงความเห็นแพทย์ และพลตำรวจโทนายแพทย์ทวีศิลป์ได้ออกไปแสดงความเห็นแพทย์ ฉบับลงวันที่ 15 กันยายน 2566 ให้เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร โดยไปแสดงความเห็นแพทย์ระบุว่า การรักษายังไม่สิ้นสุดเพราะต้องรักษาแผลที่ผ่าตัด ตรวจและวางแผนผ่าตัดโรคที่รายงานจึงจำเป็นต้องรักษาในโรงพยาบาล และพลตำรวจโทนายแพทย์ทวีศิลป์เบิกความว่า ออกไปแสดงความเห็นแพทย์ดังกล่าวเพียงระบุงการของจำเลยที่ต้องรักษา แต่ไม่ได้หมายความว่าจำเลยต้องพักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจ ที่ระบุว่าจำเลยต้องรักษาบาดแผลที่ผ่าตัดนั้น หมายถึงบาดแผลจากการผ่าตัดนิ้วล็อกเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2566 แต่ได้ความจากศาสตราจารย์นายแพทย์กิริติ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญจากแพทยสภาว่า การผ่าตัดนิ้วล็อกไม่ต้องนอนโรงพยาบาลและไม่ต้องได้รับการผ่าตัดเร่งด่วนเป็นเพียงการผ่าตัดเล็ก ผู้ป่วยปกติทั่วไปสามารถกลับบ้านได้ในวันผ่าตัด ซึ่งการผ่าตัดดังกล่าวหาใช่สาเหตุการป่วยอันเป็นเหตุที่อ้างใช้ส่งตัวจำเลยมาที่โรงพยาบาลตำรวจไม่ ส่วนอาการเกี่ยวกับโรคหัวใจของจำเลยนั้น ได้ความจากพลตำรวจตรี นายแพทย์ศุภฤกษ์ นายแพทย์ (สบ 7) โรงพยาบาลตำรวจ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับโรคหัวใจและร่วมดูแลเกี่ยวกับการรักษาโรคหัวใจของจำเลยด้วยว่า อาการโรคหัวใจของจำเลยนั้นจำเลยตัดสินใจให้รักษาโดยวิธีการใช้ยาอย่างเดียว และอาการความดันโลหิตสูงก็รักษาโดยการให้ยา ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอาการของจำเลยในวันที่ 15 กันยายน 2566 ไม่มีความจำเป็นที่โรงพยาบาลตำรวจต้องรับตัวจำเลยไว้รักษาอีกต่อไป เพราะสถานพยาบาลของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร หรือทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์สามารถดูแลจำเลยได้แล้ว ประกอบกับได้ความจากรายงานการตรวจสอบของแพทยสภาว่า อาการของจำเลยตามเวชระเบียนโรงพยาบาลตำรวจ ณ วันที่ 15 กันยายน 2566 นั้นไม่มีเหตุที่จำเลยต้องพักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจอีกต่อไป แต่นายนัสที่ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครในขณะนั้น กลับใช้ไปแสดงความเห็นแพทย์ฉบับลงวันที่ 15 กันยายน 2566 เป็นหลักฐานประกอบเพื่อมีบันทึกข้อความถึงอธิบดีกรมราชทัณฑ์ขออนุญาตให้จำเลยพักรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 30 วัน ตามบันทึกข้อความที่ ยธ 0768/6471 ลงวันที่ 18 กันยายน 2566 และนายสิทธิ รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ รักษาราชการแทนอธิบดีกรมราชทัณฑ์ในขณะนั้น อนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 30 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0705.4/31381 ลงวันที่ 20 กันยายน 2566 หลังจากนั้นจำเลยได้พักอยู่ที่ห้องพักพิเศษ ชั้นที่ 14 ตลอดมา และได้ความจากพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะว่า เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครไม่เคยติดตามสอบถามอาการเจ็บป่วยของจำเลยจากพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะเพื่อนำตัวจำเลยกลับไปเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ต่อมาเมื่อจำเลยพักอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจครบ 60 วัน เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครขอให้โรงพยาบาลตำรวจออกไปแสดงความเห็นแพทย์ และทางโรงพยาบาลตำรวจโดยพลตำรวจโทนายแพทย์ทวีศิลป์ได้ออกไปแสดงความเห็นแพทย์ฉบับลงวันที่ 18 ตุลาคม 2566 ให้เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร โดยไปแสดงความเห็นแพทย์ระบุว่า ต้องรับการผ่าตัดเร่งด่วนเพราะมีอาการปวดรุนแรง มือและแขนอ่อนแรง แต่กลับได้ความว่าการผ่าตัดดังกล่าวเป็นการผ่าตัดเอ็นหัวไหล่ขวาซึ่งฉีกขาดเพราะจำเลยประสบอุบัติเหตุขณะพักอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจ หาใช่สาเหตุการป่วยอันเป็นเหตุที่อ้างใช้ส่งตัวจำเลยมาที่โรงพยาบาลตำรวจไม่ ทั้งการรักษาโดยการผ่าตัดดังกล่าวสามารถรักษาแบบผู้ป่วยนอกได้ และขณะออกไปแสดงความเห็นแพทย์ฉบับลงวันที่ 18 ตุลาคม 2566 ยังไม่ถึงวันผ่าตัดเพราะได้ความว่ามีการผ่าตัดในวันที่ 23 ตุลาคม 2566 ขณะที่ยังไม่ถึงวันผ่าตัดจึงส่งตัวจำเลยกลับไปคุมขังที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครเพื่อรอการผ่าตัดได้ แต่นายนัสที่กลับใช้ไปแสดงความเห็นแพทย์

ดังกล่าวเป็นหลักฐานประกอบเพื่อมีบันทึกข้อความด่วนที่สุดถึงอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ขออนุญาตให้จำเลยรักษาตัวอยู่นอกเรือนจำเกินกว่า 60 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0768/ (ไม่ปรากฏเลขที่) ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2566 และนายชาญ รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ รักษาการแทนอธิบดีกรมราชทัณฑ์ในขณะนั้น อนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 60 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0705.4/35326 ลงวันที่ 20 ตุลาคม 2566 ทั้งที่ขณะนั้นจำเลยไม่มีความจำเป็นต้องพักรักษาอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจแล้ว หลังจากนั้นจำเลยก็พักอยู่ที่ห้องพักพิเศษ ชั้นที่ 14 อย่างต่อเนื่องตลอดมาจนครบ 120 วัน และได้ความจากพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะว่าทางเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครไม่เคยสอบถามอาการของจำเลยแต่อย่างใด และต่อมาเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครได้ขอให้โรงพยาบาลตำรวจออกใบแสดงความเห็นแพทย์ และทางโรงพยาบาลตำรวจโดยพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะได้ออกใบแสดงความเห็นแพทย์ฉบับลงวันที่ 21 ธันวาคม 2566 โดยระบุว่า มีข้อบ่งชี้ต้องรักษาสมองขาดเลือดและผ่าตัดรักษาภาวะกระดูกคอเสื่อม (Cervical spondylotic myeloradiculopathy) อยู่ระหว่างดำเนินการและวางแผนการผ่าตัดรักษา และพลตำรวจตรีนายแพทย์สามารถ นายแพทย์ (สบ 7) แพทย์ผู้เชี่ยวชาญศัลยกรรมกระดูก โรงพยาบาลตำรวจ ได้ออกใบแสดงความเห็นฉบับลงวันที่ 21 ธันวาคม 2566 โดยใบแสดงความเห็นแพทย์ระบุว่า ปรีक्षाประสาทศัลยแพทย์วางแผนผ่าตัดรักษากระดูกคอเสื่อมกดทับไขสันหลังและเส้นประสาท ซึ่งได้ความจากพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะและพลตำรวจตรี นายแพทย์สามารถว่า พยานทั้งสองออกใบแสดงความเห็นแพทย์เพียงระบุอาการป่วยของจำเลยที่จะทำการรักษา แต่ไม่ได้หมายความว่าออกใบแสดงความเห็นแพทย์เพื่อให้จำเลยพักอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจ และต่อมาพลตำรวจตรีนายแพทย์สามารถได้ออกใบแสดงความเห็นแพทย์อีกฉบับลงวันที่ 5 มกราคม 2567 โดยระบุว่า วางแผนผ่าตัดแก้กระดูกคอกดทับไขสันหลังและเส้นประสาท แต่กลับได้ความจากพลตำรวจโทนายแพทย์โสภณรัชต์ว่า แพทย์เคยเสนอจำเลยให้ผ่าตัดรักษากระดูกคอกดทับเส้นประสาทภายหลังจากจำเลยอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจ แต่จำเลยปฏิเสธการผ่าตัด การที่พลตำรวจตรีนายแพทย์สามารถระบุในใบรับรองแพทย์ฉบับลงวันที่ 5 มกราคม 2567 ว่า ต้องวางแผนผ่าตัดแก้กระดูกคอกดทับไขสันหลังและเส้นประสาท จึงขัดแย้งกับข้อเท็จจริงที่ได้ความจากพลตำรวจโทนายแพทย์โสภณรัชต์ ทั้งได้ความว่าในที่สุดก็ไม่มีแผนผ่าตัดกระดูกคอกดทับไขสันหลังและเส้นประสาทของจำเลยแต่อย่างใดจนกระทั่งจำเลยออกจากโรงพยาบาลตำรวจ แต่นายนัสที่กลับใช้ใบแสดงความเห็นแพทย์ฉบับลงวันที่ 21 ธันวาคม 2566 เป็นหลักฐานประกอบเพื่อมีบันทึกข้อความด่วนที่สุด ถึงอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ขออนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 120 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0768/414 ลงวันที่ 21 ธันวาคม 2566 นายสหการณ์ อธิบดีกรมราชทัณฑ์ อนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 120 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0701/ลับ/627 ลงวันที่ 8 มกราคม 2567 หลังจากนั้นจำเลยก็พักอยู่ที่ห้องพักพิเศษ ชั้นที่ 14 ตลอดมาจนกระทั่งจำเลยได้รับการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2567 แล้วจำเลยออกจากโรงพยาบาลตำรวจในวันเดียวกันกับที่ได้รับการพักการลงโทษ นับว่าจำเลยได้มาพักอยู่ที่ห้องพักพิเศษ ชั้นที่ 14 ติดต่อกันตั้งแต่วันที่ 23 สิงหาคม 2566 ถึงวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2567 เป็นเวลานานเกือบ 6 เดือน โดยไม่ได้กลับไปถูกคุมขังที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครจนกระทั่งจำเลยได้รับการพักการลงโทษ ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าการบังคับโทษจำเลยไม่เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดจึงเป็นการบังคับโทษที่มีชอบด้วยกฎหมาย และตามพฤติการณ์ดังกล่าวมาข้างต้นบ่งชี้ให้เห็นว่า จำเลยทราบข้อเท็จจริงหรือ

รับรู้เหตุการณ์ได้ว่าตนไม่ได้ป่วยวิกฤติฉุกเฉิน แต่จำเลยมีเพียงโรคประจำตัวซึ่งเป็นโรคเรื้อรังที่รักษาตัวแบบผู้ป่วยนอกได้ โดยไม่จำเป็นต้องนอนรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจ เพราะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพและสภาวะร่างกายของจำเลยเอง นอกจากนี้ยังได้ความว่าจำเลยเข้ามามีส่วนตัดสินใจในกระบวนการรักษาของแพทย์ โดยปฏิเสธการผ่าตัดรักษาโรคหัวใจและโรคกระดูกคอกดทับไขสันหลังและเส้นประสาท แต่ให้แพทย์รักษาโดยการรับประทานยาตามอาการ และเลือกรับการผ่าตัดนิ้วล็อกและเอ็นหัวไหล่ขวาซึ่งไม่ใช่เรื่องเร่งด่วนและเป็นผลทำให้การรักษาตัวจำเลยในโรงพยาบาลตำรวจขยายระยะเวลาออกไป จำเลยจึงได้รับประโยชน์จากการพักอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจโดยไม่ต้องกลับไปถูกคุมขังที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครจนได้รับการปล่อยตัว และไม่อาจอ้างว่าเป็นการดำเนินการของแพทย์และเจ้าหน้าที่ มิได้เกิดจากการกระทำของจำเลยเพื่อถือเอาประโยชน์จากระยะเวลาที่พักอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจมาหักวันคุมขังโทษตามคำพิพากษา ส่วนที่จำเลยทำคำชี้แจงโต้แย้งในทำนองว่า มีการบังคับโทษตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดครบถ้วนแล้ว โดยจำเลยได้รับพระราชทานอภัยลดโทษเป็นรายบุคคลลดโทษให้เหลือโทษจำคุก 1 ปี และจำเลยได้รับการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษ เป็นผู้ได้รับการพักการลงโทษโดยมีเงื่อนไขในการคุมประพฤติ ต่อมาได้รับพระราชทานอภัยโทษเป็นการทั่วไป จำเลยได้รับการปล่อยตัวพ้นโทษแล้วและจำเลยยื่นคำร้องฉบับลงวันที่ 28 สิงหาคม 2568 ขอให้ศาลวินิจฉัยข้อกฎหมายว่า จำเลยพ้นโทษจำคุกและมีการบังคับโทษตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว ถือว่าจำเลยได้รับโทษจำคุกครบถ้วนแล้ว นั้น เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2566 มีพระบรมราชโองการพระราชทานพระมหากรุณาอภัยลดโทษให้จำเลยเหลือโทษจำคุกต่อไปอีก 1 ปี ตามกำหนดโทษตามคำพิพากษา ดังนี้ ย่อมมีผลทำให้จำเลยได้รับการลดโทษและต้องรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาต่อไปอีก 1 ปี นับแต่วันที่ 31 สิงหาคม 2566 แต่หาจะมีผลทำให้การบังคับโทษจำคุกจำเลยสิ้นสุดลงไม่ เมื่อการบังคับโทษจำเลยเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายดังที่ได้วินิจฉัยมาข้างต้น กระบวนการบังคับโทษรวมทั้งการพักการลงโทษจำเลยจึงไม่มีผลตามกฎหมาย และไม่อาจนำเอาระยะเวลาที่พักอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจมาหักเป็นวันคุมขังได้ จำเลยจึงต้องรับโทษจำคุกอีก 1 ปี ตามพระบรมราชโองการ ส่วนคำชี้แจงของจำเลยในปัญหาอื่นไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยเพราะเป็นข้อปลีกย่อย ไม่ทำให้ผลแห่งคดีเปลี่ยนแปลงไป คำชี้แจงของจำเลยทุกข้อฟังไม่ขึ้น จากข้อเท็จจริงและเหตุผลทั้งหมดดังที่วินิจฉัยมารับฟังได้ว่า การส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลตำรวจเป็นการไม่ชอบ และการบังคับโทษจำเลยตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของกฎหมายตามความในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 55 และกฎกระทรวงการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ พ.ศ. 2563 เป็นการบังคับโทษที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จำเลยจึงไม่อาจถือเอาช่วงระยะเวลาที่จำเลยอยู่ในโรงพยาบาลตำรวจมาอ้างว่าตนได้รับโทษจำคุกแล้ว นอกจากนี้กรมราชทัณฑ์ก็ไม่อาจถือเอาระยะเวลาดังกล่าวมาใช้เป็นหลักเกณฑ์ประกอบการพิจารณาในการพักการลงโทษให้จำเลยได้ จึงต้องบังคับโทษจำคุกแก่จำเลยมีกำหนด 1 ปี จึงมีคำสั่งให้บังคับโทษจำคุกแก่จำเลย โดยให้จำคุก 1 ปี ตามพระบรมราชโองการ อุทธรณ์ฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ บค. 1/2568 อัยการสูงสุดโจทก์นาย ท.จำเลย ป.วิ.อ. ม. 89 พ.ร.บ.ราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 ม. 55 ป.วิ.อ. มาตรา 89 บัญญัติว่า หมายขังหรือหมายจำคุกต้องจัดการให้เป็นไปตามหมายนั้นในเขตศาลซึ่งออกหมาย เว้นแต่บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น จากบทบัญญัติตามมาตรา 89 ดังกล่าว หมายความว่า เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครต้องปฏิบัติตามหมายจำคุก

เมื่อคดีถึงที่สุด กล่าวคือ ต้องนำตัวจำเลยไปคุมขังในเรือนจำให้เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด ดังนั้น เมื่อความปรากฏแก่ศาลว่า อาจมีการบังคับโทษจำเลยไม่เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด เช่นนี้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งเป็นศาลที่พิพากษาลงโทษจำคุกและออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด ย่อมคงไว้ซึ่งอำนาจในการสั่งการให้จัดการหมายจำคุกให้เป็นไปตามหมายนั้นในเขตศาลตาม ป.วิ.อ. มาตรา 89 ดังกล่าว โดยการไต่สวนเพื่อตรวจสอบว่าได้มีการบังคับโทษให้เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของศาลหรือไม่ การไต่สวนดังกล่าวมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายรับรองไว้ในข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2562 ข้อ 61 วรรคสอง ที่กำหนดให้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งใดๆ ตามที่เห็นสมควร เพื่อบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล และยังมีอำนาจสั่งให้ทุเลาการบังคับโทษจำคุก ดังนั้น หากความปรากฏแก่ศาลว่าอาจมีการบังคับโทษผู้ต้องขังในคดีนี้ไม่เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งเป็นศาลที่พิพากษาลงโทษจำคุกและออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดย่อมมีอำนาจไต่สวนและตรวจสอบว่า การที่ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำและอธิบดีกรมราชทัณฑ์อนุญาตให้จำเลยรักษาตัวอยู่ภายนอกเรือนจำต่อเนื่องจนได้รับการปล่อยตัว เป็นไปตามหลักเกณฑ์ตาม พ.ร.บ.ราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 55 และกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องหรือไม่ และเป็นการบังคับโทษให้เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของศาลตาม ป.วิ.อ. มาตรา 89 หรือไม่ แม้ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครและอธิบดีกรมราชทัณฑ์มีอำนาจตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 55 และกฎกระทรวงการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ พ.ศ. 2563 และการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำถือว่าเป็นการให้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย และเป็นสิทธิในการเข้าถึงการรักษาพยาบาลของผู้ต้องขัง แต่การนำตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำนั้นต้องอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของกฎหมายว่าด้วยการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำด้วย มิใช่ว่าเมื่อเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครหรือกรมราชทัณฑ์ใช้อำนาจตามกฎหมายที่บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะแล้วจะไม่อยู่ภายใต้การตรวจสอบความถูกต้องชอบด้วยกฎหมายโดยศาลซึ่งมีคำพิพากษาและออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด จำเลยทราบข้อเท็จจริงหรือรับรู้เหตุการณ์ได้ว่าตนไม่ได้ป่วยวิกฤติฉุกเฉิน มีเพียงโรคประจำตัวซึ่งเป็นโรคเรื้อรังที่รักษาด้วยผู้ป่วยนอกได้ โดยไม่จำเป็นต้องนอนรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจอันเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพและสภาวะร่างกายของจำเลยเอง และจำเลยยังมีส่วนตัดสินใจในกระบวนการรักษาของแพทย์ การได้รับประโยชน์จากการพักอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจโดยไม่ต้องกลับไปถูกคุมขังที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครจนได้รับการปล่อยตัว จำเลยจึงไม่อาจอ้างว่าเป็นการดำเนินการของแพทย์และเจ้าหน้าที่ มิได้เกิดจากการกระทำของจำเลยเพื่อถือเอาประโยชน์จากระยะเวลาที่พักอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจมาหักวันคุมขังโทษตามคำพิพากษาคดีสืบเนื่องมาจาก เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2566 ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดให้จำคุกจำเลยในคดีหมายเลขแดงที่ อม 4/2551 มีกำหนด 3 ปี ในคดีหมายเลขแดงที่ อม 5/2551 มีกำหนด 5 ปี และในคดีหมายเลขแดงที่ อม 10/2552 มีกำหนด 2 ปี โดยให้นับโทษจำคุกจำเลยในคดีหมายเลขแดงที่ อม 5/2551 ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยในคดีหมายเลขแดงที่ อม 4/2551 และโทษจำคุกของจำเลยที่ 1 ในคดีหมายเลขแดงที่ อม 10/2552 ต่อมานายชาญชัย ยืนคำร้องขอให้ไต่สวนว่า มีการส่งตัวจำเลยไป

รักษาตัวนอกเรือนจำขัดต่อพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 และกฎกระทรวงการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ พ.ศ. 2563 เป็นผลให้การบังคับโทษจำคุกจำเลยจึงไม่เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของศาล และขอให้มีคำสั่งเกี่ยวกับการบังคับโทษให้เป็นไปตามคำพิพากษาถึงที่สุด เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2568 ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งว่า ผู้ร้องไม่ใช่คู่ความในคดีหมายเลขแดงที่ อม 4/2551 คดีหมายเลขแดงที่ อม 10/2552 และคดีหมายเลขแดงที่ อม 5/2551 อีกทั้งไม่ใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการบังคับโทษจำคุกแก่จำเลยในคดีดังกล่าว เมื่อผู้ร้องไม่ใช่ผู้มีส่วนได้เสียในชั้นบังคับตามคำพิพากษาจึงไม่มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลนี้ แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อความปรากฏต่อศาลว่า อาจมีการบังคับตามคำพิพากษาที่ไม่เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของศาลนี้ ศาลย่อมมีอำนาจไต่สวนและมีคำสั่งตามที่เห็นสมควร จึงเห็นควรส่งสำเนาคำร้องให้โจทก์และจำเลยในคดีดังกล่าว แล้วให้โจทก์และจำเลยดังกล่าวแจ้งต่อศาลว่ามีข้อเท็จจริงตามที่กล่าวอ้างในคำร้อง หรือไม่ อย่างไร กับสำเนาคำร้องให้ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร อธิบดีกรมราชทัณฑ์ และนายแพทย์ใหญ่โรงพยาบาลตำรวจ เพื่อให้ชี้แจงข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณาของศาลว่าการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบังคับโทษจำคุกแก่จำเลยเป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของศาล หรือไม่ โจทก์ จำเลย ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร อธิบดีกรมราชทัณฑ์ และนายแพทย์ใหญ่โรงพยาบาลตำรวจ ยื่นคำชี้แจงข้อเท็จจริงต่อศาลพร้อมเอกสารประกอบ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2566 ภายหลังจากที่ศาลอ่านคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกจำเลยและออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครรับตัวจำเลยไปดำเนินการบังคับโทษ ต่อมาเวลาประมาณ 10 นาฬิกา นายแพทย์วัฒน์ชัย ผู้อำนวยการพัฒนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ในขณะนั้น มอบหมายให้แพทย์หญิงรวมทิพย์ แพทย์อายุรกรรมทั่วไปประจำพัฒนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ตรวจร่างกายจำเลยซึ่งเป็นผู้ต้องขังรับใหม่ แพทย์หญิงรวมทิพย์ทำบันทึกการตรวจร่างกายและสรุปประวัติการรักษาโรคของจำเลยจากเวชระเบียนของโรงพยาบาลต่างประเทศ ตามเวชระเบียนสถานพยาบาลเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร และบันทึกอาการที่ได้จากการตรวจร่างกายรวมถึงประวัติการรักษาเดิมจากต่างประเทศของจำเลยดังกล่าวลงในแบบสำหรับส่งผู้ป่วยไปรับการตรวจหรือรักษาต่อ ในวันเดียวกันนั้นนายธัญพิสิษฐ์ พยาบาลวิชาชีพประจำสถานพยาบาลของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ปฏิบัติหน้าที่พยาบาลเวรตั้งแต่เวลา 8.30 นาฬิกา ของวันที่ 22 สิงหาคม 2566 ถึงเวลา 8.30 นาฬิกา ของวันที่ 23 สิงหาคม 2566 ทำบันทึกอาการของจำเลยทุก ๆ 4 ชั่วโมงว่า เวลา 14 นาฬิกา จำเลยมีความดันโลหิต 145/94 มิลลิเมตรปรอท หัวใจเต้น 82 ครั้ง/นาที หายใจ 18 ครั้ง/นาที ออกซิเจนปลายนิ้ว 93 เปอร์เซ็นต์ เวลา 18 นาฬิกา จำเลยมีความดันโลหิต 150/96 มิลลิเมตรปรอท หัวใจเต้น 86 ครั้ง/นาที หายใจ 24 ครั้ง/นาที ออกซิเจนปลายนิ้ว 92 เปอร์เซ็นต์ และเวลา 22 นาฬิกา จำเลยมีความดันโลหิต 178/98 มิลลิเมตรปรอท หัวใจเต้น 86 ครั้ง/นาที หายใจ 24 ครั้ง/นาที ออกซิเจนปลายนิ้ว 92 เปอร์เซ็นต์ อุณหภูมิร่างกาย 36.8 องศาเซลเซียส และมีข้อความว่า จำเลยบ่นอ่อนเพลีย ขาขาอ่อนแรงเล็กน้อย นอนไม่หลับ บ่นแน่นหน้าอก ความดันโลหิตสูง นายธัญพิสิษฐ์ แจ้งนายแพทย์นันทพร แพทย์เวรพัฒนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ทราบ นายแพทย์นันทพรแนะนำให้ส่งตัวจำเลยไปรักษาที่โรงพยาบาลภายนอกที่มีศักยภาพสูงกว่าพัฒนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ และนายธัญพิสิษฐ์โทรศัพท์ปรึกษา

แพทย์หญิงรวมทิพย์แล้ว แพทย์หญิงรวมทิพย์แนะนำว่าให้ส่งตัวจำเลยไปรักษาที่โรงพยาบาลภายนอกตามคำแนะนำของแพทย์เวชทันตสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ตามเวชระเบียนสถานพยาบาลเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร จากนั้นนายธัญพิสิษฐ์ทำบันทึกข้อความถึงพัศดีเวรขอส่งตัวจำเลยไปรักษายังโรงพยาบาลภายนอก ระบุว่า จำเลยมีอาการแน่นหน้าอก ความดันโลหิตสูง นอนไม่หลับ อ่อนเพลีย เห็นควรส่งตัวไปรักษาที่โรงพยาบาลตำรวจโดยใช้แบบสำหรับส่งผู้ป่วยไปรับการตรวจหรือรักษาต่อประกอบการส่งตัว มีนายสมศักดิ์ นักทฤษฎีวิทยาชำนาญการ ทำความเห็นเห็นว่าเห็นควรดำเนินการตามที่พยาบาลเวรเสนอ นายสัญญา พศดีเวร มีคำสั่งให้ดำเนินการดังเสนอ และมีหนังสือด่วนที่สุด ที่ ยธ 0768/5695 ถึงนายแพทย์ใหญ่ (สบ 8) โรงพยาบาลตำรวจ จากนั้นมีการส่งตัวจำเลยไปถึงโรงพยาบาลตำรวจในวันที่ 23 สิงหาคม 2566 เวลา 00.20 นาฬิกา พันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะ นายแพทย์ (สบ 5) แพทย์เวรผู้รับตัวจำเลยและเขียนข้อความการรับตัวจำเลยในหนังสือส่งตัวจำเลยว่า ได้รับตัวผู้ป่วยไว้แล้ว มาด้วยอาการแน่นหน้าอก หายใจไม่อิ่ม วัดค่าออกซิเจนต่ำลง เพื่อตรวจรักษาต่อ จำเลยเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลตำรวจที่ห้องพักพิเศษ ชั้นที่ 14 ของอาคารมหาภูมิพลราชานุสรณ์ 88 พรรษา (มกร.) ตั้งแต่วันที่ 23 สิงหาคม 2566 เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2566 มีพระบรมราชโองการพระราชทานพระมหากรุณาอภัยลดโทษให้จำเลย เหลือโทษจำคุกต่อไปอีก 1 ปี ตามกำหนดโทษตามคำพิพากษา ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2566 ต่อมาเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2566 พลตำรวจโทนายแพทย์ทวีศิลป์ นายแพทย์ (สบ 8) ในขณะนั้น ออกใบแสดงความเห็นแพทย์ว่า การรักษายังไม่สิ้นสุดเพราะต้องรักษาแผลที่ผ่าตัด ตรวจและวางแผนผ่าตัดโรคที่รายงานจึงจำเป็นต้องรักษาในโรงพยาบาล นายนิติ ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครในขณะนั้น ทำบันทึกข้อความถึงอธิบดีกรมราชทัณฑ์พร้อมเสนอใบแสดงความเห็นแพทย์ดังกล่าว ขออนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 30 วัน ตามบันทึกข้อความ ที่ ยธ 0768/6471 ลงวันที่ 18 กันยายน 2566 เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2566 นายสิทธิ รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ รักษาการแทนอธิบดีกรมราชทัณฑ์ในขณะนั้น อนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 30 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0705.4/31381 เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2566 พลตำรวจโทนายแพทย์ทวีศิลป์ออกใบแสดงความเห็นแพทย์ว่า ต้องรับการผ่าตัดเร่งด่วนเพราะมีอาการปวดรุนแรง มือและแขนขาอ่อนแรง นายนิติทำบันทึกข้อความด่วนที่สุดถึงอธิบดีกรมราชทัณฑ์พร้อมเสนอใบแสดงความเห็นแพทย์ดังกล่าว ขออนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 60 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0768/ (ไม่ปรากฏเลขที่) ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2566 เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2566 นายชาญ รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ รักษาการแทนอธิบดีกรมราชทัณฑ์ในขณะนั้น อนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 60 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0705.4/35326 เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2566 พันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะออกใบแสดงความเห็นแพทย์ว่า มีข้อบ่งชี้ต้องรักษาสมองขาดเลือดและผ่าตัดรักษาภาวะกระดูกคอเสื่อม (Cervical spondylotic myeloradiculopathy) อยู่ระหว่างดำเนินการรักษา และวางแผนการผ่าตัดรักษา และในวันเดียวกันพลตำรวจตรีนายแพทย์สามารถ นายแพทย์ (สบ 7) แพทย์ผู้เชี่ยวชาญศัลยกรรมกระดูก โรงพยาบาลตำรวจ ออกใบแสดงความเห็นแพทย์ว่า ปรีกษาประสาทศัลยแพทย์วางแผนผ่าตัดรักษากระดูกคอเสื่อมกดทับไขสันหลังและเส้นประสาท นายนิติทำบันทึกข้อความด่วนที่สุดถึงอธิบดีกรมราชทัณฑ์พร้อมเสนอใบแสดงความเห็นแพทย์ดังกล่าว ขออนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 120 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0768/414 ลงวันที่ 21 ธันวาคม

2566 เมื่อวันที่ 8 มกราคม 2567 นายสทการณ อธิบดีกรมราชทัณฑ์ อนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 120 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0701/ลับ/627 ลงวันที่ 8 มกราคม 2567 เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2567 จำเลยได้รับการปล่อยตัวคุมประพฤติและเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครออกหนังสือสำคัญพักการลงโทษจำเลยกรณีมีเหตุพิเศษ และในวันเดียวกันจำเลยออกจากโรงพยาบาลตำรวจ ต่อมาเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2567 ศาลอาญารธนบุรีออกหมายปล่อยจำเลย ตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. 2567 มาตรา 6 (3) คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยประการแรกว่า ศาลมีอำนาจไต่สวนการบังคับโทษจำเลย หรือไม่ โดยจำเลยทำคำชี้แจงโต้แย้งในทำนองว่า การบังคับโทษตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของศาล เป็นอำนาจในการบริหารโทษของกรมราชทัณฑ์ ไม่มีกฎหมายกำหนดให้ศาลมีอำนาจไต่สวน ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึงไม่มีอำนาจไต่สวน นั้น เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 188 วรรคหนึ่ง บัญญัติให้การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาลซึ่งต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายและในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งจัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจึงเป็นองค์กรที่ใช้อำนาจตุลาการในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายและในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นศาลที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกจำเลยและเป็นศาลที่ออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดถึงผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครให้ผู้บัญชาการเรือนจำจำคุกจำเลยไว้ตามหมาย ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2560 มาตรา 65 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่าการบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีให้เป็นไปตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาและข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2562 ข้อ 61 วรรคหนึ่ง กำหนดว่า การบังคับคดีอาญาให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งในเรื่องนี้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89 บัญญัติว่าหมายชั่งหรือหมายจำคุกต้องจัดการให้เป็นไปตามหมายนั้นในเขตศาลซึ่งออกหมาย เว้นแต่บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น จากบทบัญญัติตามมาตรา 89 ดังกล่าวหมายความว่า เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครต้องปฏิบัติตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด กล่าวคือต้องนำตัวจำเลยไปคุมขังในเรือนจำให้เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด ดังนั้น เมื่อความปรากฏแก่ศาลว่า อาจมีการบังคับโทษจำเลยไม่เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด เช่นนี้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งเป็นศาลที่พิพากษาลงโทษจำคุกและออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด ย่อมคงไว้ซึ่งอำนาจในการสั่งการให้จัดการหมายจำคุกให้เป็นไปตามหมายนั้นในเขตศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89 ดังกล่าว โดยการไต่สวนเพื่อตรวจสอบว่าได้มีการบังคับโทษให้เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของศาลหรือไม่ การไต่สวนดังกล่าวมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายรับรองไว้ในข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2562 ข้อ 61 วรรคสอง ที่กำหนดให้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งใดๆ ตามที่เห็นสมควร เพื่อบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล และยังมีอำนาจสั่งให้ทุเลาการบังคับโทษจำคุกในกรณีที่ต้องขังเจ็บป่วยซึ่งเกรงว่าจะถึงอันตรายแก่ชีวิตถ้าต้องจำคุก เมื่อจำเลย สามิ ภริยา ญาติของจำเลย พนักงานอัยการ ผู้บัญชาการเรือนจำ หรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่จัดการตามหมายจำคุกร้องขอ

หรือเมื่อศาลเห็นสมควรก็ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 246 แม้ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครและอธิบดีกรมราชทัณฑ์มีอำนาจตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 55 และกฎกระทรวงการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ พ.ศ. 2563 และการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำถือว่าเป็นการให้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย และเป็นสิทธิในการเข้าถึงการรักษาพยาบาลของผู้ต้องขัง แต่การนำตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำนั้นต้องอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของกฎหมายว่าด้วยการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำด้วย มิใช่ว่าเมื่อเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครหรือกรมราชทัณฑ์ใช้อำนาจตามกฎหมายที่บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะแล้วจะไม่อยู่ภายใต้การตรวจสอบความถูกต้องชอบด้วยกฎหมายโดยศาลซึ่งมีคำพิพากษาและออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด ดังนั้น หากความปรากฏแก่ศาลว่าอาจมีการบังคับโทษผู้ต้องขังในคดีนี้ไม่เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งเป็นศาลที่พิพากษาลงโทษจำคุกและออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดย่อมมีอำนาจไต่สวนและตรวจสอบว่า การที่ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำและอธิบดีกรมราชทัณฑ์อนุญาตให้จำเลยรักษาตัวอยู่ภายนอกเรือนจำต่อเนื่องจนได้รับการปล่อยตัว เป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 55 และกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องหรือไม่ และเป็นการบังคับโทษให้เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89 หรือไม่ คำชี้แจงของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประการสุดท้ายว่า มีการบังคับโทษจำเลยเป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดหรือไม่ ข้อเท็จจริงได้ความจากการไต่สวนว่า ในวันที่ 22 สิงหาคม 2566 หลังจากเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครได้รับตัวจำเลยไว้ตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดแล้วได้นำตัวจำเลยไปคุมขังไว้ที่ห้องกักโรคแดน 7 ซึ่งเป็นสถานพยาบาลของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร โดยมีแพทย์หญิงรวมทิพย์ แพทย์อายุรกรรมทั่วไปประจำทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ตรวจร่างกายจำเลยขณะรับตัว และแพทย์หญิงรวมทิพย์ทำบันทึกการตรวจร่างกายและสรุปประวัติการรักษาโรคของจำเลยจากเวชระเบียนของโรงพยาบาลต่างประเทศ ตามเวชระเบียนสถานพยาบาลเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร โดยสรุปโรคประจำตัวของจำเลยรวม 10 ข้อ แต่มีเพียง 3 โรค ที่แพทย์หญิงรวมทิพย์เห็นว่าจำเลยควรได้รับการตรวจเพิ่มเติม ได้แก่ โรคกระดูกสันหลังทับเส้นประสาทและโรคหัวใจเนื่องจากทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ไม่มีแพทย์เฉพาะทาง และโรคไวรัสตับอักเสบบีเนื่องจากทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ไม่มีคลินิกโรคตับ แพทย์หญิงรวมทิพย์มีความเห็นว่าจำเป็นต้องส่งตัวไปรักษาที่โรงพยาบาลภายนอกเรือนจำซึ่งมีศักยภาพสูงกว่าในวันและเวลาราชการ แต่อยู่ในภาวะที่ไม่ใช่กรณีฉุกเฉิน ซึ่งความเห็นของแพทย์หญิงรวมทิพย์ดังกล่าวสอดคล้องกับความเห็นของศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ประสิทธิ์ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญจากแพทยสภา ที่เบิกความว่า จากการพิจารณาเวชระเบียนโรงพยาบาลตำรวจและประวัติการรักษาโรคของจำเลยพบว่า ประเด็นทางด้านสุขภาพ 10 ข้อ นั้น ข้อที่ 1 ถึงที่ 7 เป็นโรคเรื้อรัง หมายความว่า โรคที่ยังอาจจะจำเป็นต้องรับประทานยาหรือยังต้องทำกายภาพบำบัดอยู่แต่ไม่จำเป็นต้องอยู่โรงพยาบาล เช่น โรคความดันโลหิตสูง สามารถรับประทานยาที่บ้านและกำหนดนัดมาตรวจเป็นครั้งคราวได้ โรคหลอดเลือดหัวใจ ยังต้องรับประทานยาป้องกันการเกิดลิ่มเลือด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดลิ่มเลือดอุดตัน โรคปอดในกรณีของจำเลยไม่ได้มีการให้ยาแต่ให้ออกกำลังปอด ส่วนเรื่องไขมันในเส้นเลือดต้องรับประทานยาลดคอเลสเตอรอลเพื่อลดไขมัน ข้อที่

8 รักษาโดยไม่ผ่าตัดมาตั้งแต่ปี 2557 ข้อที่ 9 และข้อที่ 10 รักษาหายแล้ว ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า จำเลยมีโรคประจำตัวที่ได้รับการรักษามาแล้วและโรคประจำตัวที่เป็นโรคเรื้อรังสามารถรักษาด้วยการรับประทานยาต่อเนื่องไปได้ คงมีเฉพาะโรคกระดูกสันหลังทับเส้นประสาท โรคหัวใจ และโรคไวรัสตับอักเสบบีที่แพทย์หญิงรวมทิพย์เห็นว่าควรให้ส่งตัวไปตรวจเพิ่มเติมที่โรงพยาบาลภายนอก เรือนจำในวันและเวลาราชการเนื่องจากไม่ใช้กรณีฉุกเฉิน และได้ความจากนายธัญพิสิษฐ์ พยาบาล เวย์ว่า ในคืนวันที่ 22 สิงหาคม 2566 เวลา 22 นาฬิกา นายธัญพิสิษฐ์วัดความดันโลหิตจำเลยได้ 178/98 มิลลิเมตรปรอท หัวใจเต้น 86 ครั้ง/นาที หายใจ 24 ครั้ง/นาที ออกซิเจนปลายนิ้ว 92 เปอร์เซ็นต์ อุณหภูมิร่างกาย 36.8 องศาเซลเซียส จำเลยแจ้งว่ามีอาการอ่อนเพลีย ขาขาอ่อนแรง เล็กน้อย นอนไม่หลับ บ่นแน่นหน้าอกและมีความดันโลหิตสูง นายธัญพิสิษฐ์เห็นว่าเป็นอาการของ โรคหัวใจเนื่องจากได้อ่านบันทึกการตรวจร่างกายที่แพทย์หญิงรวมทิพย์บันทึกเกี่ยวกับปัญหา โรคหัวใจในข้อที่ 1 ว่าจำเลยมีอาการแน่นหน้าอกเป็นๆ หายๆ ประกอบกับมีความดันโลหิตสูงนาย ธัญพิสิษฐ์จึงโทรศัพท์ปรึกษานายแพทย์นทพร ซึ่งปฏิบัติหน้าที่แพทย์เวรที่ทัณฑสถานโรงพยาบาล ราชทัณฑ์ในคืนเกิดเหตุ นายแพทย์นทพรให้คำแนะนำว่าให้รับส่งตัวจำเลยไปรักษานอกเรือนจำ โดยเร็ว นายธัญพิสิษฐ์ติดต่อแพทย์หญิงรวมทิพย์ขออนุญาตใช้แบบสำหรับส่งผู้ป่วยไปรับการ ตรวจหรือรักษาต่อที่แพทย์หญิงรวมทิพย์เขียนสรุปในใบบันทึกการตรวจขณะรับตัวจำเลยเพื่อใช้ ประกอบการส่งตัวจำเลย แล้วทำบันทึกข้อความขอส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวยังโรงพยาบาลภายนอก และนายสัญญา พัสดีเวร อนุญาตให้ส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำ หลังจากนั้นเรือนจำพิเศษ กรุงเทพมหานครส่งตัวจำเลยไปโรงพยาบาลตำรวจ โดยไม่ได้ส่งตัวจำเลยไปที่ทัณฑสถาน โรงพยาบาลราชทัณฑ์ซึ่งมีแพทย์เวรประจำอยู่ในคืนดังกล่าวและทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ อยู่ห่างจากเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครเพียง 200 เมตร หรือแจ้งให้แพทย์เวรประจำทัณฑสถาน โรงพยาบาลราชทัณฑ์มาที่สถานพยาบาลของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร เพื่อให้แพทย์ตรวจ รักษาและให้ความช่วยเหลือในเบื้องต้น ซึ่งในการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำนั้น พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 55 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่ผู้ต้องขังป่วย มีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพจิต หรือเป็นโรคติดต่อ ให้ผู้บัญชาการเรือนจำดำเนินการให้ผู้ต้องขังได้รับการ ตรวจจากแพทย์โดยเร็ว วรรคสอง บัญญัติว่า หากผู้ต้องขังนั้นต้องได้รับการบำบัดรักษาเฉพาะ ด้านหรือถ้าคงรักษาพยาบาลอยู่ในเรือนจำจะไม่ทุเลาดีขึ้น ให้ส่งตัวผู้ต้องขังดังกล่าวไปยังสถาน บำบัดรักษาสำหรับโรคชนิดนั้นโดยเฉพาะ โรงพยาบาลหรือสถานบำบัดรักษาทางสุขภาพจิตนอก เรือนจำต่อไป ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ ระยะเวลา การรักษา รวมทั้งผู้มีอำนาจอนุญาต ให้เป็นไปตามกฎกระทรวง โดยได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการ วรรคสาม บัญญัติว่า ในกรณีที่ส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำตามวรรคสอง มิให้ถือว่าผู้ต้องขังนั้นพ้นจากการคุมขัง...และกฎกระทรวงการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอก เรือนจำ พ.ศ. 2563 ข้อ 2 กำหนดว่า เมื่อผู้บัญชาการเรือนจำได้รับรายงานจากเจ้าพนักงาน เรือนจำว่า ผู้ต้องขังคนใดป่วย มีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพจิต หรือเป็นโรคติดต่อ ให้ส่งตัวผู้ต้องขังคน นั้นไปรับการตรวจในสถานพยาบาลของเรือนจำโดยเร็ว... ถ้าคงรักษาพยาบาลอยู่ในเรือนจำจะไม่ ทุเลาดีขึ้น ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้ (1) กรณีผู้บัญชาการเรือนจำอนุญาตให้ส่งตัวผู้ต้องขังคนนั้นไป รับการรักษาในสถานบำบัดรักษาสำหรับโรคชนิดนั้นโดยเฉพาะ โรงพยาบาล หรือสถานบำบัดรักษา ทางสุขภาพจิตของรัฐนอกเรือนจำ ตามที่แพทย์ พยาบาล หรือเจ้าพนักงานเรือนจำซึ่งผ่าน การอบรมด้านการพยาบาลเสนอให้เจ้าพนักงานเรือนจำพาผู้ต้องขังคนนั้นไปและกลับใน

วันเดียวกัน ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 และกฎกระทรวงดังกล่าวมีสาระสำคัญของการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำที่จะต้องปฏิบัติเป็นลำดับขั้นตอนดังนี้ กล่าวคือ เมื่อผู้ต้องขังป่วยต้องได้รับการตรวจจากแพทย์ในสถานพยาบาลของเรือนจำโดยเร็วตามมาตรา 55 วรรคหนึ่ง ประกอบกฎกระทรวงดังกล่าวข้อ 2 วรรคหนึ่ง หากแพทย์เห็นว่าผู้ต้องขังต้องได้รับการรักษาเฉพาะด้านหรือถ้าการรักษาตัวในสถานพยาบาลของเรือนจำแล้วจะไม่ทุเลาดีขึ้น และแพทย์ พยาบาล หรือเจ้าพนักงานเรือนจำซึ่งผ่านการอบรมด้านการพยาบาลเสนอให้เจ้าพนักงานเรือนจำพาผู้ต้องขังไปรักษานอกเรือนจำจึงให้ส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำได้ตามมาตรา 55 วรรคสอง ประกอบกฎกระทรวงดังกล่าว ข้อ 2 วรรคหนึ่ง (1) ซึ่งในกรณีของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครนั้นมีทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์เป็นโรงพยาบาลแม่ข่ายและอยู่ห่างออกไปเพียง 200 เมตร ทั้งในคืนเกิดเหตุมีนายแพทย์นพพรเป็นแพทย์เวรประจำ หากนำหลักเกณฑ์การส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 55 และกฎกระทรวงการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ พ.ศ. 2563 ดังกล่าวมาปรับใช้กับเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครในกรณีนี้แล้ว ในคืนเกิดเหตุเมื่อเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครพบว่าจำเลยป่วย เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครต้องส่งตัวจำเลยไปพบแพทย์ที่ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ซึ่งเป็นโรงพยาบาลแม่ข่าย หรือแจ้งให้แพทย์ที่ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์มาที่สถานพยาบาลของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครเพื่อตรวจรักษาจำเลยก่อน หากแพทย์ของทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ตรวจรักษาแล้วเห็นว่าต้องได้รับการรักษาเฉพาะด้านหรือถ้าการรักษาพยาบาลอยู่ในเรือนจำอาการจะไม่ทุเลาดีขึ้น และมีความเห็นให้ส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำ เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครจึงมีอำนาจส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำได้ และเมื่อส่งตัวจำเลยไปรักษานอกเรือนจำแล้ว หากจำเลยมีอาการทุเลาดีขึ้นจะต้องนำตัวจำเลยกลับมารักษาตัวต่อที่สถานพยาบาลของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร แต่ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายธัญพิสิษฐ์อ้างว่าจำเลยมีค่าความดันโลหิตสูงขึ้น เจ็บหน้าอกลักษณะเหมือนคนเป็นโรคหัวใจและออกซิเจนในเลือดต่ำ แต่นายธัญพิสิษฐ์ไม่ได้ส่งตัวจำเลยไปที่ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์หรือแจ้งให้แพทย์เวรประจำทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์มาที่สถานพยาบาลของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครเพื่อตรวจรักษาจำเลยก่อน กลับดำเนินการส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำที่โรงพยาบาลตำรวจในทันที ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ว่า การส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 55 และกฎกระทรวงการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ พ.ศ. 2563 นอกจากนี้ นายธัญพิสิษฐ์เบิกความเป็นกรณีที่ต้องส่งจำเลยออกไปรักษาตัวนอกเรือนจำแบบฉุกเฉินเนื่องจากจำเลยมีอาการแน่นหน้าอก แต่ข้อเท็จจริงกลับได้ความจากศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ประสิทธิ์ พลตำรวจโทนายแพทย์โสภณรัชต์ นายแพทย์ใหญ่โรงพยาบาลตำรวจในขณะนั้น และนายแพทย์ พงศ์ศักดิ์ รักษาราชการแทนผู้อำนวยการทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ สอดคล้องกันว่า หากมีการนำตัวผู้ป่วยฉุกเฉินมาส่งที่โรงพยาบาลนั้น ขั้นตอนแรกจะต้องพาผู้ป่วยไปส่งที่ห้องฉุกเฉินและจะมีการตรวจรักษาเบื้องต้นเกี่ยวกับอาการที่ส่งมารักษาฉุกเฉิน ทั้งในกรณีของโรงพยาบาลตำรวจ มีระเบียบโรงพยาบาลตำรวจ ว่าด้วยการรับตัวผู้ป่วยคดีที่เป็นผู้ต้องหา ผู้ต้องกัก ผู้ต้องขังหรือนักโทษ เข้ารับการรักษายาบาลเป็นผู้ป่วยของโรงพยาบาลตำรวจ พ.ศ. 2557 ได้กำหนดแนวทางการตรวจรักษาในกรณีผู้ป่วยฉุกเฉินไว้ในข้อ 5.3 ว่า ในกรณีนอกเวลาราชการ แพทย์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่ห้องฉุกเฉินและอุบัติเหตุจะเป็นผู้ให้การตรวจรักษา และกำหนดแนวทางการรับตัวผู้ป่วยคดีไว้ใน

ห้องผู้ป่วยในข้อ 6.2 ว่า ให้รับตัวผู้ป่วยคดีไว้ที่ห้องผู้ป่วยที่โรงพยาบาลตำรวจจัดไว้สำหรับผู้ต้องหา ผู้ต้องกัก ผู้ต้องขังหรือนักโทษ เว้นแต่นายแพทย์ใหญ่ (สบ 8) จะพิจารณาอนุญาตเป็นอย่างอื่น แต่ข้อเท็จจริงได้ความจากนายจรรวฒน์ และนายธีระศักดิ์ เจ้าพนักงานเรือนจำชุดควบคุมว่า เมื่อส่งตัวจำเลยไปถึงโรงพยาบาลตำรวจได้พาจำเลยไปที่ห้องพัก ชั้นที่ 14 ของอาคารมหาภูมิพลราชานุสรณ์ 88 พรรษา (มกร.) ซึ่งไม่ใช่ห้องฉุกเฉินหรือห้องอุบัติเหตุ และได้ความจากพลตำรวจโท นายแพทย์ทวีศิลป์ นายแพทย์ใหญ่โรงพยาบาลตำรวจ และพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะ นายแพทย์ (สบ 5) แพทย์ผู้รับตัวจำเลย ว่า ห้องพักของจำเลย ชั้นที่ 14 เป็นห้องพักพิเศษ แสดงว่าเมื่อจำเลยถูกส่งไปถึงโรงพยาบาลตำรวจไม่ได้มีการปฏิบัติต่อจำเลยแบบผู้ป่วยฉุกเฉินเหมือนเช่นกรณีปกติของผู้ป่วยฉุกเฉินโดยทั่วไป ทั้งได้ความจากพลตำรวจโทนายแพทย์โสภณรัชต์และพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะว่า ในการส่งตัวจำเลยไปที่ห้องพักชั้นที่ 14 พยานทั้งสองปากไม่ทราบว่ามีผู้ใดเป็นผู้ส่ง นับว่าเป็นเรื่องที่ผิดปกติและผิดวิสัยอย่างยิ่งที่นายแพทย์ใหญ่โรงพยาบาลตำรวจและแพทย์ผู้รับตัวจำเลยต่างก็ไม่ทราบเรื่องดังกล่าว พฤติการณ์ที่โรงพยาบาลตำรวจรับตัวจำเลยไว้ในคืนดังกล่าวจึงไม่สอดคล้องกับอาการที่อ้างเป็นเหตุในการส่งตัวจำเลยว่าเป็นภาวะฉุกเฉินและยังขัดต่อระเบียบโรงพยาบาลตำรวจ ว่าด้วยการรับตัวผู้ป่วยคดีที่ผู้ต้องหา ผู้ต้องกัก ผู้ต้องขังหรือนักโทษ เข้ารับการรักษาพยาบาลเป็นผู้ป่วยของโรงพยาบาลตำรวจ พ.ศ. 2557 จากข้อเท็จจริงตามที่ได้ความดังกล่าวมาแสดงให้เห็นว่า โรงพยาบาลตำรวจเตรียมห้องพักพิเศษ ชั้นที่ 14 ไว้ก่อนแล้ว และเมื่อมีการส่งตัวจำเลยมาถึงโรงพยาบาลตำรวจก็มีการนำตัวจำเลยไปที่ห้องพักพิเศษ ชั้นที่ 14 ดังกล่าว และได้ความจากศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ประสิทธิ์ และศาสตราจารย์นายแพทย์ไชยรัตน์ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญจากแพทยสภา สรุปได้ว่า ในการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉินเบื้องต้นที่มีอาการเกี่ยวกับโรคหัวใจนั้น ในทางปฏิบัติเมื่อพบว่าผู้ป่วยมีอาการแน่นหน้าอก อาการเหนื่อย อาจจะเป็นอาการสัญญาณบอกเบื้องต้นของหลอดเลือดหัวใจอุดตันได้ สามารถตรวจพิสูจน์ด้วยการตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจ (EKG) ซึ่งทุกโรงพยาบาลสามารถทำได้ ผู้ป่วยที่มีการอาการเจ็บหน้าอกรุนแรงควรได้รับการตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจภายใน 10 นาที นับแต่มาถึงสถานพยาบาล และได้ความจากพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะว่า ในวันที่ 23 สิงหาคม 2566 เวลา 00.20 นาฬิกา พันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะเป็นแพทย์ผู้รับตัวจำเลยและทราบว่าจำเลยถูกส่งตัวมาที่โรงพยาบาลตำรวจฉุกเฉินเพราะมีอาการแน่นหน้าอก ออกซิเจนในเลือดต่ำลักษณะของคนเป็นโรคหัวใจ ดังนั้น การตรวจรักษาจำเลยอย่างผู้ป่วยฉุกเฉินในกรณีดังกล่าวนี้แพทย์ที่รับตัวจำเลยย่อมจะต้องรีบดำเนินการตรวจรักษาเกี่ยวกับโรคหัวใจก่อน แต่กลับได้ความจากพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะว่า ในวันดังกล่าวพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะเพียงแต่ให้ยาพ่นขยายหลอดลมเพื่อช่วยเกี่ยวกับการทำงานของปอดและให้ยาลดความดันโลหิตแก่จำเลยเพื่อลดความดันโลหิตสูง และจำเลยแจ้งพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะว่าอาการแน่นหน้าอกดีขึ้น ตามเวชระเบียนบันทึกความคืบหน้าการรักษา (Progress notes) โดยไม่ได้ให้ยาเกี่ยวกับอาการโรคหัวใจแก่จำเลย การที่พันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะไม่ได้ให้ยาหรือรักษาเบื้องต้นเกี่ยวกับอาการของโรคหัวใจแก่จำเลย ซึ่งอ้างเป็นเหตุฉุกเฉินในการส่งตัวมาที่โรงพยาบาลตำรวจนับว่าเป็นเรื่องที่ผิดปกติ ประกอบกับได้ความจากศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ประสิทธิ์และศาสตราจารย์นายแพทย์ไชยรัตน์ที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับการรักษาจำเลยในคืนที่รับตัว สรุปได้ว่า เมื่อพยานทั้งสองตรวจสอบจากเวชระเบียนบันทึกความคืบหน้าการรักษา พบว่าในวันที่ 23 สิงหาคม 2566 ที่มีการส่งตัวจำเลยมาที่โรงพยาบาลตำรวจโดยอ้างว่าเป็นสถานการณ์ฉุกเฉินนั้น ไม่มีการตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจ และไม่มี

การตามแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคหัวใจมาดูอาการในทันที เพิ่งจะมีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญโรคหัวใจเข้ามาตรวจจำเลยในวันที่ 24 สิงหาคม 2566 หรือหลังจาก 24 ชั่วโมงไปแล้วนับแต่วันที่มาถึงโรงพยาบาลตำรวจ ซึ่งตรวจวัดความดันโลหิตจำเลยได้ 140 มิลลิเมตรปรอท และตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจจำเลยพบว่าการบีบตัวของหัวใจปกติ ไม่มีภาวะกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน (active ACS) รวมถึงจากการตรวจซ้ำในวันต่อมาก็ไม่พบว่ามีภาวะกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดเฉียบพลันดังกล่าว มีเพียงความดันโลหิตเพิ่มขึ้นเล็กน้อย แสดงว่าความดันโลหิตที่สูงซึ่งเป็นโรคเรื้อรังอาจถูกกระตุ้นด้วยสาเหตุหลายอย่างที่ทำความดันโลหิตสูงขึ้น ส่วนปัญหาเรื่องอาการเหนื่อยหอบมีค่าออกซิเจนในเลือดต่ำนั้นก็ไม่มีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญโรคปอดมาตรวจรักษา การรักษาจำเลยของโรงพยาบาลตำรวจไม่เป็นการรักษาแบบผู้ป่วยฉุกเฉิน และได้ความจากนายแพทย์วัฒน์ชัย ผู้อำนวยการทตสสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ในขณะนั้น และนายแพทย์พงศ์ภัค รักษาการแทนผู้อำนวยการทตสสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ซึ่งเป็นแพทย์เชี่ยวชาญเกี่ยวกับโรคหัวใจสรุปได้ว่า ที่ทตสสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์มีเครื่องมือตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจ มียาพ่นขยายหลอดลมและยาลดความดันโลหิตที่ใช้รักษาจำเลยตามเวชระเบียนของโรงพยาบาลตำรวจในวันที่ 23 สิงหาคม 2566 แสดงให้เห็นได้ว่า อาการของจำเลยในคืนเกิดเหตุอยู่ในสภาวะที่ทตสสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์สามารถรักษาได้ ไม่จำเป็นต้องส่งตัวจำเลยไปรักษานอกเรือนจำ จากพฤติการณ์ที่ได้ความดังกล่าวมาเชื่อได้ว่า ในคืนวันที่ 22 สิงหาคม 2566 จำเลยไม่ได้มีอาการแน่นหน้าอก แต่อ้างว่ามีอาการแน่นหน้าอกเพื่อให้เจ้าพนักงานเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครใช้เหตุดังกล่าวเป็นข้ออ้างในการส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลตำรวจ นอกจากนี้ยังได้ความจากนายแพทย์วัฒน์ชัยและนายแพทย์พงศ์ภัคอีกว่า อาการของจำเลยตามที่ระบุในเวชระเบียนของโรงพยาบาลตำรวจนับแต่วันที่ 24 สิงหาคม 2566 เป็นต้นไปนั้น ทตสสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์สามารถดูแลจำเลยได้ ซึ่งข้อเท็จจริงในส่วนนี้พันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะก็เบิกความยืนยันว่า อาการของจำเลยตั้งแต่วันที่ 24 สิงหาคม 2566 จำเลยสามารถกลับไปรักษาตัวที่ทตสสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ได้ จึงเห็นได้ว่า อาการแน่นหน้าอกของจำเลยหากเกิดขึ้นจริงดังที่จำเลยอ้าง อาการของจำเลยก็ทุเลาดีขึ้นและจำเลยก็สามารถกลับไปรักษาตัวที่สถานพยาบาลของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครหรือทตสสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ได้ตั้งแต่วันที่ 24 สิงหาคม 2566 เป็นต้นไป ที่จำเลยทำคำชี้แจงโต้แย้งในทำนองว่า การส่งตัวจำเลยไปรักษาที่โรงพยาบาลตำรวจเป็นการดำเนินการของแพทย์และเจ้าหน้าที่ มิได้เกิดจากการกระทำของจำเลยนั้น เห็นว่า การที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำนั้น เกิดจากสาเหตุที่จำเลยอ้างว่าตนเองมีอาการแน่นหน้าอกซึ่งเป็นลักษณะอาการโรคหัวใจกำเริบ และเจ้าพนักงานเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครเห็นควรให้ส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำ เมื่อข้อเท็จจริงที่ได้ความจากการไต่สวนเชื่อได้ว่า ในคืนดังกล่าวจำเลยไม่ได้มีอาการแน่นหน้าอกอันเป็นอาการของโรคหัวใจกำเริบตามที่จำเลยกล่าวอ้างอันเป็นเหตุให้ต้องส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำแต่อย่างใด ดังนั้นจำเลยจะอ้างว่าการส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำมิได้เกิดจากการกระทำของจำเลยย่อมฟังไม่ขึ้น สำหรับการรักษาจำเลยที่โรงพยาบาลตำรวจตั้งแต่วันที่ 24 สิงหาคม 2566 จนถึงวันที่จำเลยออกจากโรงพยาบาลตำรวจเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2567 นั้น เห็นว่า หลังจากส่งตัวจำเลยไปโรงพยาบาลตำรวจแล้วจำเลยพักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจจนครบ 30 วัน และได้ความต่อไปว่า เมื่อจำเลยอยู่ในโรงพยาบาลตำรวจครบ 30 วัน แล้ว เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครขอให้โรงพยาบาลตำรวจออกใบแสดงความเห็นแพทย์ และพลตำรวจโทนายแพทย์ทวีศิลป์ได้ออกใบ

แสดงความเห็นแพทย์ ฉบับลงวันที่ 15 กันยายน 2566 ให้เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร โดยใบแสดงความเห็นแพทย์ระบุว่า การรักษายังไม่สิ้นสุดเพราะต้องรักษาแผลที่ผ่าตัด ตรวจและวางแผนผ่าตัดโรคที่รายงานจึงจำเป็นต้องรักษาในโรงพยาบาล และพลตำรวจโทนายแพทย์ทวีศิลป์ เบิกความว่า ออกใบแสดงความเห็นแพทย์ดังกล่าวเพียงระบุอาการของจำเลยที่ต้องรักษา แต่ไม่ได้หมายความว่าจำเลยต้องพักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจ ที่ระบุว่าจำเลยต้องรักษาบาดแผลที่ผ่าตัดนั้น หมายถึงบาดแผลจากการผ่าตัดนี้แล้วเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2566 แต่ได้ความจาก ศาสตราจารย์นายแพทย์กิริติ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญจากแพทยสภาว่า การผ่าตัดนี้แล้วไม่ต้องนอนโรงพยาบาลและไม่ต้องได้รับการผ่าตัดเร่งด่วนเป็นเพียงการผ่าตัดเล็ก ผู้ป่วยปกติทั่วไปสามารถกลับบ้านได้ในวันผ่าตัด ซึ่งการผ่าตัดดังกล่าวหาใช่สาเหตุการป่วยอันเป็นเหตุที่อ้างใช้ส่งตัวจำเลยมาที่โรงพยาบาลตำรวจไม่ ส่วนอาการเกี่ยวกับโรคหัวใจของจำเลยนั้น ได้ความจากพลตำรวจตรี นายแพทย์ศุภฤกษ์ นายแพทย์ (สบ 7) โรงพยาบาลตำรวจ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับโรคหัวใจและร่วมดูแลเกี่ยวกับการรักษาโรคหัวใจของจำเลยด้วยว่า อาการโรคหัวใจของจำเลยนั้นจำเลยตัดสินใจให้รักษาโดยวิธีการใช้ยาอย่างเดียว และอาการความดันโลหิตสูงก็รักษาโดยการให้ยา ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอาการของจำเลยในวันที่ 15 กันยายน 2566 ไม่มีความจำเป็นที่โรงพยาบาลตำรวจต้องรับตัวจำเลยไว้รักษาอีกต่อไป เพราะสถานพยาบาลของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร หรือ ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์สามารถดูแลจำเลยได้แล้ว ประกอบกับได้ความจากรายงานการตรวจสอบของแพทยสภาว่า อาการของจำเลยตามเวชระเบียนโรงพยาบาลตำรวจ ณ วันที่ 15 กันยายน 2566 นั้นไม่มีเหตุที่จำเลยต้องพักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจอีกต่อไป แต่นายนัสดี ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครในขณะนั้น กลับใช้ใบแสดงความเห็นแพทย์ฉบับลงวันที่ 15 กันยายน 2566 เป็นหลักฐานประกอบเพื่อมีบันทึกข้อความถึงอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ขออนุญาตให้จำเลยพักรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 30 วัน ตามบันทึกข้อความที่ ยธ 0768/6471 ลงวันที่ 18 กันยายน 2566 และนายสิทธิ รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ รักษาการแทนอธิบดีกรมราชทัณฑ์ในขณะนั้น ขออนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 30 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0705.4/31381 ลงวันที่ 20 กันยายน 2566 หลังจากนั้นจำเลยได้พักอยู่ที่ห้องพักพิเศษ ชั้นที่ 14 ตลอดมา และได้ความจากพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะว่า เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครไม่เคยติดตามสอบถามอาการเจ็บป่วยของจำเลยจากพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะเพื่อนำตัวจำเลยกลับไปเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ต่อมาเมื่อจำเลยพักอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจครบ 60 วัน เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครขอให้โรงพยาบาลตำรวจออกใบแสดงความเห็นแพทย์ และทางโรงพยาบาลตำรวจโดยพลตำรวจโทนายแพทย์ทวีศิลป์ได้ออกใบแสดงความเห็นแพทย์ฉบับลงวันที่ 18 ตุลาคม 2566 ให้เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร โดยใบแสดงความเห็นแพทย์ระบุว่า ต้องรับการผ่าตัดเร่งด่วนเพราะมีอาการปวดรุนแรง มือและแขนอ่อนแรง แต่กลับได้ความว่าการผ่าตัดดังกล่าวเป็นการผ่าตัดเอ็นหัวไหล่ขวาซึ่งฉีกขาดเพราะจำเลยประสบอุบัติเหตุขณะพักอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจ หาใช่สาเหตุการป่วยอันเป็นเหตุที่อ้างใช้ส่งตัวจำเลยมาที่โรงพยาบาลตำรวจไม่ ทั้งการรักษาโดยการผ่าตัดดังกล่าวสามารถรักษาแบบผู้ป่วยนอกได้ และขณะออกใบแสดงความเห็นแพทย์ฉบับลงวันที่ 18 ตุลาคม 2566 ยังไม่ถึงวันผ่าตัดเพราะได้ความว่ามีการผ่าตัดในวันที่ 23 ตุลาคม 2566 ขณะที่ยังไม่ถึงวันผ่าตัดจึงส่งตัวจำเลยกลับไปคุมขังที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครเพื่อรอการผ่าตัดได้ แต่นายนัสดีกลับใช้ใบแสดงความเห็นแพทย์ดังกล่าวเป็นหลักฐานประกอบเพื่อมีบันทึกข้อความด่วนที่สุดถึงอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ขออนุญาตให้

จำเลยรักษาตัวอยู่นอกเรือนจำเกินกว่า 60 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0768/ (ไม่ปรากฏเลขที่) ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2566 และนายชาญ รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ รักษาการแทนอธิบดีกรมราชทัณฑ์ในขณะนั้น อนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 60 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0705.4/35326 ลงวันที่ 20 ตุลาคม 2566 ทั้งที่ขณะนั้นจำเลยไม่มีความจำเป็นต้องพักรักษาอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจแล้ว หลังจากนั้นจำเลยก็พักอยู่ที่ห้องพักพิเศษ ชั้นที่ 14 อย่างต่อเนื่องตลอดมาจนครบ 120 วัน และได้ความจากพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะว่าทางเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครไม่เคยสอบถามอาการของจำเลยแต่อย่างใด และต่อมาเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครได้ขอให้โรงพยาบาลตำรวจออกใบแสดงความเห็นแพทย์ และทางโรงพยาบาลตำรวจโดยพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะได้ออกใบแสดงความเห็นแพทย์ฉบับลงวันที่ 21 ธันวาคม 2566 โดยระบุว่า มีข้อบ่งชี้ต้องรักษาสมองขาดเลือดและผ่าตัดรักษาภาวะกระดูกคอเสื่อม (Cervical spondylotic myeloradiculopathy) อยู่ระหว่างดำเนินการและวางแผนการผ่าตัดรักษา และพลตำรวจตรีนายแพทย์สามารถ นายแพทย์ (สบ 7) แพทย์ผู้เชี่ยวชาญศัลยกรรมกระดูก โรงพยาบาลตำรวจ ได้ออกใบแสดงความเห็นฉบับลงวันที่ 21 ธันวาคม 2566 โดยใบแสดงความเห็นแพทย์ระบุว่า ปรีกษาประสาทศัลยแพทย์วางแผนผ่าตัดรักษากระดูกคอเสื่อมกดทับไขสันหลังและเส้นประสาท ซึ่งได้ความจากพันตำรวจเอกนายแพทย์ชนะและพลตำรวจตรีนายแพทย์สามารถว่า พยานทั้งสองออกใบแสดงความเห็นแพทย์เพียงระบุอาการป่วยของจำเลยที่จะทำการรักษา แต่ไม่ได้หมายความว่าออกใบแสดงความเห็นแพทย์เพื่อให้จำเลยพักอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจ และต่อมาพลตำรวจตรีนายแพทย์สามารถได้ออกใบแสดงความเห็นแพทย์อีกฉบับลงวันที่ 5 มกราคม 2567 โดยระบุว่า วางแผนผ่าตัดแก้กระดูกคอกดทับไขสันหลังและเส้นประสาท แต่กลับได้ความจากพลตำรวจโทนายแพทย์โสภณรัชต์ว่า แพทย์เคยเสนอจำเลยให้ผ่าตัดรักษากระดูกคอกดทับเส้นประสาทภายหลังจากจำเลยอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจ แต่จำเลยปฏิเสธการผ่าตัด การที่พลตำรวจตรีนายแพทย์สามารถระบุในใบรับรองแพทย์ฉบับลงวันที่ 5 มกราคม 2567 ว่า ต้องวางแผนผ่าตัดแก้กระดูกคอกดทับไขสันหลังและเส้นประสาท จึงขัดแย้งกับข้อเท็จจริงที่ได้ความจากพลตำรวจโทนายแพทย์โสภณรัชต์ ทั้งได้ความว่าในที่สุดก็ไม่มีแผนผ่าตัดกระดูกคอกดทับไขสันหลังและเส้นประสาทของจำเลยแต่อย่างใดจนกระทั่งจำเลยออกจากโรงพยาบาลตำรวจ แต่นายนัสที่กลับใช้ใบแสดงความเห็นแพทย์ฉบับลงวันที่ 21 ธันวาคม 2566 เป็นหลักฐานประกอบเพื่อบันทึกข้อความด่วนที่สุด ถึงอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ขออนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 120 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0768/414 ลงวันที่ 21 ธันวาคม 2566 นายสทการณ์ อธิบดีกรมราชทัณฑ์ อนุญาตให้จำเลยรักษาตัวนอกเรือนจำเกินกว่า 120 วัน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0701/ลับ/627 ลงวันที่ 8 มกราคม 2567 หลังจากนั้นจำเลยก็พักอยู่ที่ห้องพักพิเศษ ชั้นที่ 14 ตลอดมาจนกระทั่งจำเลยได้รับการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2567 แล้วจำเลยออกจากโรงพยาบาลตำรวจในวันเดียวกันกับที่ได้รับการพักการลงโทษ นับว่าจำเลยได้มาพักอยู่ที่ห้องพักพิเศษ ชั้นที่ 14 ติดต่อกันตั้งแต่วันที่ 23 สิงหาคม 2566 ถึงวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2567 เป็นเวลานานเกือบ 6 เดือน โดยไม่ได้กลับไปถูกคุมขังที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครจนกระทั่งจำเลยได้รับการพักการลงโทษ ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าการบังคับโทษจำเลยไม่เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดจึงเป็นการบังคับโทษที่มีชอบด้วยกฎหมาย และตามพฤติการณ์ดังกล่าวมาข้างต้นบ่งชี้ให้เห็นว่า จำเลยทราบข้อเท็จจริงหรือรับรู้เหตุการณ์ได้ว่าตนไม่ได้ป่วยวิฤติฉุกเฉิน แต่จำเลยมีเพียงโรคประจำตัวซึ่งเป็นโรคเรื้อรังที่

รักษาตัวแบบผู้ป่วยนอกได้ โดยไม่จำเป็นต้องนอนรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจ เพราะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพและสภาวะร่างกายของจำเลยเอง นอกจากนี้ยังได้ความว่าจำเลยเข้ามามีส่วนตัดสินใจในกระบวนการรักษาของแพทย์ โดยปฏิเสธการผ่าตัดรักษาโรคหัวใจและโรคกระดูกคอกดทับไขสันหลังและเส้นประสาท แต่ให้แพทย์รักษาโดยการรับประทานยาตามอาการ และเลือกรับการผ่าตัดนิ้วล็อกและเอ็นหัวไหล่ขวาซึ่งไม่ใช่เรื่องเร่งด่วนและเป็นผลทำให้การรักษาตัวจำเลยในโรงพยาบาลตำรวจขยายระยะเวลาออกไป จำเลยจึงได้รับประโยชน์จากการพักอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจโดยไม่ต้องกลับไปถูกคุมขังที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครจนได้รับการปล่อยตัว และไม่อาจอ้างว่าเป็นการดำเนินการของแพทย์และเจ้าหน้าที่ มิได้เกิดจากการกระทำของจำเลยเพื่อถือเอาประโยชน์จากระยะเวลาที่พักอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจมาหักวันคุมขังโทษตามคำพิพากษา ส่วนที่จำเลยทำคำชี้แจงโต้แย้งในทำนองว่า มีการบังคับโทษตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดครบถ้วนแล้ว โดยจำเลยได้รับพระราชทานอภัยลดโทษเป็นรายบุคคลลดโทษให้เหลือโทษจำคุก 1 ปี และจำเลยได้รับการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษ เป็นผู้ได้รับการพักการลงโทษโดยมีเงื่อนไขในการคุมประพฤติ ต่อมาได้รับพระราชทานอภัยโทษเป็นการทั่วไป จำเลยได้รับการปล่อยตัวพ้นโทษแล้วและจำเลยยื่นคำร้องฉบับลงวันที่ 28 สิงหาคม 2568 ขอให้ศาลวินิจฉัยข้อกฎหมายว่า จำเลยพ้นโทษจำคุกและมีการบังคับโทษตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว ถือว่าจำเลยได้รับโทษจำคุกครบถ้วนแล้ว นั้น เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2566 มีพระบรมราชโองการพระราชทานพระมหากรุณาอภัยลดโทษให้จำเลยเหลือโทษจำคุกต่อไปอีก 1 ปี ตามกำหนดโทษตามคำพิพากษา ดังนี้ ย่อมมีผลทำให้จำเลยได้รับการลดโทษและต้องรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาต่อไปอีก 1 ปี นับแต่วันที่ 31 สิงหาคม 2566 แต่หาจะมีผลทำให้การบังคับโทษจำคุกจำเลยสิ้นสุดลงไม่ เมื่อการบังคับโทษจำเลยเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายดังที่ได้วินิจฉัยมาข้างต้น กระบวนการบังคับโทษรวมทั้งการพักการลงโทษจำเลยจึงไม่มีผลตามกฎหมาย และไม่อาจนำเอาระยะเวลาที่พักอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจมาหักเป็นวันคุมขังได้ จำเลยจึงต้องรับโทษจำคุกอีก 1 ปี ตามพระบรมราชโองการ ส่วนคำชี้แจงของจำเลยในปัญหาอื่นไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยเพราะเป็นข้อปลีกย่อย ไม่ทำให้ผลแห่งคดีเปลี่ยนแปลงไป คำชี้แจงของจำเลยทุกข้อฟังไม่ขึ้น จากข้อเท็จจริงและเหตุผลทั้งหมดดังวินิจฉัยมารับฟังได้ว่า การส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลตำรวจเป็นการไม่ชอบ และการบังคับโทษจำเลยตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเงื่อนไขของกฎหมายตามความในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 55 และกฎกระทรวงการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ พ.ศ. 2563 เป็นการบังคับโทษที่มีชอบด้วยกฎหมาย จำเลยจึงไม่อาจถือเอาช่วงระยะเวลาที่จำเลยอยู่ในโรงพยาบาลตำรวจมาอ้างว่าตนได้รับโทษจำคุกแล้ว นอกจากนี้กรมราชทัณฑ์ก็ไม่อาจถือเอาระยะเวลาดังกล่าวมาใช้เป็นหลักเกณฑ์ประกอบการพิจารณาในการพักการลงโทษให้จำเลยได้ จึงต้องบังคับโทษจำคุกแก่จำเลยมีกำหนด 1 ปี จึงมีคำสั่งให้บังคับโทษจำคุกแก่จำเลย โดยให้จำคุก 1 ปี ตามพระบรมราชโองการ

องค์คณะ

ฉัตรชัย ไทรโชต · อดุลย์ อดมผล · สุพิชญ์ กรอบคำ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1/2568>